

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva



Diplomová práce

**Spolupráce PČR, městské policie a správních orgánů v oblasti přestupků
a nedostatky v této oblasti**

Bc. Lukáš Maštaliř, LL.B

© 2022 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Lukáš Maštalíř

Veřejná správa a regionální rozvoj – k. s. Klatov

Název práce

Spolupráce PČR, městské policie a správních orgánů v oblasti přestupků a nedostatky v této oblasti

Název anglicky

Cooperation between the Police of the Czech Republic, the city police and the administrative bodies in the area of misdemeanours and its shortcomings.

Cíle práce

Hlavním cílem práce je na základě rozboru platné právní úpravy vyhodnotit dané téma z pohledu spolupráce a součinnosti PČR, městské policie a správních orgánů na úseku přestupků a zjistit případné nedostatky a navrhnout možná řešení. Dílčím cílem práce je vyhodnotit ekonomické dopady přestupkového řízení u uvedených subjektů veřejné moci. Dalším dílčím cílem je v praktické části analyzovat, jak velký dopad na množství řešených přestupků a zažnění orgánů zabývajících se řešením přestupků měla novelizace trestního zákoníku zákonem č. 333/2020 Sb. účinná od 1. října 2020, kdy došlo k úpravě hranice výše škody pro trestně právní odpovědnost.

Metodika

Práce bude rozdělena na dvě části, a to na část teoretickou a praktickou. V teoretické části práce bude využita metoda literární rešerše, metoda analýzy právních úprav a výkladu práva. V praktické části bude využito dotazníkové šetření jako metoda kvantitativního výzkumu a řízené rozhovory s vedoucími pracovníky ze stran Policie ČR a městské policie Plzeň. Získaná data budou zpracována a vyhodnocena.

Respondenty šetření budou příslušníci PČR, městské policie a přestupková komise. Dále bude provedena statistická analýza přestupků a analýza a hodnocení nákladů přestupkového řízení. Závěrem bude použita metoda syntézy k vyhodnocení jednotlivých zjištění.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova správní právo, přestupky, správní řízení, Policie České republiky, městská policie, správní orgán, přestupková komise

Doporučené zdroje informací

Hendrych D. a kol., Správní právo, Obecní část, 9. vydání, Praha: C. H. Beck, 2016, 599 s. ISBN 978-80-7400-624-1

Jemelka. L, Vetešník. P. Zákon o odpovědnost za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích. Komentář. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2020, ISBN 978-80-7400-772-9

Klíma K., et al. Praktikum českého ústavního práva, 3. vydání, Plzeň, Aleš Čeněk, 2009, 600 s ISBN 978-80-7380-173-1

Kopecký M. Správní právo, Obecná část, 1. vydání, Praha, C. H. Beck, 2019, 536 s ISBN 978-80-7400-727-9

Prášková H. Nové přestupkové právo, Praha: Leges, 2017, 448 s. ISBN 978-80-7502-221-9

Průcha P. Správní řád s poznámkami a judikaturou, 3. aktualizované vydání, Praha: Leges, 2017, 520 ISBN 978-80-7502-202-8

Sztefek Martin, Ekonomická analýza deliktního práva, Wolters Kluwers, 2021 ISBN 978-80-7598-990-1

Šteinbach. M, Šlesinger. R, Zimmermann. M, Bílek. M, Hlaváčová. K. Zákon o Policii České republiky. Komentář, Praha. Wolters Kluwer, 2019 ISBN 978-80-7598-193-6

Vetešník A., Chauer I, Zídka A. a kol., Obecní policie, Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-463-3

zároveň další literatura podle pokynů vedoucí DP.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Jitka Mráčková, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 5. 10. 2021

JUDr. Jana Borská

vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 19. 10. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

děkan

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "*Spolupráce PČR, městské policie a správních orgánů v oblasti přestupků a nedostatky v této oblasti*" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.3.2022

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval paní JUDr. Jitce Mráčkové, CSc., za odborné vedení při psaní této práce, za její rady a důležité připomínky, které vedly k úspěšnému dopsání této práce. Dále bych moc rád poděkoval strážníkům MP Plzeň a to zejména panu Mgr.et Mgr. Marku Šilhanovi za poskytnuté informace z databáze MP Plzeň a panu PhDr. Mgr. Ing. Karlu Machovi, MCs, MBA za poskytnutý rozhovor. Touto cestou bych chtěl také poděkovat panu npor. Bc. Josefu Kleinovi, vedoucímu OOP PČR Úněšov za to, že si i v nabitém programu na mě udělal čas a také mi poskytl rozhovor.

Spolupráce PČR, městské policie a správních orgánů v oblasti přestupků a nedostatky v této oblasti

Abstrakt

Práce se zabývá tématem spolupráce orgánů veřejné moci na úseku přestupkového řízení, které spadá do řízení správního. Zejména má poukázat na možné nedostatky spolupráce mezi orgány, či na existenci nebo neexistenci těchto nedostatků právě v tomto řízení, dále na právní úpravu spolupráce mezi jednotlivými orgány a skutečnosti spolupráce z praxe. Jako dílčí cíl práce byl stanoven vliv změny škody nikoli nepatrné v trestním řízení, která se z částky 5.000,- Kč zvedla na částku 10.000,- Kč a to s účinností od 1.10.2020 na základě novelizace trestního zákoníku zákonem č. 333/2020 Sb. Práce se bude věnovat zejména dopadům této změny na přestupky a přestupkové komise, dopady na ekonomické zatížení veřejnoprávních korporací a také na zatíženost přestupkových komisí a dále také na zatíženost Policie České republiky a to jak z hlediska přestupků tak i promítnutí této změny do trestního řízení a do kriminalistických statistik.

Klíčová slova: správní právo, přestupky, správní řízení, Policie České republiky, městská policie, správní orgán, přestupková komise

Cooperation between the Police of the Czech Republic, the city police and the administrative bodies in the area of misdemeanours and its shortcomings.

Abstract

The thesis deals with the topic of cooperation of public authorities in the field of misdemeanor proceedings, which falls within the administrative proceedings. In particular, it should point out the possible shortcomings of cooperation between the institutions, or the existence or non-existence of these shortcomings in the present proceedings, as well as the legal regulation of cooperation between individual institutions and the facts of cooperation from practice. The partial goal of the work was to determine the effect of a change in damage not insignificant in criminal proceedings, which rose from CZK 5,000 to CZK 10,000 with effect from 1 October 2020 on the basis of the amendment to the Criminal Code by Act No. 333/2020 Coll. . The work will focus on the effects of this change on misdemeanors and misdemeanor commissions, the impact on the economic burden of public corporations and the burden of misdemeanor commissions and the burden of the Police of the Czech Republic. forensic statistics.

Keywords: administrative law, misdemeanors, administrative proceedings, Police of the Czech Republic, city police, administrative body, misdemeanor commission

Obsah

Úvod	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	15
3.1. Úvod do problematiky	15
3.2 Některé přestupky podle zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích ...	15
3.2.1. Přestupky proti majetku	16
3.3. Novelizace trestního zákoníku zákonem č. 333/2020 Sb. k 1.10.2020 a její dopad na přestupky proti majetku.....	18
3.4. Orgány veřejné moci na úseku přestupků	19
3.4.1. Úvod do problematiky	19
3.4.2 Policie České republiky	20
3.4.2.1. Úvod	20
3.4.2.2. Zastoupení PČR na úseku přestupků	22
3.4.2.3. Spolupráce PČR s jinými subjekty	25
3.4.2.4. Vyhodnocení spolupráce	27
3.4.3. Obecní policie	28
3.4.3.1. Úvod	28
3.4.3.2. Zastoupení obecní policie na úseku přestupků	29
3.4.3.3. Spolupráce Obecní policie s jinými subjekty	31
3.4.3.4 Vyhodnocení spolupráce	33
3.4.4. Správní orgán	34
3.4.4.1. Úvod	34
3.4.4.2. Zastoupení správního orgánu na úseku přestupků	35
3.4.4.3. Způsoby řešení přestupků	36
3.4.4.4. Příkaz	37
3.4.4.5. Řízení o přestupku	39
3.4.4.6. Spolupráce s jinými subjekty	41
3.4.4.7. Vyhodnocení spolupráce	42
3.5. Závěrečné vyhodnocení spolupráce	43
4 Praktická východiska	45

4.1. Obvodní oddělení Úněšov na úseku přestupků	45
4.1.1. Statistická analýza přestupků za období 2017-2021.....	46
4.1.1.2. Obvodní oddělení Úněšov	46
4.1.1.3 Městská policie Plzeň	49
4.1.1.4. Přestupková komise města Všeruby, okr. Plzeň-sever na úseku přestupků	55
4.1.1.5. Statistika oznámených přestupků k přestupkovým komisím ÚO Plzeň-venkov	56
4.2. Zatíženost policistů při řešení přestupků.....	59
4.2.1. Zatížení policistů na OOP Úněšov	59
4.2.2. Zatížení policistů v Plzeňském kraji na úseku přestupků proti majetku.....	60
4.3. Dotazníkové šetření ohledně spolupráce mezi správními orgány.....	61
4.4. Řízené strukturované rozhovory	75
4.4.1. Rozhovor se zástupcem MP Plzeň.....	75
4.4.2. Rozhovor se zástupcem PČR.....	77
4.4.3. Zhodnocení rozhovorů	79
5 Výsledky a diskuse	80
5.1. Teoretická část.....	80
5.2. Praktická část	81
5.3. Diskuse	83
6 Závěr	86
Seznam použitých zdrojů	88
Přílohy.....	90

Seznam grafů

Graf č. 1 – Přestupky na OOP Úněšov

Graf č. 2 – Přestupky proti majetku na OOP Úněšov

Graf č. 3 – Trestné činy proti majetku na OOP Úněšov

Graf č. 4 – Přestupky řešené MP Plzeň za rok 2018

Graf č. 5 – Přestupky řešené MP Plzeň za rok 2019

Graf č. 6 – Přestupky řešené MP Plzeň za rok 2020

Graf č. 7 – Přestupky řešené MP Plzeň za rok 2021

Graf č. 8 – Přestupky proti majetku řešené MP Plzeň za rok 2018

Graf č. 9 – Přestupky proti majetku řešené MP Plzeň za rok 2019

Graf č. 10 – Přestupky proti majetku řešené MP Plzeň za rok 2020

Graf č. 11 – Přestupky proti majetku řešené MP Plzeň za rok 2021

Graf č. 12 – Souhrn přestupků řešené MP Plzeň za období 2018-2021

Graf č. 13 – Souhrn přestupků proti majetku řešené MP Plzeň za období 2018-2021

Graf č. 14 – Počet oznámených přestupků na SO

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – Možnosti řešení přestupků

Tabulka č. 2 – Možnosti uložení sankce příkazem

Tabulka č. 4 - OOP Třemošná

Tabulka č. 5 – OOP Přeštice

Tabulka č. 3 - OOP Nýřany

Tabulka č. 6 - OOP Kralovice

Tabulka č. 7 - OOP Blovice

Tabulka č. 8 - Přehledová tabulka

Seznam použitých zkratk

PČR – Policie České republiky

MP – Městská policie

SO – Správní orgán

ZPř – zákon o některých přestupcích

TZ – trestní zákoník

Úvod

Asi nikdo z nás si již nedovede představit život v nedemokratické společnosti, kde by byla lidská práva utlačována a jednotlivci se nedostávalo spravedlnosti, která by byla rovna pro všechny jedince žijící na daném území, neboli státě. K demokratickému zřízení neodmyslitelně patří fungující státní aparát s decentralizovanou státní mocí a ústavou, která zaručuje práva a svobodu lidu. V České republice došlo po roce 1989 k vytváření novodobé historie demokratického státu a dne 1.1.1993 došlo ke vzniku samostatné České republiky s novou ústavou, která zaručovala svobodu a práva jedincům a hlavně vytyčila rozdělení státní moci. Jedním z důležitých prvků naší Ústavy je Hlava VII – „Územní samospráva“. Právě tato Hlava Ústavy zaručuje samosprávnost obcí, což je pro potřeby této diplomové práce důležité, neboť právě nejenom samosprávnost obcí umožňuje zřízení obecní policie a přestupkových komisí.

Zvolené téma této práce bylo vybráno autorem pro jeho povolání, kdy slouží jako příslušník Policie České republiky již devátým rokem a již pět let se zabývá studiem veřejné správy.

Téma této diplomové práce je „*Spolupráce Policie České republiky, městské policie a správních orgánů v oblasti přestupků a nedostatků v této oblasti*“, kdy jak už z názvu vyplývá je primárním cílem zjistit případné nedostatky v oblasti spolupráce mezi výše uvedenými orgány. Práce je rozdělena na dvě části. První z těchto částí je část teoretická, kde nejprve budou vysvětleny základní pojmy, se kterými práce dále pracuje. V základním pojetí budou charakterizovány výše uvedené orgány a možnosti řešení přestupků. Dále se práce zaměřuje na možnosti spolupráce mezi jednotlivými jmenovanými orgány.

Druhá část práce je část praktická. Zde je pomocí metody dotazníkového šetření a řízenými rozhovory zjišťováno, jestli spolupráce mezi orgány má nějaké nedostatky a případné nedostatky formulovat a navrhnout jejich možná řešení. Dále se praktická část zabývá dílčími cíli, které jsou uvedeny v kapitole 2.1.

Práce se dále bude zaměřovat, jak dalece ovlivnila vývoj a počet přestupků novelizace trestního zákoníku zákonem č. 333/2020 Sb., zejména změna ust. § 138 trestního zákoníku, kde byly upraveny výše škod a prospěchu důležité pro trestní řízení. Škoda nikoli nepatrná, která je důležitá pro skutečnost, zda se v dané věci bude jednat o přestupkové jednání či trestný čin, byla zvýšena z 5 000,- Kč na 10 000,- Kč, kdy tato změna je účinná od 1.10.2020

a zejména mezi policisty se vedly diskuse, zda jde o krok správným směrem. Pomocí získaných dat, která budou prezentována v grafech bude statisticky zjišťováno, jak dalece a zda-li vůbec došlo k dopadu na přestupky právě díky výše uvedené novelizaci a to zejména z důvodu zatíženosti policistů, strážníků městské policie a v neposlední řadě správních orgánů.

Závěrem této práce dojde ke zhodnocení jednotlivých závěrů a získaných dat a z těchto dat vyvodit závěry, zda došlo k naplnění stanovených cílů.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce je na základě rozboru platné právní úpravy vyhodnotit dané téma z pohledu spolupráce a součinnosti Policie České republiky (dále jen „PČR“), městské policie a správních orgánů na úseku přestupků a zjistit případné nedostatky a navrhnout možná řešení, pokud dojde ke zjištění, že spolupráce mezi výše uvedenými orgány není dostatečná. Dílčím cílem práce je vyhodnotit ekonomické dopady přestupkového řízení u uvedených subjektů veřejné moci. Dalším dílčím cílem je v praktické části analyzovat, jak velký dopad na množství řešených přestupků a zatížení orgánů zabývajících se řešením přestupků měla novelizace trestního zákoníku zákonem č. 333/2020 Sb. účinná od 1. října 2020, kdy došlo k úpravě hranice výše škody pro trestně právní odpovědnost a to z částky 5.000,- Kč na částku 10.000,- Kč za škodu nikoliv nepatrnou.

2.2 Metodika

Práce bude rozdělena na dvě části, a to na část teoretickou a praktickou. V teoretické části práce bude využita metoda literární rešerše, metoda analýzy právních úprav a výkladu práva. V praktické části bude využito dotazníkové šetření jako metoda kvantitativního výzkumu a řízené rozhovory s vedoucími pracovníky ze stran Policie ČR a městské policie Plzeň. Získaná data budou zpracována a vyhodnocena. Respondenty dotazníkového šetření budou příslušníci PČR, městské policie a přestupková komise. Dále bude provedena statistická analýza přestupků a analýza a hodnocení nákladů přestupkového řízení. Závěrem bude použita metoda syntézy k vyhodnocení jednotlivých zjištění.

3 Teoretická východiska

3.1. Úvod do problematiky

Diplomová práce na výše uvedené téma pojednává o problematice spolupráce mezi orgány státní moci, mezi které PČR, městská policie (dále jen „MP“) a správní orgány (dále jen „SO“) určitě patří. Spolupráce samotná je mezi těmito orgány upravena zákonným způsobem. Cílem tedy bude analyzovat tuto zákonnou spolupráci a uvést několik základních pojmů v dané problematice.

3.2 Některé přestupky podle zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích

Stát jakožto jediný a originální nositel veřejné správy nejenom že svojí moc samozřejmě rozděluje dále (decentralizuje), protože ve své podstatě by nemohl zastat všechny možné situace na možných úsecích veřejné správy (jak by tomu mohlo být např. u centralizace veřejné správy), ale aby se jednalo o suverénní a právní stát, který uplatňuje svojí moc na daném území, musí mít k dispozici také kvalitní právní normy, které bude uplatňovat při porušení zákona a to způsobem, který mu zákon umožňuje, protože instituty veřejné správy mohou činit pouze v jednání „*secundum legem*“.¹

Protiprávní jednání osob, ať už fyzických, podnikajících fyzických či právnických, může dosáhnout určitého stupně závažnosti. Podle nejen tohoto stupně se poté protiprávní jednání dělí na přestupky² – neboli administrativně správní, či v pojetí „ultima ratio“ na trestné činy.³

V ČR byla zákonná úprava samotného správního práva, nebo přestupků označována za nevyhovující, kdy se mluvilo o reformě, která by to vše změnila.⁴

¹) Rozumí se tím jednání pouze ve znění zákona, tedy pouze jednat tak, jak zákon ukládá.

²) Přestupek je takové jednání, které je za přestupek výslovně uvedeno v zákoně, je společensky škodlivý a není trestným činem. Přesná definice přestupku je uvedena v zákoně č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a to ve znění § 5.

³) Pojem trestného činu najdeme v § 13 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, kde je uvedena legální definice trestného činu.

⁴) Prášková, H. *Nové přestupkové právo*, Praha: Leges, 2017, ISBN 978-80-7502-221-9, str. 17

Nejprve došlo k úpravě samotného správního práva ve své podstatě, kdy byl novelizován Správní řád a byl vydán nový zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ze dne 24. června 2004.

Samotná úprava přestupků, která je v postavení vůči správnímu řádu „*lex specialis*“ si musela na svoji novelizaci ještě nějaký čas počkat. Stará úprava přestupků a řízení o přestupcích byla uvedena v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Dne 3.8.2016 byl vyhlášen ve Sbírce zákonů v částce 98 již nový zákon pod číslem 250/2016 Sb., který byl tak dlouho očekáván a upravuje řízení o přestupcích a společně s tímto zákonem byl dále vydán zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (dále jen „ZPř“).

Po novelizaci přestupkového práva byly jednotlivé přestupky rozděleny do jednotlivých zákonů, v jejichž regulované oblasti se protiprávní jednání stalo. Přestupky, které nešly sublimovat, byly uvedeny právě v ZPř. Jde o přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytujících se na více úsecích státní správy (§ 2), na úseku všeobecné vnitřní správy (§ 3), proti pořádku ve státní správě a v územní samosprávě (§ 4), proti veřejnému pořádku (§ 5), pro porušení povinnosti mlčenlivosti v souvislosti s trestním řízením (§ 5a), pro křivé vysvětlení (§ 6), proti občanskému soužití (§ 7), proti majetku (§ 8), na úseku podnikání (§ 9), na úseku porušování práv k obchodní firmě (§ 10) a na úseku zdravotnictví (§ 11).

3.2.1. Přestupky proti majetku

Přestupky proti majetku jsou uvedeny v § 8 ZPř. Jde o ustanovení zákona, jehož chráněným zájmem je majetek osob. Oproti původnímu znění zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích se znění rozšířilo také o okruh subjektů a to konkrétně na právnickou osobu a podnikající fyzickou osobu.⁵

V zákoně č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je v § 5 uvedeno, že: *„přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.“*⁶ U přestupku

⁵) Jemelka, L. Vetešník, P., Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích, Komentář, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2020, ISBN 978-80-7400-772-9, str. 982

⁶) viz. § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

proti majetku je jednoznačně uvedeno, že zavinění osoby musí být úmyslné⁷. Tedy neexistuje přestupek proti majetku, který by byl zaviněn z nedbalosti⁸.

Ve znění přestupku v zákoně je dále uvedeno – nejde-li o trestný čin. Trestné činy proti majetku jsou uvedeny v Hlavě V trestního zákoníku v § 205 až § 232. Rozdíl mezi přestupkem a trestným činem je v tomto případě výše škody, která je u majetku rozhodující. V dřívější úpravě trestního zákoníku⁹ byla spodní hranice škody rozhodující pro určení, zda jde o trestný čin či přestupek stanovena na částku 5 000,- Kč. Tedy pokud škoda na majetku nepřesáhla částku 5 000,- Kč, šlo o přestupkové jednání.

Ovšem tato škoda nikoli nepatrná byla v zákoně uvedena již delší dobu a zákonodárce vůbec nereflektoval ekonomický vývoj země a jejích obyvatel a tak docházelo k tomu, že „pachatelé“ byli zbytečně kriminalizováni a to z důvodu, že prodejní ceny jakéhokoliv zboží šly díky ekonomické síle směrem nahoru a překročit částku 5 000,- Kč nebyl tedy žádný problém.

Samozřejmě, že výše škody není jediným rozhodujícím kritériem mezi hranicí přestupku a trestného činu. Ve znění § 205 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „TZ“) jsou i ustanovení, které sem byly dány zákonodárcem úmyslně a to kvůli společenské škodlivosti, kdy některá jednání jsou již tak společensky škodlivá, že si již zaslouží větší pozornost a také větší důraz v následném potrestání viníka. Jedná se např. o ustanovení § 205 odst. 1 písm. b) TZ, kde je uvedeno, že čin je spáchán vloupáním.¹⁰ V tomto případě nebude škoda samozřejmě hrát žádnou roli a i kdyby nedošlo k překročení limitu škody nikoli nepatrné, půjde o trestný čin.

V roce 2020 došlo ovšem k novelizaci nejen trestního zákoníku, ale i trestného řádu a došlo k tomu, že zákonodárce zákonem č. 333/2020 Sb. změnil znění TZ, kdy upravil nejen právě výše zmiňovanou škodu nikoli nepatrnou a to z částky 5 000,- Kč na částku 10 000,- Kč.

⁷) Úmyslné jednání osoby je takové jednání, že pachatel chtěl svým jednáním způsobit následek a nebo že věděl, že svým jednáním může ohrozit zájem společnosti.

⁸) Nedbalostní jednání je takové jednání, které pachatel způsobit nechce a nebo s ním není ani srozuměn, že by takové jednání způsobit mohl.

⁹) V období od 1.1.2002 do 30.9.2020

¹⁰) viz. § 121 TZ

Tato změna měla ve své podstatě vliv nejen na přestupky, ale i na samotné trestné činy proti majetku.

3.3. Novelizace trestního zákoníku zákonem č. 333/2020 Sb. k 1.10.2020 a její dopad na přestupky proti majetku

Jak již je uvedeno v předchozí kapitole, tak od 1.10.2020 vstoupila v platnost novelizace nejen trestního zákoníku, která byla upravena zákonem č. 333/2020 Sb., ve Sbírce zákonů ČR v částce č. 134. Tímto zákonem došlo také k úpravě výše škod pro potřeby trestního řízení, kdy nyní je nejnižší možná částka, tedy škoda nikoli nepatrná, stanovena na částku 10 000,- Kč z předchozích 5 000,- Kč. Ačkoliv se to pro laickou veřejnost může zdát jako nepatrná úprava, ve skutečnosti tomu tak není. Nová výše škody měla ve své podstatě dopad nejen na přestupky proti majetku (protože pouze těchto přestupků se to týká), ale také na trestné činy proti majetku či na pachatele těchto skutků. Bohužel dle mého názoru mělo dojít také k další úpravě zákona, která by odrážela tu skutečnost, že přestupkem je nyní i to jednání, kde škoda nepřesáhne částku 10 000,- Kč, tedy ve své podstatě, když bude někdo neustále odcizovat např. horská kola do částky 10 000,- Kč, bude se stále dopouštět pouze přestupků. Tedy „*de lege ferenda*“ by mohlo dojít k promítnutí recidivy do trestního zákoníku např. stanovit pravidlo „3x a dost.“¹¹ K tomuto účelu by mohla posloužit evidence přestupků, která byla nově zařazena do zákona o přestupcích zákonem č. 204/2015 Sb. Nyní je upravena v § 106 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Jemelka ve své knize uvádí: „*Cílem zákona č. 204/2015 Sb. proto bylo zavedení centrální evidence přestupků, kterou v současnosti vede Rejstřík trestů a kde jsou evidovány vybrané přestupky, u kterých je pocítováno, že nedostatek informací o deliktní minulosti pachatele vede k ukládání neadekvátních správních trestů, resp. U kterých je na místě uvažovat pro*

¹¹) V trestním zákoníku je např. v § 205 odst. 2 právě již myšleno na tzv. recidivu, kdy zde se dopustí tohoto trestného činu ten, kdo byl v posledních třech letech za tento čin pravomocně odsouzen. Stejně znění by tedy mohlo odkazovat na porušení ust. § 8 ZPř, kdy ten, kdo byl v posledních třech letech 3x pravomocně uznán vinným ze spáchání přestupku, by se dopustil trestného činu. Pravidlo 3x proto, aby nedošlo ke zbytečně kriminalizaci společnosti.

*případy jejich opakovaného páčání v kratším časovém úseku o zpřísnění přístupu k postihu.*¹²

Úpravou částky v trestním zákoníku došlo k té situaci, že počet přestupků proti majetku vzrostl. Je to ve své podstatě logické, když se část trestných činů, která se pohybovala v rozmezí škody 5 000,- Kč – 9 999,- Kč stala po 1.10.2020 přestupkovým jednáním. Dopad to má zejména na ty subjekty veřejné správy, které se zabývají samotným přestupkovým jednáním na úseku proti majetku jako je PČR, MP a v neposlední řadě přestupkové komise jednotlivých samosprávních celků. Pokud má výše uvedená novelizace dopad na přestupky je tedy patrné, že tento dopad se odrazí i v samotném trestním řízení a dále v kriminalistické statistice, kdy dojde přirozeně k poklesu spáchaných trestných činů.¹³

3.4. Orgány veřejné moci na úseku přestupků

3.4.1. Úvod do problematiky

Pokud se hovoří o veřejné moci, je důležité si uvědomit její samotné pojetí a v neposlední řadě její rozdělení a organizaci.

Veřejná moc by se dala označit jako výkon moci veřejné – tedy výkon veřejné správy. Veřejná správa může a samozřejmě má různý obsah a dá se na ní nahlížet různými způsoby a to v organizačním pojetí, ve formálním pojetí a v materiálním pojetí. Veřejná správa je tedy souhrn institucí tvořených nositeli veřejné správy a jejich vykonavateli, která zahrnuje veškerou činnost těchto subjektů a spočívá zejména v aktivním prosazování a ochraně veřejného zájmu.¹⁴

Pozn.: Výše uvedené úvahy jsou dílčím cílem této diplomové práce a více jim bude věnováno v teoretické části této práce

¹²) Jemelka, L. Vetešník, P. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, ISBN 978-80-7400-772-9, str. 861

¹³) viz. Praktická část této práce

¹⁴) Kopecký, M. Správní právo, Obecná část, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2019, ISBN 978-80-7400-727-9, str. 57-58

Základním nositelem veřejné správy je stát. Vedle státu to jsou dále veřejnoprávní korporace, veřejné ústavy, veřejné podniky, veřejné fondy a další veřejnoprávní subjekty¹⁵

V tomto směru je nutné poukázat na dělbu moci, o které se zmiňuje již Ústava ČR. Klíma uvádí, že: „*Ústavní systém České republiky je ve své ústavní i reálné podobě originálním modelem organizace vztahů mezi ústředními ústavními orgány navzájem a také mezi nimi a orgány územní samosprávy.(...) Vztahy mezi nevyššími ústavními orgány i jejich vazba na územní samosprávu tvoří taktéž určitý funkční modle „dělby moci“ a to vtom smyslu – jak a které ústavní orgány ovlivňují činnost jiných orgánů ve vztahu horizontálním nebo vertikálním.*“¹⁶

Z hlediska této práce jsou předmětem zájmu právě veřejnoprávní korporace tedy orgány územní samosprávy. Dušan Hendrych a kol. vymezuje pojem veřejnoprávní korporace jako: „*Člensky organizovaný subjekt veřejné správy, kterému byla svěřena moc samostatně plnit veřejné úkoly.*“¹⁷ Mezi ně se řadí i jednotlivé obce, kterým byl výkon veřejné správy svěřen nejen v přenesené působnosti, ale je jim dána i územní autonomie do které lze zasáhnout pouze na základě zákona. Tato autonomie je již upravena v Ústavě ČR a to konkrétně v hlavě sedmé, územní samospráva a to v článku č. 101. Obec dále může vydávat ve své autonomii i obecně závazné vyhlášky. Nositelé veřejné správy vykonávají svou moc prostřednictvím vykonavatelů veřejné správy. Jedním z vykonavatelů veřejné správy jsou i veřejné sbory. Mezi tyto sbory se řadí právě PČR.

3.4.2 Policie České republiky

3.4.2.1. Úvod

PČR je jedním z veřejných sborů, tedy sborů sloužící ve prospěch veřejnosti. Jedná se o jednotný ozbrojený sbor. Její působnost je upravena v zákoně č. 273/2008 Sb., o policii, ve znění dalších předpisů. V § 2 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR se uvádí, že: „*Policie*

¹⁵) Kopecký, M. Správní právo, Obecná část, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2019, ISBN 978-80-7400-727-9, str. 59

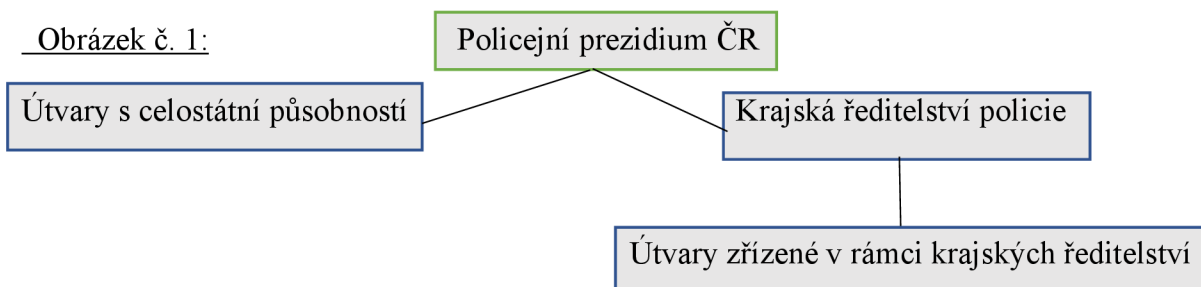
¹⁶) Klíma Karel, et. Al. Praktikum českého ústavního práva. 3. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009 ISBN 978-80-7380-173-1, str. 111

¹⁷) Hendrych, D., a kol. Správní právo. Obecná část. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-624-1, str. 68

slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony...¹⁸ Z tohoto ustanovení je patrné, že činnost PČR je zahrnuta mezi službu veřejnosti, což odpovídá dnešnímu pojetí veřejné správy.¹⁹

PČR je podřízena Ministerstvu vnitra, které je vedeno ministrem. Přímě ministrovi se zodpovídá policejní prezident, který je vždy do funkce jmenován a řídí činnost PČR, takže řídicí linie mezi ministerstvem a PČR je vedena výlučně od ministra k policejnímu prezidentovi.

PČR jako jednotný ozbrojený sbor má svoji organizační strukturu, která poté funguje i jako řídicí struktura PČR podle autority. Tato struktura je upravena zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů a to konkrétně v § 6. Struktura je tvořena následovně:



Řídicím útvarem PČR je Policejní prezidium. V čele stojí policejní prezident, který má pod sebou jednotlivé policejní náměstky policejního prezidia a to pro pořádkovou policii, službu kriminální policie a vyšetřování a náměstek pro ekonomiku.

Dále je policie rozdělena na krajská ředitelství policie, v jejichž čele stojí krajský ředitel, který se vždy zodpovídá příslušnému policejnímu náměstkovi. Pod krajská ředitelství spadají útvary okresního stupně, kde je v čele taktéž ředitel, který se zodpovídá krajskému řediteli policie.

¹⁸) § 2 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR

¹⁹) Šteinbach, M., Šlesinger, R., Zimmermann M., Bílek, M., Hlaváčková, K. *Zákon o Policii České republiky, Komentář*, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019 ISBN 978-80-7598-193-6, str. 2

Nejnižším článkem této struktury jsou obvodní oddělení policie, která jsou v přímém styku s veřejností. Právě na těchto útvarech jsou evidovány a řešeny přestupky a trestné činy, kde jsou sazby do 3 let odnětí svobody a škoda nepřesáhne 100 000,- Kč.²⁰

3.4.2.2. Zastoupení PČR na úseku přestupků

Za další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti lze jednoznačně zařadit i přestupky a jejich řešení. PČR má několik možností, jak přestupek vyřešit a to:

Tabulka č. 1 – Možnosti řešení přestupků

Přestupek oznámí pro nepříslušnost	Postup upraven v § 73 z.č. 250/2016 Sb.
Přestupek oznámí po šetření	Postup upraven v § 74 z.č. 250/2016 Sb.
Přestupek vyřeší příkazem na místě	Postup upraven v § 91/1 z.č. 250/2016 Sb.
Přestupek vyřeší napomenutím	Možnost podle § 35 z.č. 250/2016 Sb.
Přestupek odloží	Postup podle § 74/3 z.č. 250/2016 Sb.
Přestupek odloží jako věc, neboť se nestal	Postup podle § 74/3 z.č. 250/2016 Sb.
U přestupku vyjde najevo skutečnost odůvodňující zahájit trestní řízení dle § 158 odst. 3 TrŘ.	Věc se překvalifikuje a ve věci se zahájí úkony trestního řízení podle § 158/3 TrŘ.

Oznámení přestupku pro nepříslušnost:

Činnost na úseku přestupků je upravena zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění dalších předpisů. PČR má ze zákona možnost přestupky projednat, a to buďto oznámením přestupku, pro jejíž vyřízení není sama příslušná podle §

²⁰) PPP č. 103/2013 o trestním řízení

73 zákona č. 250/2016 Sb. Jemelka a Vetešník ve svém komentáři k zákonu o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich píše, že je tímto naplněna jedna ze základních zásad činnosti správních orgánů zakotvená již v § 8 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle které mají správní orgány vzájemně spolupracovat v zájmu dobré správy.²¹ Základy spolupráce na úseku přestupků však zdůrazňuje i zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů, kde v § 14 je uvedeno, že „*Policie při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s právníckými a fyzickými osobami.*“²²

Oznámení přestupku po šetření:

Další možností jak může PČR řešit přestupky je jejich oznámení ve zvláštních případech, jak je tomu uvedeno v § 74 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. Tento paragraf se týká pouze PČR oproti § 73 téhož zákona, který dopadá na všechny správní orgány. Znění § 74 zákona se týká přestupků, které jsou zde taxativně vyjmenovány. Sem patří i výše zmíněné přestupky proti majetku. Po zajištění potřebných skutečností a důkazních prostředků dochází opět k oznámení přestupku správnímu orgánu. Při došetření přestupku v tomto případě pracuje PČR na základě zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů.

Vyřešení přestupku příkazem na místě:

Nejčastěji jsou přestupky řešené PČR však vyřízeny uložením pokuty příkazem na místě, kdy tato možnost je jí dána v § 91 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. Postup šetření přestupku je vždy stejný jako u oznámení přestupku po šetření s tím rozdílem, že přestupek není oznámen, ale přestupci je uložena pokuta. Musí však být „kumulativně“ splněny podmínky pro uložení příkazu a to že, ve věci nejde o tzv. návrhový přestupek, přestupce s přestupkem souhlasí, přestupce souhlasí s výší pokuty a přestupek je ze strany PČR spolehlivě zjištěn.

²¹) Jemelka, L. Vetešník, P., Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích, Komentář, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2020, ISBN 978-80-7400-772-9, str. 574

²²) § 14 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

Za přestupek lze uložit v příkazním řízení pokutu do výše 10 000,- Kč s výjimkou mladistvého, kterému lze uložit pouze pokutu do výše 2 500,- Kč. Tyto skutečnosti upravuje znění § 91 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.

Obrázek č. 2 - Vzor příkazu na místě:

Série: AC / 2017 číslo bloku: **C 00000000**

1. Jméno, příjmení **Petr Novák** 2. Datum narození **23.7.1983**

3. Adresa místa trvalého pobytu **ul. Podvodní 29, Příbram**

4. Totožnost ověřena **OP 156 421 654**

BLOK NA POKUTU NA MÍSTĚ ZAPLACENOU

5. Popis skutku – čas, místo, způsob spáchání **5.7.2017 v 16:00 hod., Praha 5, ul. Strakonická u sloupu v. o. č. 542 124, směr do centra**
§ 6/7a) z.č. 361/2000 Sb., - řidič u sebe neměl řidičský průkaz
RZ - 4S1 7548

6. Pokuta uložena za přestupek podle § **125c/1k)** zák. č. **361/2000** Sb., ve znění p.p.

7. Forma zavinění: ~~úmysl~~ / **nedbalost** (nehodící se škrtněte)

8. Celková výše uložené pokuty **- 500 -** Kč, slovy **- pětset -** Kč
 Platí jako stvrzenka o zaplacení pokuty.

Podpisem obviněného se příkazový blok stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

9. V **Praze** dne **5.7.** 20**17**

10. Označení správního orgánu, jméno a příjmení, funkce nebo služební číslo či identifikační číslo oprávněné úřední osoby a její podpis **286 324** *Flinta*

11. Souhlasím s projednáním přestupku v příkazním řízení na místě, potvrzuji, že údaje uvedené na všech částech bloku souhlasí, a potvrzuji převzetí části B bloku, dne **5.7.** 20**17** *Novák*
 podpis obviněného

otisk úředního razítka

Část A bloku

26 0401 MFIn 0401 – verze 7.1

23

Vyřešení přestupku napomenutím:

Další možností jak vyřešit přestupkové jednání je možnost napomenutí. Tento institut lze využít u přestupků, kde je sice naplněna skutková podstata přestupku, ale jeho společenská škodlivost je tak nízká, že postačí přestupce a jeho jednání vyřešit napomenutím, nebo-li „domluvou.“ Tento institut je hojně využíván u přestupků na úseku zákona o silničním provozu.

²³⁾ Intranetové stránky Policie České republiky, údaje v příkazu jsou smyšlené.

Odložení přestupku:

Pokud PČR během svého šetření nezjistí u přestupku pachatele do 30 dní, věc odloží podle ust. § 74 odst. 3 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.

Odložení věci:

Pokud PČR během svého šetření zjistí, že se v dané věci nejedná o přestupek, trestný čin či jiné protiprávní jednání, věc odloží podle stejného znění jako u odložení přestupku.

Podezření na trestný čin:

Pokud PČR při šetření přestupkového jednání zjistí skutečnosti odůvodňující zahájení trestního řízení podle ust. § 158 odst. 3 trestního řádu, kdy je ve věci spatřován trestný čin, neprodleně ve věci zahájí úkony trestního řízení, jak je uvedeno výše a záznam o zahájení úkonů trestního řízení zašle do 48 hodin dozorujícímu státnímu zastupitelství.

3.4.2.3. Spolupráce PČR s jinými subjekty

Základním „posláním“ PČR je dohlížet na veřejný pořádek a na bezpečnost a majetek osob. Při své činnosti se nevyhne spoluprací s různými orgány veřejné správy, ale i s fyzickými a právníckými osobami.

Spolupráci a další vztahy upravuje Hlava IV zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění dalších předpisů, a to konkrétně od ust. § 14 až do ust. § 23. Takže pouze 10 paragrafů upravuje spolupráci PČR s ostatními subjekty (viz. Příloha)

Ve znění § 14 se píše, se kterými subjekty PČR spolupracuje. Jedná se o:

- Ozbrojené síly – má se na mysli zejména jiné ozbrojené složky mimo PČR.
- Bezpečnostní sbory – zde jde zejména o Generální inspekci bezpečnostních sborů, BIS, Úřad pro zahraniční styky a informace, Vězeňská služba ČR, Celní správa ČR, HZS ČR.
- Orgány veřejné správy – státní orgány a orgány územní samosprávy.

- Právnícké a fyzické osoby

V ust. § 15 téhož zákona se uvádí, že PČR spolupracuje s uvedenými subjekty v § 14 zákona pouze za účelem preventivního charakteru a má předcházet ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, která se dotýká činnosti uvedeného subjektu. Je nutné si uvědomit rozdíl mezi spoluprací a součinností. Spoluprací, tak jak je to myšleno právě ve znění § 14 zákona, se myslí vztah nejméně dvou orgánů na sobě nezávislých, které uskutečňují zákonem předpokládanou činnost. Spolupráci nelze vynucovat hrozbou sankce.²⁴

Ovšem ani v jednom paragrafovém znění se neuvádí nic ohledně lhůt na vyřízení. Takže pokud tyto lhůty nemají subjekty upraveny interním aktem řízením nebo podobným dokumentem, nelze potom tyto lhůty vymáhat jako lhůty zákonné. Je i fakt, že PČR se kolikrát nedozví ani zpětnou vazbu na daný problém.

Při řešení přestupků může PČR vyžadovat pomoc v potřebném rozsahu pro plnění svých úkolů a to na základě ust. § 18 zákona, kde se odkazuje na subjekty uvedené v § 14 zákona. Zde je však opět pouze uvedeno, že dožadující orgány jsou povinni požadovanou pomoc poskytnout. Opět zde ale není uvedeno do kdy má být požadovaná pomoc poskytnuta. Lze se tedy pouze spolehnout na znění § 6 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, kde je uveden fakt o nutnosti vyřizovat věci ve spolupráci bez zbytečných průtahů a dále také odkaz na ust. § 8 odst. 2 téhož zákona, kde je zakotvena zásada dobré správy.

Při své spolupráci při řešení přestupkového jednání může PČR také využít ust. § 75 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto ustanovení je zřejmé, že orgány policie a jiné správní orgány provedou bez zbytečného odkladu potřebné úkony k plnění přestupkového řízení, pokud je k tomuto úkonu dožadující orgán příslušný. Z logiky věci tedy vyplývá, že pokud dožadující orgán není k úkonu příslušný, vyrozumí o tom žádajícího. Není zde však již uvedeno v jaké formě. Bohužel zde není ani zmíněno, že věc má postoupit na příslušný orgán. Zde tedy nezbyvá, než se opět při průtazích opřít na ust. § 13 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění

²⁴) Škoda, J.: Vavera, F.: Šmerda, R. Zákon o policii s komentářem. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-447-3, str. 80

pozdějších předpisů, kde se píše o dožádání mezi správními orgány. Pokud nelze žádost o součinnost vyřídit bezodkladně, je správní orgán povinen žádost vyřídit ve lhůtě do 30-ti dní. Navíc ve znění § 75 zákona se píše pouze o správních orgánech a chybí zde např. zmínit obecně orgány veřejné moci. Zde by stálo za úvahu „*de lege ferenda*“ upravit znění paragrafu a to zejména kvůli tomu, aby v budoucnu nedocházelo k možnému nedorozumění jaké to vlastně orgány jsou. V § 75 není také uvedena lhůta. Jemelka ve svém komentáři píše: „*Na rozdíl od správního řádu nestanoví zákon o přestupcích konkrétní lhůtu k provedení potřebného úkonu, hovoří pouze o nutnosti učinit tak bez zbytečných průtahů. To by ovšem bylo možné dovozovat rovněž z § 6 odst. 1 správního řádu, který hovoří o nutnosti vyřizovat věci (ať v rámci probíhajícího správního řízení nebo i mimo něj) bez zbytečných průtahů.*“²⁵ Zde je krásně vidět, jak některé normy pracují s neurčitými právními pojmy (bez zbytečných průtahů) se kterými se nejenom správní orgán musí při své činnosti vypořádat.

3.4.2.4. Vyhodnocení spolupráce

Jak je uvedeno výše, má spolupráce mezi PČR a ostatními subjekty veřejné i neveřejné moci dostatečný legislativní zakotvení, ovšem praxe je mnohdy jiná. Ze svých zkušeností víme, že některé subjekty nespolupracují, nebo si legislativní možnosti spolupráce vykládají po svém. Mnohdy si neuvědomují, že byly ke spolupráci ze strany PČR vyzvány – tedy ve své podstatě se ve věci může jednat o neuposlechnutí výzvy, které je přestupkovým jednáním. Jinak ve své podstatě je spolupráce mezi subjekty na dobré úrovni, kdy jedinou výtku by bylo možné vidět ve výměně informací ohledně přestupkového řízení. V tomto směru by bylo krokem kupředu zasílání informací o správních trestech na příslušné obvodní oddělení policie, aby mohlo dojít např. k donucování správního trestu, nebo dohlížení nad tím, zda je příslušný správní trest řádně vykonáván a dodržován (např. zákaz činnosti). Pokud PČR těmito informacemi nedisponuje od správního orgánu a sama si je při své činnosti nevyhledá, domníváme se, že nelze jednoznačně zaručit, že uložený správní trest je důsledně dodržován. Proto by bylo vhodné ze strany správních orgánů předávat informace k rukám PČR.

²⁵) Jemelka, L., Vetešník, P. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020 ISBN 978-80-7400-772-9, str. 583

3.4.3. Obecní policie

3.4.3.1. Úvod

Dalším subjektem na úseku přestupků je městská, neboli obecní policie. Zákon jako takový termín městská policie nezná, a pracuje tak s termínem obecní policie. Pro potřeby této práce je to však irelevantní. Podle § 84 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, může zřídit zastupitelstvo obce obecní policii.²⁶ Jde o vyhrazenou pravomoc určenou přímo zastupitelstvu obce.²⁷ Již ale historicky účinností zákona č. 367/1990 Sb. o obcích,²⁸ bylo obecní zastupitelstvo k tomuto zmocněno.²⁹

Obecní policie má postavení orgánu obce, tedy spadá pod obec samotnou. Nemá tedy samostatnou právní subjektivitu a nepovažuje se za bezpečnostní sbor. Tato skutečnost vyplývá z ust. § 1 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Samotná úprava a kompetence obecní policie jsou uvedeny v zákoně č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Obecní policii může řídit přímo starosta obce nebo pověřený člen zastupitelstva. Na návrh těchto osob může však zastupitelstvo pověřit k řízení obecní policie určitého strážníka.³⁰

Oproti PČR se strážníkem může stát občan, který mimo jiné dosáhl věku 21 let. U PČR je tomu tak, že policistou se mimo jiné může stát občan, který dovršil 18 let. Vetešník hranici 21 let ve své knize odůvodňuje tak, že: „*Věková hranice stanovená na 21 let se jeví jako optimální, jelikož strážník /jakožto úřední osoba/, který je oprávněn výrazně zasahovat do práv a svobod třetích osob, musí být po všech stránkách vyspělý (fyzicky, ale zejména mentálně)*“³¹ Pokud je tedy takto stanovená hranice u obecní policie, která má ve své

²⁶) § 84 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

²⁷) Vetešník, P., Jemelka, L. Zákon o obecní policii. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019 ISBN 978-80-7400-729-3, str. 6

²⁸) Tento zákon je již neplatný.

²⁹) Vetešník, Pavel et al. Obecní policie, Plzeň: Aleš Čeněk, 2013 ISBN 978-80-7380-463-3, str. 25

³⁰) Velitel městské policie tedy poté řídí danou městskou policii, ale je přímo zodpovědný zastupitelstvu a nebo pověřenému zastupiteli.

³¹) Vetešník, Pavel et al. Obecní policie, Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-463-3, str. 51

podstatě „menší“ oprávnění než policie ČR, měla by tato hranice být nastavená i u samotné policie ČR.³²

3.4.3.2. Zastoupení obecní policie na úseku přestupků

Postavení Obecní policie na úseku přestupků a její postavení celkově je specifické. Oprávnění strážníka obecní policie nemá takový rozsah jako je oprávnění příslušníka PČR.³³ Proto většina zjištěných přestupků ze strany strážníka se oznamuje k projednání před příslušný správní orgán a nelze je řešit v příkazním řízení. Možnosti jak strážník obecní policie může vyřešit přestupkové jednání jsou napomenutím, v příkazním řízení a oznámením na příslušný správní orgán.

Vetešník uvádí, že: „*Znalost právní úpravy přestupkového práva, v rozsahu potřebném pro plnění úkolů obecní policie, nejenom, že patří do Přílohy č. 1 k prováděcí vyhlášce k zákonu o obecní polici mezi odborné předpoklady čekatele a strážníka, ale jedná se o základní právní předpis, se kterým přijdou nejčastěji do styku. Znalost všech ustanovení zákona o přestupcích, a to jak části obecné, části zvláštní, tak i část řízení o přestupcích, je proto pro jejich činnost nezbytná.*“³⁴ Pokud jsou tedy městští strážníci proškolení v celém rozsahu přestupkového zákona, nevidím zde tedy důvod, proč jejich kompetence v dikci tohoto zákona některak omezovat. Dalším faktem je i to, že v minulosti měly městští strážníci stejné oprávnění jako státní policie, jenom z rozdílem místní příslušnosti na danou obec.³⁵

Níže jsou možnosti, jak mohou strážníci řešit přestupkové jednání.

Napomenutí:

Zákon č. 251/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich pamatuje v ust. § 35 na možnost správního trestu a to napomenutí. Tento správní trest lze využít při jednání, které

³²) Např. ve Spojených státech amerických je hranice dosažení plnoletosti také až od 21 let a to právě kvůli mentálnímu vývoji jedince.

³³) Je to zejména tím, že v zákoně č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupku, ve znění pozdějších předpisů se na městskou policii zřejmě moc nemyslelo a není na ní myšleno ani při daných kompetencích zejména v § 74 a dále i v § 91.

³⁴) Vetešník, Pavel et al. Obecní policie, Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-463-3, str. 193

³⁵) Škoda. J.: Vavera. F.: Šmerda. R. Zákon o policii s komentářem. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-447-3, str. 22

sice naplňuje skutkovou podstatu přestupku, ale jeho společenská škodlivost je tak minimální, že k jeho vyřešení postačí napomenutí přestupce, nebo-li domluva.

Příkazní řízení:

Příkaz na místě upravuje ust. § 91 zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Oprávnění strážníka uložit příkaz na místě je přímo v ust. § 91 odst. 1 písm. e) téhož zákona. Z výčtu je patrné, že strážník může ve své podstatě příkaz na místě udělit za přestupky v působnosti obce. Jedná se o přestupky, které jsou uvedeny v zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích, a to v § 66d.³⁶ Dále je v kompetenci obecního úřadu, tedy obce řešit přestupky proti pořádku v územní samosprávě, proti občanskému soužití a proti majetku.³⁷

Oznámení:

Oznámením přestupku na příslušný správní orgán je ve smyslu ust. § 73 zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zde sice není obecní policie výslovně uvedena, ale je zde uveden termín jiný správní orgán. Správním orgánem ve smyslu ust. § 1 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád jsou mimo jiné orgány územních samosprávních celků. Obecní policie má postavení orgánu obce, tedy územně samosprávného celku. Tedy z výše uvedeného lze vyvodit, že sem bude patřit i obecní policie. Pokud strážník obecní policie vyhledá nebo mu je oznámen přestupek, k jehož projednání není kompetentní, tento oznámí dle příslušného paragrafového znění na příslušný správní orgán k projednání. Je důležité si uvědomit, že oznámení přestupku ze strany strážníků je možné pouze za předpokladu ust. § 73 zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, protože postup podle § 74 téhož zákona možný není. Ve znění § 74 téhož zákona se jasně uvádí orgány policie a do těchto orgánů obecní policie nespadá.³⁸ Dle mého názoru tedy přechází nezbytná šetření na správní orgán, kam je přestupek oznámen, neboť by bylo nelogické a administrativně zdlouhavé do tohoto postupu začlenit PČR k nezbytnému šetření a až poté přestupek např. oznámit. Odporovalo by to zásadě „*rychlé správy*.“

³⁶) § 66d zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

³⁷) § 60 zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

³⁸) § 74 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

3.4.3.3. Spolupráce Obecní policie s jinými subjekty

V zákoně o obecní policii není ani jedno ustanovení týkající se spolupráce s ostatními orgány či osobami, tak jak je tomu např. u zákona o Policii.³⁹ Spolupráce s jinými subjekty bude tedy založena spíše podle znění § 11a zákona č. 553/1991 Sb. o obecní policii. V tomto paragrafu je upravena možnost využití oprávnění pro účely splnění úkolu obecní policie založené právě na spolupráci a vyžádání informací od jiného subjektu. Jde zejména o informační systémy ve veřejné správě, kde jsou spravovány nejen veškeré dostupné údaje o fyzických a právnických osobách. Nejčastějším subjektem se kterým obecní policie spolupracuje a od kterého vyžaduje informace ke splnění konkrétního úkolu je Policie ČR.

Spolupráce s PČR:

Spolupráce mezi těmito subjekty je klíčová. „*Konkrétně může obecní policie od Policie ČR získávat údaje o hledaných a pohřešovaných osobách a věcech, odcizených motorových vozidlech a odcizených registračních značkách motorových vozidel, totožnosti osob, které obecní policie buďto ke ztotožnění předvádí na PČR, nebo je podle trestního řádu omezuje na osobní svobodě.*“⁴⁰

Právě výše uvedené údaje jsou k dispozici v informačních systémech veřejné správy, kdy PČR má k těmto údajům přístup. PČR má povinnost s obecní policií spolupracovat, neboť jí to ukládá zákon o Policii. Hovoříme ale stále pouze o jednostranné spolupráci, kdy o tuto spolupráci žádá obecní policie směrem k PČR za účelem zjištění údajů z určitých evidencí. V zákoně o obecní policii se neupravuje, jak tomu bude, kdyby obecní policie požádala o spolupráci při řešení určitých záležitostí týkající se služebních úkolů obecní policie. Jelikož podobné ustanovení v zákoně o obecní policii chybí, a ta jakožto subjekt veřejné správy může konat pouze tak, jak jí zákon umožňuje a dovoluje, nelze se tedy dle mého názoru obrátit s určitou žádostí týkající se výkonu služby či jiného služebního úkolu na PČR. V tomto případě bude záležet pouze na určité koordinační dohodě mezi obecní policií v dané

³⁹) Zákon č. 273/2008 Sb., o policii, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁰) Vetešník, Pavel et al. Obecní policie. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013 ISBN 978-80-7380-463-3, str. 154

obci či městě a na konkrétním ředitelství PČR.⁴¹ Uzavřít koordinační dohodu umožňuje policii § 16 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Cílem koordinačních dohod je nastavení účinnější spolupráce mezi místní samosprávou a útvary policie.⁴² Škoda a kol. ve své knize uvádí, že: „*Koordinační dohoda není veřejnoprávní smlouvou (...). Z toho plyne závěr, že na tento druh právního vztahu se nevztahují ustanovení o veřejnoprávních smlouvách podle správního řádu. Současně však nutno konstatovat, že pro jejich uzavírání by měla být subsidiárně využita úprava podle správního řádu. V opačném případě by vznikl problém – bez procedurální postup.*“⁴³ Správní řád upravuje problematiku veřejnoprávních smluv od § 159 do § 170. Za městskou policii vždy uzavře koordinační dohodu obec, ve které má městská policie působnost. Uzavřít koordinační dohodu mezi obcí a PČR umožňuje obci ustanovení § 35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích a to konkrétně v odst. 2, kde je uvedeno, že „*Do samostatné působnosti obce patří zejména záležitosti uvedené v § 84, 85 a 102 s výjimkou vydávání nařízení obce. Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeb bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.*“⁴⁴ Zde je nutno porovnat s požadavkem celého znění § 35, aby se skutečně jednalo o věci místní záležitosti, která není svěřena krajům ani není výkonem státní správy.⁴⁵

Dále může městská policie žádat od PČR totožnost cizinců. Uvádíme to z toho důvodu, protože toto stanovení je v praxi velikým problémem. Konkrétně na území města Plzně se pohybuje zhruba okolo 300 bezdomovců, o kterých má MP Plzeň přehled. Z toho polovina je cizinců. Kdyby každého tohoto cizince, co u sebe nemá doklad a nebo jeho totožnost nelze stoprocentně určit předvedli strážníci podle zákona ke ztotožnění na nejbližší útvar PČR (

⁴¹) Tak tomu bylo v roce 2008 v Plzni, kde došlo historicky k uzavření první koordinační dohody mezi městem Plzeň a Krajským ředitelstvím policie Západočeského kraje. Koordinační dohoda je uvedena v příloze č. 2.

⁴²) Škoda, J.: Vavera, F.: Šmerda, R. Zákon o policii s komentářem. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-447-3, str. 85

⁴³) Škoda, J.: Vavera, F.: Šmerda, R. Zákon o policii s komentářem. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-447-3, str. 84

⁴⁴) Znění § 35 odst. 2 zákona. Č 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵) Kopecký. M., Průcha. P., Havlan. P., Janeček. J. Zákon o obcích. Komentář. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, ISBN 978-7552-862-9, str. 87

v praxi se tak děje), docházelo by k zahlcení PČR jenom úkony pro MP. Na tento problém upozorňuje i Vetešník v komentáři zákona o obecní policii, kde uvádí, že: „ ...v tomto případě dochází vždy k předvedení osoby ke zjištění její totožnosti na Policii České republiky. Takovýto způsob zjišťování informací je neefektivní, zdlouhavý, může být problematický i vůči osobě, jejíž totožnost má být ověřena, a zbytečně zatěžuje Policii České republiky.“⁴⁶

Spolupráce se správními orgány:

Dalším subjektem veřejné správy, se kterým obecní policie spolupracuje při řešení přestupků, jsou správní orgány, kam se oznamují zjištěné přestupky. Spolupráce se správním orgánem – potažmo přestupkovou komisí není nikterak v zákoně o obecní policii blíže specifikován. V ust. § 11a téhož zákona se uvádí také spolupráce s obecním úřadem s rozšířenou působností a s obecním úřadem. Z toho však lze vyvodit i spolupráci s přestupkovou komisí, která je zvláštním orgánem dané obce, tedy obecního úřadu či obecního úřadu s rozšířenou působností.

Jinak se veškerá spolupráce bude opírat spíše podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění dalších předpisů či podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

3.4.3.4 Vyhodnocení spolupráce

Spolupráce obecní policie není nijak speciálně upravena v zákoně o obecní policii. Jsou zde zakotvena pouze jednotlivá oprávnění strážníka obecní policie. Faktická užší spolupráce může být mezi obecní policií a PČR v daném městě blíže upravena koordinační dohodou. Jinak je obecní policie ve svých pravomocích celkově dost omezena a to i na úseku přestupků. „*De lege ferenda*“ by bylo vhodné kompetence obecní policie zejména na úseku přestupků rozšířit na prakticky celý rozsah řešení možných přestupků, kdy tímto by se „ulevilo“ PČR, která by se prioritně mohla věnovat více trestnímu řízení. Další možností rozšíření „kompetencí“ spolupráce je využití možnosti uzavření koordinační dohody, jak tomu bylo např. v Plzni. V této dohodě je možné potom uvést rozsah dané spolupráce mezi

⁴⁶) Vetešník, P., Jemelka, L. Zákon o obecní policii. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019 ISBN 978-80-7400-729-3, str. 223

městskou policií a PČR a to takovým způsobem, který zákon umožňuje. Dalším správným krokem by bylo apelovat na zákonodárce, aby došlo k novelizaci zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů a to konkrétně k rozšíření § 91 a § 74 téhož zákona, kde by bylo vhodné zařadit i městskou policii mezi orgány policie pro potřeby řízení o přestupcích a to z důvodu, aby se mohla městská policie podílet na řešení přestupků v celém rozsahu zákona. Pokud byl již umožněn vznik obecní policie, která je ve své podstatě placena ze státního rozpočtu a je „duplicitní“ k PČR, tak by se měli zákonodárci zamyslet nad tím, zda by nebylo vhodné rozšířit kompetence obecní policie, jak je shora uvedeno a také, aby došlo k úpravě zákona o obecní policii zejména tedy k rozšíření její kompetence.

3.4.4. Správní orgán

3.4.4.1. Úvod

Správním orgánem se označují ty orgány, které jsou uvedeny ve znění § 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.⁴⁷ Z výčtu tohoto ustanovení vyplývá, že mezi správní orgány se řadí i územně samosprávné celky. Podle Ústavy ČR rozeznáváme nižší územní samosprávný celek a vyšší územní samosprávný celek. Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, je obec základním územním samosprávným celkem.⁴⁸ Vyšším územním samosprávným celkem je tedy kraj. Samosprávu lze charakterizovat tak, jak uvádí Kopecký: „*Samosprávu lze charakterizovat jako ústavou a zákony stanovený okruh úkolů veřejné správy, jejichž vykonávání vlastním jménem je svěřeno samosprávné korporaci odlišné od státu. Nositel samosprávy není při jejím výkonu podřízen orgánům státu, státu přísluší pouze právní dozor nad jednáním samosprávných korporací.*“⁴⁹

⁴⁷) § 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁸) § 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

⁴⁹) Kopecký, M. Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva. 2. vydání. Praha: Woters Kluwer, 2017, ISBN 978-80-7552-719-6, str. 105

Z výše uvedeného vyplývá, že obec je při výkonu své činnosti nezávislá. Obec jako taková je tvořena orgány obce, které vystupují navenek. Jde o zastupitelstvo obce, radu obce, starostu, obecní úřad a orgány obce.

Pro potřeby této práce se dále budeme zabývat zejména zastupitelstvem obce, které je kolegiálním orgánem obce složený z volených občanů dané obce.⁵⁰ Obec zastupuje navenek starosta obce, který je volený z řad zastupitelstva a ze své funkce je odpovědný právě zastupitelstvu. Dalšími důležitými orgány obce jsou zvláštní orgány, které zřizuje starosta pro výkon přenesené působnosti a jmenuje a odvolává jejich členy. Příkladem je komise pro projednávání přestupků.⁵¹

Tuto možnost umožňuje starostovi znění § 61 ZPř, kde je výslovně uvedeno, že starosta může zřizovat přestupkové komise (viz. níže v kapitole 3.5.1.2.).

Dále je vhodné se zmínit, že trestání správním orgánem a ne soudem již bylo zahrnuto v ústavní listině Československé republiky z 29.2.1920, č. 121/1920 Sb., kde již část moci byla přesunuta právě z moci soudní na úřady správní.⁵² Zde došlo k zárodku správního trestání, které známe dodnes.

3.4.4.2. Zastoupení správního orgánu na úseku přestupků

Správní orgán – přestupková komise, má na úseku přestupků jedinečné zastoupení. Podle ZPř je ve znění § 60 uvedeno, že nestanoví-li zákon jinak, je správním orgánem příslušným k řízení obecní úřad s rozšířenou působností. Obecní úřad je příslušný k řízení o přestupcích proti pořádku v územní samosprávě, proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a proti majetku.⁵³

Přestupky jsou po úpravě v roce 2017 uvedeny v každém speciálním zákoně, v té dané problematice. Zde je i uvedeno, který konkrétní správní orgán tyto přestupky na úseku toho

⁵⁰) Kopecký, M. Správní právo. Obecná část. 1. vydání. Praha: C. H. Bech, 2019, ISBN 978-80-7400-727-9, str. 112

⁵¹) Kopecký, M. Správní právo. Obecná část. 1. vydání. Praha: C. H. Bech, 2019, ISBN 978-80-7400-727-9, str. 115

⁵²) Kopecký, M. Výkon trestní pravomoci jinými než soudními orgány In: časopis Právník 2/2020, str. 127

⁵³) Znění § 60 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

daného zákona řeší. Např. pokud půjde o přešupek na úseku životního prostředí, bude jej řešit odbor životního prostředí v dané obci s rozšířenou působností či v krajském úřadě podle místní příslušnosti.

Co se týče samotné komise pro přešupky, tak tato problematika je upravena ve znění § 61 zákona o přešupcích a řízení o nich. Komise je zvláštním orgánem obce zřizovaná starostou obce.⁵⁴ Komise je řízená předsedou komise, kterého jmenuje starosta. Dále jsou v komisi členové komise, kteří jsou taktéž jmenováni starostou obce. Počet členů komise musí být podle zákona lichý.

V předchozích kapitolách bylo uvedeno, jaký je možný postup PČR a Městské policie při řešení přešupku. Pokud dojde k oznámení přešupku a nebo nelze přešupek vyřešit příkazním řízením, je nutné tento přešupek oznámit právě na příslušný správní orgán k projednání. Přešupek se vždy oznamuje na správní orgán I. stupně, kdy v naší veřejné správě jsou správní orgány vždy dvoustupňové. Znamená to, že orgán I. stupně má nad sebou dozorující orgán II. stupně, který slouží v některých případech jako orgán odvolací.

3.4.4.3. Způsoby řešení přešupků

Přešupková komise má několik možností, jak s přešupkem naložit. Správní orgán je povinen přijímat podněty, že byl spáchán přešupek a v řízení je povinen zahájit řízení a to z moci úřední. Těmito podněty jsou nejčastěji přijatá oznámení o přešupku, které zašle PČR nebo MP. Pro zahájení řízení platí pro správní orgán i zásada legality, tedy musí zahájit řízení o každém přešupku, o kterém se dozví. Samotné řízení o přešupku lze ukončit několika způsoby, a to odložením, předáním nebo vydáním rozhodnutí v dané věci.

1. Správní orgán věc odloží podle § 76 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů:
 - neboť není dán důvod k zahájení řízení o přešupku
 - přešupek je promlčen⁵⁵

⁵⁴) Hendrych, D. o kol. Správní právo. Obecná část. 9. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2016 ISBN 978-80-7400-624-1, str. 109

⁵⁵) § 29-30 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

- ve věci již bylo pravomocně rozhodnuto pro stejný skutek proti obviněnému v jiném řízení (ne bis in idem)⁵⁶
 - ve věci již bylo zahájeno řízení pro stejný skutek proti obviněnému (tzv. překážka litispendence)⁵⁷
2. Správní orgán věc předá
- orgánům činným v trestním řízení, pokud ve věci zjistí podezření na trestný čin⁵⁸
 - k projednání příslušnému orgánu podle zvláštního zákona, pokud je ve věci podezření, že jednání má znaky přestupku osob uvedených v § 4 odst. 4 nebo 5 zákona č. 250/2016 Sb. o přestupcích a řízení o nich⁵⁹
 - věcně a místně příslušnému správnímu orgánu, pokud zjistí, že není místně nebo věcně příslušný⁶⁰
- 3) Správní orgán v řízení o přestupku rozhodne
- ve věci vydá rozhodnutí, ve které se obviněný uznává vinným
 - věc vyřídí příkazem na místě a nebo vydáním příkazu (viz. kapitola 3.5.1.4.)
 - ve věci dojde k dohodě o vině a trestu
 - věc se zastaví

3.4.4.4. Příkaz

Považuje li správní orgán rozhodující v dané věci, že důkazy o vině jsou dostačující, může místo klasického řízení vydat příkaz, a to i jako první úkon ve věci. Jedná se o zkrácenou formu řízení.

⁵⁶) Základní zásada v řízení o přestupku. Nikdo nesmí být stíhán a potrestán opětovně za tentýž skutek.

⁵⁷) § 48 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, srov. § 77 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁸) § 64 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁹) Např. osoby využívající výsad a imunit, příslušníci ozbrojených sborů nebo vojáci. Postup upravuje § 64 odst. 1 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁰) § 64 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

Právní úprava příkazu je upravena ve dvou zákonech. V zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád, kde je upraven ve znění § 150, kde je příkaz upraven obecně. V řízení o přestupku, však musí správní orgán vycházet zejména ze zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky, který je „lex specialis“⁶¹ oproti správnímu řádu. V tomto zákoně je také upravena problematika příkazu a to konkrétně ve znění § 90. Jemelka dále uvádí, že: „*Mimo jiné se v § 90 odst. 1 uvádí, že správní orgán může o přestupku rozhodnout příkazem. Neuvádí se zde podmínky, za kterých tak lze učinit....nicméně ty je třeba dovozovat z § 150 odst. 1 správního řádu.*“⁶²

Příkaz je formou rozhodnutí ve zkráceném řízení, kdy je rozhodováno na základě spisu, který byl správnímu orgánu předán buď to ze strany PČR nebo MP. Příkaz jako takový je vyjádření zásady procesní ekonomie správního řízení.⁶³

Příkaz má stejné náležitosti jako rozhodnutí vydané v klasickém správním řízení, kde se podezřelý uznává vinným. Příkazem jako takovým lze uložit:

Tabulka č. 2 – Možnosti uložení sankce příkazem

napomenutí,	§ 35 písm. a) ZPř
pokutu,	§ 35 písm. b) ZPř
zákaz činnosti nebo	§ 35 písm. c) ZPř
propadnutí věci nebo náhradní hodnoty.	§ 35 písm. d) ZPř

Naopak, kde příkaz nelze použít je v situaci, kdy se zahajuje řízení se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku⁶⁴, jedná se o nároku náhrady škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení⁶⁵ a nebo má-li být uložen správní trest mladistvému,

⁶¹) je to speciální postavení zákona před obecnou formou zákona. Tedy pokud je ve speciálním zákoně věc upravena odlišně než v obecném, použije se znění zákona speciálního.

⁶²) Jemelka, L, Vetešník, P. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020 ISBN 978-80-7400-772-9, str. 734

⁶³) Průcha, P. Správní řád s poznámkami a judikaturou. 3. Aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2017 ISBN 978-80-7502-202-8, str. 433

⁶⁴) § 79 ZPř

⁶⁵) § 89 ZPř

vyjma správního trestu ukládaného příkazem na místě, nebo osobě s omezenou svéprávností.⁶⁶

Výše uvedené jsou možnosti trestů uložení příkazu a dále podmínky, ve kterých situacích příkaz uložit nelze.

Je nutné si uvědomit, že příkaz jako takový sice na jednu stranu znamená ekonomické výhody pro samotný správní orgán, respektive jeho zřizovatele, ale na straně druhé se jedná o velký zásah do práv podezřelého, resp. obviněného, kterému nebyla dána možnost bránit svoje zájmy v klasickém správním řízení. Proto příkaz nelze doručit tzv. fikcí.⁶⁷ Neboli, kdyby byl příkaz doručen fikcí, nelze z něho vymáhat rozhodnutí, které jim bylo uloženo. Je to logické, protože jestli nebyl doručen příkaz obviněnému do vlastních rukou, nemohl se tudíž s tímto seznámit a uplatnit tak svoje práva, zejména právo na podání odporu.

Odpor

Odpor je opravný prostředek proti vydání příkazu. Jedná se o řádný opravný prostředek. Lhůta pro podání odporu je 8 dní od doručení příkazu obviněnému. Pokud je odpor podán včas a oprávněnou osobou, příkaz se ruší a je vedeno klasické správní řízení. Na zrušený příkaz se nehledí. Proto se zde neuplatní zásada „reformace in peius“, neboť se na příkaz hledí, jako kdyby nikdy nebyl.⁶⁸ Odpor se podává k orgánu, který příkaz vydal.

3.4.4.5. Řízení o přestupku

Pokud není ve správním řízení rozhodnuto příkazem, jak je shora uvedeno, zahajuje se klasické řízení o přestupku.

Zahájení řízení o přestupku je upraveno v Hlavě VI od § 77 do § 79 v zákoně č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Před samotným zahájením řízení zkoumá správní orgán, zda v dané věci nejsou dány překážky řízení, které by odůvodňovaly danou

⁶⁶) srov. § 55-58 ZPř

⁶⁷) § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád – zásilka se považuje za doručenu po uplynutí lhůty 10-ti dnů po dodání výzvy k vyzvednutí. Srov. Rozsudek NSS ze dne 25.8.2011 č.j. 7 As 53/2011.

⁶⁸) Kopecký, M. Správní právo. Obecná část. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2019 ISBN 978-80-7400-727-9, str. 395

věc odložit. Jedná se o překážky litispendence a rei iudicatae. Překážka litispendence vyplývá z obecného ustanovení správního řádu, neboť správní orgán nemůže zahájit řízení, když ve věci je již jedno řízení zahájeno. Překážka rei iudicatae znamená, že v dané věci již bylo rozhodnuto. Nelze uložit tutéž povinnost nebo přiznat totéž právo v jedné věci jedné osobě. Platí zde zásada zákazu dvojího trestání, neboli „*ne bis in idem*“.

Poté, co správní orgán přezkoumá překážky v řízení, dojde k zahájení řízení o přestupku a to z moci úřední. Správní orgán má povinnost zahájit řízení o přestupku a je jedno jakým způsobem se o překážce dozví. V praxi často dochází k tomu, že po oznámení přestupku správnímu orgánu ze strany policie, správní orgán nezahájí řízení, jak je tomu povinen, ale požaduje kolikrát po policii ještě různé úkony ve věci. Takto konat nelze a je to dle mého názoru protiprávní, neboť správní orgán nepostupuje tak, jak je mu uloženo zákonem. Navíc pokud by tomu bylo takto i po zahájení úkonů, ani tak to podle mého názoru konat nelze. Po zahájení úkonů je všechny úkony ve věci povinen konat sám správní orgán. Zejména jde také o tu skutečnost, že po zahájení řízení nelze využít úřední záznamy o podaném vysvětlení dle § 61 zákona č. 273/2008 Sb., o policii jako důkaz.⁶⁹

U některých přestupků lze řízení o přestupku zahájit až se souhlasem osoby přímo postižené přestupkem. Jde zejména o přestupky proti občanskému soužití spáchané mezi osobami blízkými⁷⁰ a dále o přestupky proti majetku spáchané taktéž mezi osobami blízkými. Pokud by nebyl souhlas vysloven, nelze v řízení zahájit, nebo již v zahájeném řízení pokračovat. Jsou však uvedeny výjimky, kdy lze v řízení zahájit nebo v zahájeném řízení pokračovat a to, pokud je více osob postižených spáchaním přestupku a jedna z těchto osob souhlas udělí.⁷¹

V samotném průběhu řízení o přestupku správní orgán využívá možnosti, které jsou mu dány zejména zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a dále zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Jde zejména o ústní jednání a dokazování, které provádí výlučně správní orgán a to z moci úřední.

⁶⁹) § 137 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

⁷⁰) Osobou blízkou se rozumí příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel, partner podle zákona o registrovaném partnerství. Jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby blízké, jestliže by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pocítovala jako újmu vlastní.

⁷¹) § 79 odst. 1 ZPř

Po projednání přestupku má správní orgán několik možností jak věc ukončit. Věc se buď odloží, neboť se nepodařilo prokázat obviněnému jednání, ze kterého je obviněn, věc vyřídí uložením pokuty příkazem na místě a to vydáním příkazového bloku anebo je vydáno rozhodnutí, kde se obviněný uznává vinným ze spáchání přestupku.

Rozhodnutí musí být vydáno ve lhůtě do 60 dnů ode dne zahájení řízení. Lhůtu je možné prodloužit a to tím způsobem, že ve složitých případech správní orgán přeruší řízení a lhůta přestává běžet do doby než se v řízení opět pokračuje. V zákoně však chybí definice složitého případu. Proto zůstává na správním orgánu, aby si přerušení řízení plně odůvodnil.

3.4.4.6. Spolupráce s jinými subjekty

Samotná spolupráce správního orgánu s ostatními subjekty uvedenými v této práci je upravena v obecné právní rovině v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád a dále v zákoně, který je postaven „*lex specialis*“ oproti správnímu řádu a tj. zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Ve správním řádu najdeme zejména otázku týkající se dožádání správního orgánu k jinému správnímu orgánu. Jak již bylo uvedeno výše, správním orgánem se míní ty orgány, které jsou uvedeny ve znění § 1 správního řádu. Jedná se o orgány moci výkonné, orgány územně samosprávních celků, jiné orgány a právnické a fyzické osoby, pokud vykovávají působnost v oblasti veřejné správy

PČR má specifické postavení jako ozbrojený sbor. Jako taková spadá pod Ministerstvo vnitra. Ve své podstatě vykonává i policie činnost na úseku veřejné správy, kdy rozhoduje o právech lidí. Z tohoto hlediska se policie řadí mezi orgány moci výkonné. Toto tvrzení lze opřít i o fakt, že je zařazena v seznamu orgánů moci výkonné na stránkách Nejvyššího správního soudu.⁷² Tedy při standardní spolupráci se může správní orgán obrátit na policii např. ohledně dožádání podle správního řádu.

Stejně tomu bude i u městské policie, která spadá jako zvláštní orgán územně samosprávného celku. Tento je také považován za správní orgán a lze se tedy na městskou policii obrátit se spoluprací podle správního řádu.

⁷²) In.: http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=art&art_id=64

Přestupkové řízení je však ve své podstatě specifické a upraveno zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Proto se ohledně spolupráce musí správní orgán předem řídit tímto zákonem. Zde je upraveno výhradně spolupráce v řízení o přestupku, zejména např. při předání věci, oznámení věci atd. Zvláště je pak uveden § 75 zákona, kde je upravena problematika součinnosti. Účelem tohoto paragrafu je zefektivnění postup správních orgánů v řízení.⁷³ Bohužel znění tohoto ust. je poněkud neúplné. Zcela zde chybí např. lhůta pro vyřízení součinnosti. Lze se jen opřít o zásadu rychlé správy a o analogii správního řádu, kde se hovoří o tom, že součinnost by měla být vyřízena bez zbytečných průtahů. Dále zde také narážíme na skutečnost, že sice správní orgán může požádat o úkon jiný správní orgán např. k provedení výpovědi účastníka řízení, který se zdržuje mimo obvod správního orgánu. Pokud by o tento úkon byla požádána policie, byla by tato spolupráce dle mého názoru absolutně lichá. Policie by provedla požadovaný úkon podle § 61 zákona č. 273/2008 Sb., o policii jako podání vysvětlení, jenže toto podání nelze využít jako důkaz v již zahájeném řízení.⁷⁴ Proto se bude spíše jednat o spolupráci ohledně doručování písemností, předvedení či jiný zajišťovací úkon.

3.4.4.7. Vyhodnocení spolupráce

Správní orgán má široké spektrum využití možnosti spolupráce, neboť je v přestupkovém řízení důležitým prvkem zastoupení veřejné moci. Proto jsou i jeho možnosti daleko vyšší než u jiných subjektů. Z praxe víme, že ohledně spolupráce při získávání důležitých informací jako jsou podklady pro trestní řízení, zasílá oslovený správní orgán podklady většinou obratem. Ovšem slabinu lze spatřovat při výměně informací mezi správním orgánem a PČR při přestupkovém řízení, kdy není zpětná vazba při pravomocném rozhodnutí o přestupku, nebo při řešení přestupku obecně a PČR poté nemá žádné informace o skutečnosti, jak bylo s přestupkem naloženo, či konkrétní informace o osobě podezřelého, která je většinou později zájmovou osobou policie. Pokud také není výše uvedená zpětná

⁷³) Jemelka, L. Vetešník, P., Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích, Komentář, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2020, ISBN 978-80-7400-772-9, str. 582

⁷⁴) Znění § 137 odst. 4 správního řádu

vazba, nelze poté spolehlivě vymáhat rozhodnutí správního orgánu např. dohlížení, zda osoba, které byl vysloven zákaz řízení motorových vozidel, dodržuje tento zákaz.

3.5. Závěrečné vyhodnocení spolupráce

V teoretické části této práce byla charakterizována v jednotlivých kapitolách (3.4.2.3., 3.4.3.3. a 3.4.4.6.) spolupráce PČR, MP a SO a to jak mezi sebou tak i k ostatním orgánům státní správy. Tato tvrzení budou ještě prokazována v praktické části, která je zaměřena nejenom na spolupráci mezi výše uvedenými subjekty, ale také sleduje dílčí cíle této práce.

U PČR v kapitole 3.4.2.4. byl zjištěn závěr, že spolupráce, tak jak je zákonně ukotvena, je na dobré úrovni a to jak z hlediska právního, tak i v praxi. Jediný nedostatek, který byl zjištěn, lze spatřovat ve zpětné vazbě od správních orgánů, kdy se PČR nedostávají informace o řízeních, které sama oznamovala. V tomto lze spatřovat hlavně praktický problém, kdy při absenci informací o výsledku správního řízení nelze stoprocentně zajistit jejich případné vymáhání či dohled nad dodržováním daného rozhodnutí správního orgánu. Tento problém má možné řešení po domluvě mezi vedoucími pracovníky PČR a správních orgánů.

Stejný problém byl nastíněn právě i v kapitole 3.4.4.7. ale opačně, tedy že správní orgán neposkytuje informace o výsledku řízení k rukám PČR. Logicky by se nemělo jednat o každé rozhodnutí, kde došlo k napomenutí nebo k uložení nějaké pokuty. Zejména by měla být poskytnuta ta rozhodnutí, kde byl uložen společně s pokutou zákaz činnosti a to již z výše uvedeného důvodu, tedy aby tento zákaz mohl být ze strany PČR „dozorován“.

Největší nedostatky byly zjištěny u MP. A to právě v zákonné úpravě a to jak na úseku zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, tak i v zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů v návaznosti na další zákonné normy, které by bylo třeba upravit v souladu s novými oprávněními strážníků. Bylo zjištěno, že postavení městské policie je nyní nedostatečné a ve své podstatě zatěžuje svojí prací útvary PČR (viz. kapitola 3.4.3.3. spolupráce s PČR). Proto by bylo vhodné *de lege ferenda* rozšířit kompetence městské policie na úseku přestupků v celém rozsahu řízení o přestupku na místní příslušnosti dané obce. Pokud již v minulosti

měla obecní policie stejné postavení jako policie státní, pouze v omezení místní příslušnosti, je logické argumentovat s tím, proč tomu tak není i dnes.

Bližší návrhy a závěrečná hodnocení spolupráce budou uvedeny na konci praktické části této práce.

4 Praktická východiska

Praktická část diplomové práce bude zaměřena na zjištění možných nedostatků z oblasti spolupráce, jak již vypovídá název této práce a dále na zjištění skutečnosti, jak dalece a zda ovlivnila novelu trestního zákoníku zákonem č. 333/2020 Sb. (která mimo jiné zvýšila výši škod ze škody nikoli nepatrné, která byla dlouhou dobu stanovena na 5.000,- Kč na částku 10.000,- Kč) zatížení policie v oblasti přestupků a trestního řízení a zatížení správního orgánu na úseku přestupků.

Ke zjištění informací k praktické části diplomové práce bude využita analýza zjištěných jednotlivých dat, které budou zaneseny do grafů. Dále budou osloveni respondenti pracující či sloužící u zájmových subjektů této práce a to pomocí dotazníku, který je přílohou této práce. Výsledky dotazníkového šetření budou dále analyzovány a z těchto analýz budou učiněny závěry.

4.1. Obvodní oddělení Úněšov na úseku přestupků

Obvodní oddělení policie je základním článkem Policie ČR, které je zřízeno v rámci krajského ředitelství policie tak, jak je uvedeno výše v kapitole 3.3.1. Konkrétně obvodní oddělení policie Úněšov je zřízeno Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje, Územní odbor Plzeň-venkov.

Jedná se o oddělení menšího typu, kdy zde slouží celkem 13 policistů v poměru 12:1. Tedy jeden řídicí pracovník a 12 policistů pro přímý výkon služby. Obvodní oddělení jako základní článek policie přijímá veškerá oznámení, která se týkají jejich služebního obvodu a jsou tedy místně příslušné.

Za účelem zjištění, jak dalece ovlivnila novelizace trestního zákoníku platná zákonem č. 333/2020 Sb.(účinná od 1.10.2020) činnost oddělení na úseku přestupků a trestního řízení, budou statisticky analyzována pouze přestupková jednání na úseku přestupků proti majetku, neboť jiných přestupků se tato novelizace nedotkla. Dále bude provedena analýza trestního řízení a evidovaných trestných činů, zda novelizace ovlivnila počet evidovaných trestných činů.

4.1.1. Statistická analýza přestupků za období 2017-2021

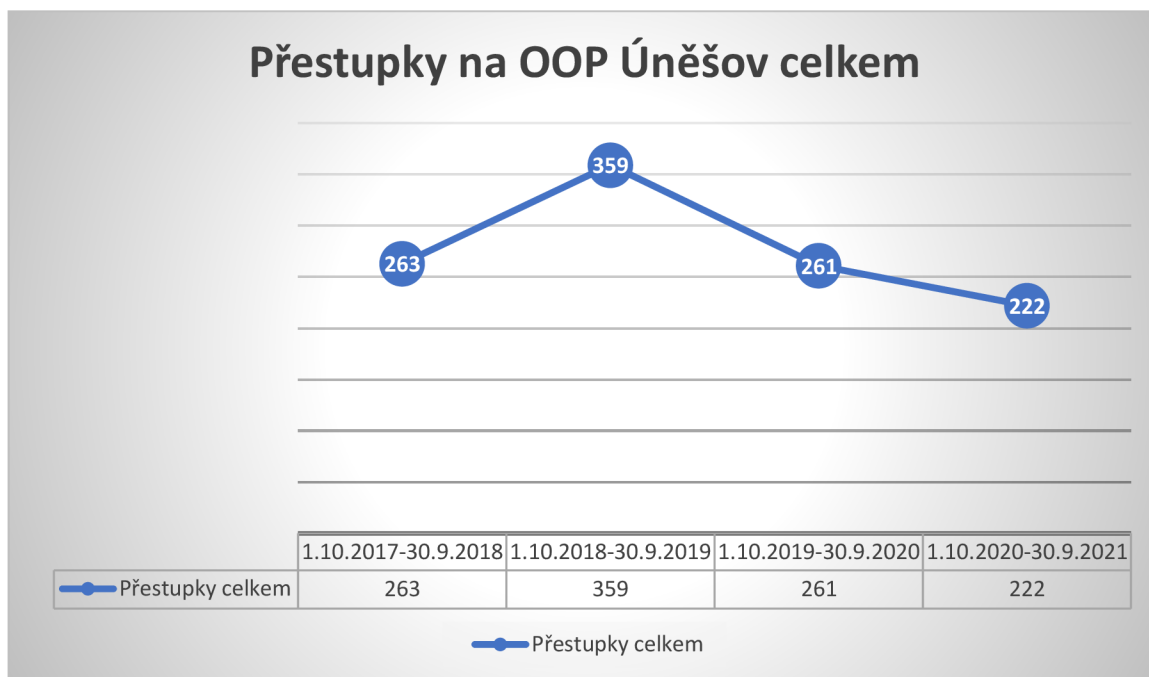
Za účelem zjištění dat bylo využito interního systému Policie ČR a to Evidence trestního řízení, kde se evidují veškerá oznámení přijatá policií. Z tohoto systému byla vytažena jednotlivá data týkající se počtu přestupků a trestných činů a tato data byla dále zpracována do jednotlivých grafů pro lepší analyticko-statistický závěr.

Dále bylo zažádáno o sdělení informací týkajících se přestupků a jejich počtu na městské policii Plzeň, která poskytla data za výše uvedené období. Tato data byla dále zpracována také do grafů pro lepší přehlednost.

Stejně byla oslovena přestupková komise Města Všeruby, okr. Plzeň-sever, která také poskytla jednotlivá data týkající se řešených přestupků.

4.1.1.2. Obvodní oddělení Úněšov

Graf č. 1 – Přestupky na OOP Úněšov:



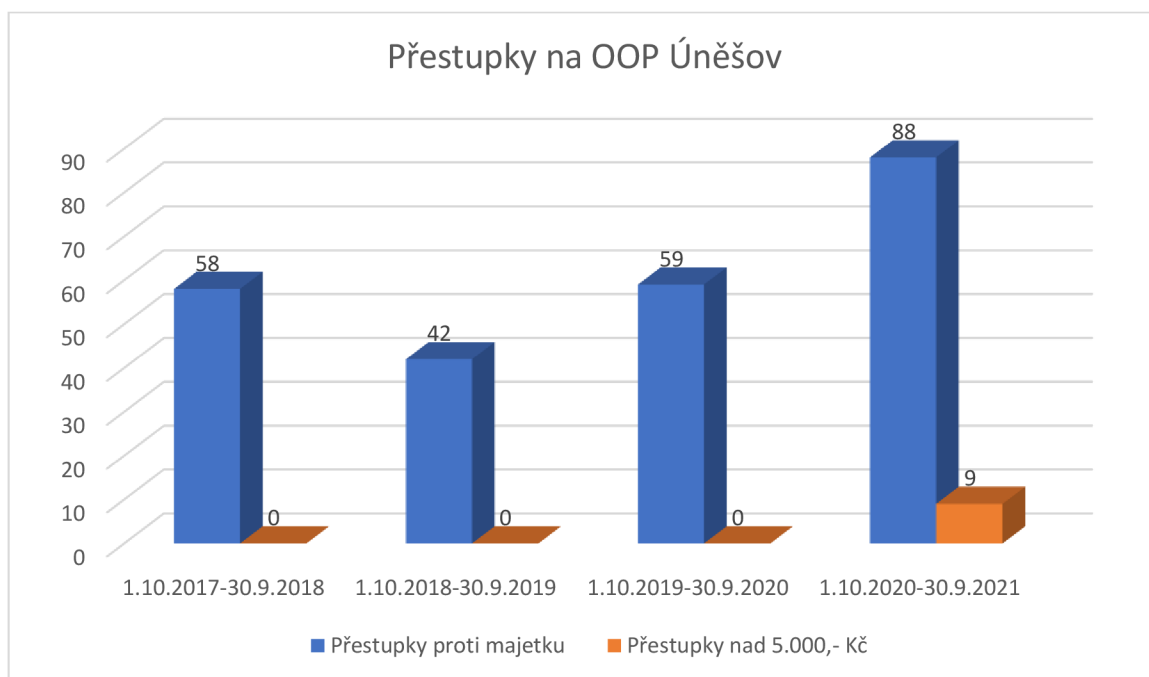
Zdroj: Vlastní tvorba

Výklad ke grafu č. 1:

Data, která jsou zpracována v grafu, byly pořízeny v interním systému Policie ČR. Z grafu je patrné, že tendence v oblasti přestupků na OOP Úněšov má sestupnou tendenci. Nelze

tedy jednoznačně říci, že novelizace trestního zákoníku má vliv na množství přestupků jako celku na OOP Úněšov.

Graf č. 2 – Přestupky proti majetku na OOP Úněšov:

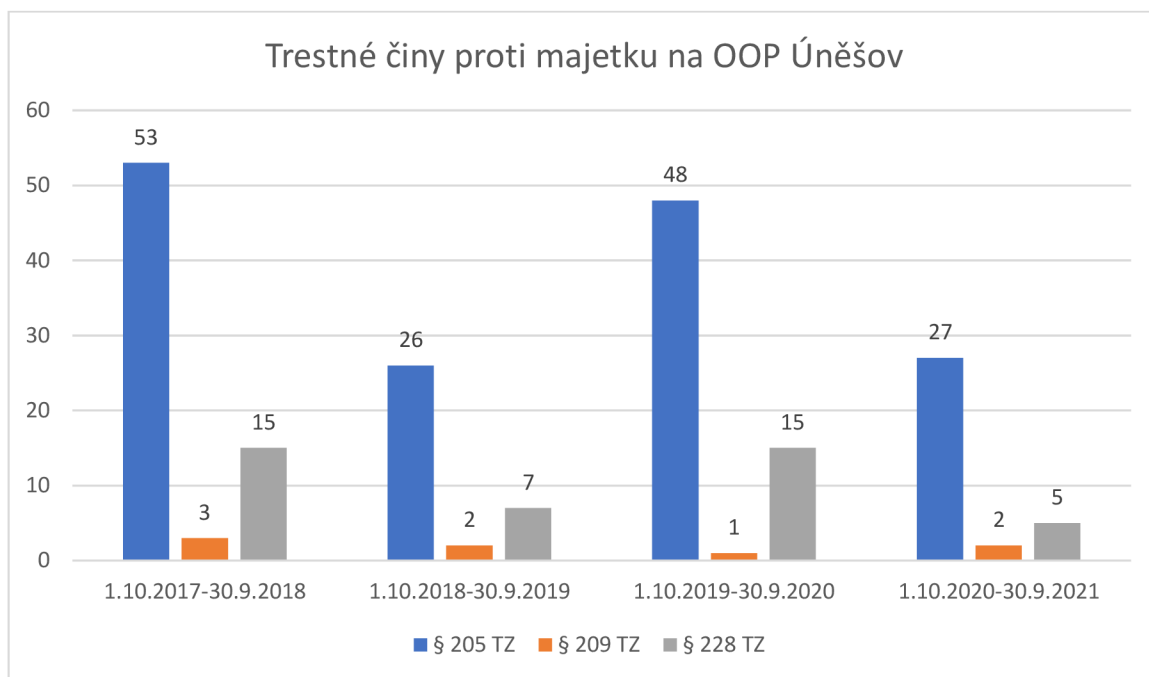


Zdroj: vlastní tvorba

Výklad k grafu č. 2:

Data v tomto grafu byla pořízena z interního systému Policie ČR. Reflektují počet evidovaných přestupků proti majetku na OOP Úněšov. Na tomto grafu je patrné, že počet přestupků proti majetku má v posledních letech vzestupnou tendenci, a to i po novelizaci trestního zákoníku, kdy v grafu jsou vyznačeny i přestupky, kde vznikla škoda či prospěch v částce nad 5.000,- Kč. Tyto přestupky by před 1.10.2020 byly trestnými činy. **Nárůst v oblasti přestupků proti majetku je 8.7% po novelizaci trestního zákoníku.**

Graf č. 3 – Trestné činy proti majetku na OOP Úněšov:



Zdroj: vlastní tvorba

Výklad ke grafu č. 3:

Data v grafu jsou pořízena z interního systému Policie ČR. Odráží skutečnost, že po novelizaci trestního zákoníku došlo v oblasti evidovaných trestných činů k jednoznačnému poklesu. V období od 1.10.2020, tedy po nabytí účinnosti zákona č. 333/2020 Sb., který novelizoval trestní zákoník je zcela jednoznačné, že **pokles oproti období od 1.10.2019 do 30.9.2020 je o 53.9%**. Z tohoto výsledku jasně plyne spojitost, že sledované veličiny, tedy změna výše škody a počet trestných činů jsou na sobě závislé. Dále lze také vyslovit závěr, že policisté na úseku zpracování trestných spisů mají o 53.9% menší zatížení než za minulé sledované období co se týče trestných spisů proti majetku.

4.1.1.3 Městská policie Plzeň

Dalším sledovaným subjektem pro potřeby této práce je Městská policie Plzeň. Činnosti městské policie jsou uvedeny v kapitole č. 7 v teoretické části. V praktické části se zaměříme hlavně na zjištěná data ohledně přestupků za období 2018-2021. Tato data byla na základě oficiální žádosti získána od vedení MP Plzeň. Data byla zpracována do grafů.

Graf č. 4 – Přestupky řešené MP Plzeň za rok 2018



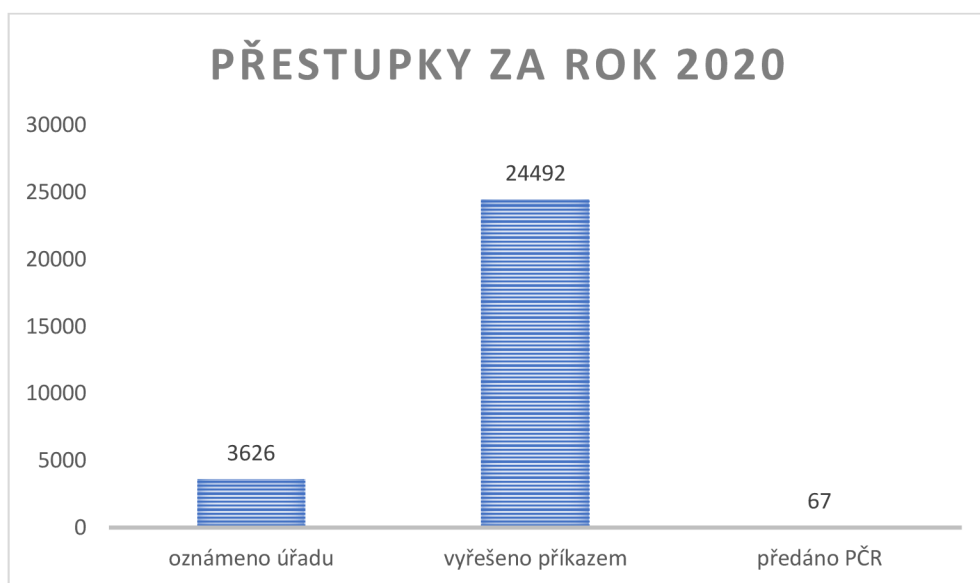
Zdroj: vlastní tvorba, data pořízena cestou MP

Graf č. 5 – Přestupky řešené MP Plzeň za rok 2019



Zdroj: vlastní tvorba, data pořízena cestou MP

Graf č. 6 – Přestupky řešené MP Plzeň za rok 2020



Zdroj: vlastní tvorba, data pořízena cestou MP

Graf č. 7 – Přestupky řešené MP Plzeň za rok 2021



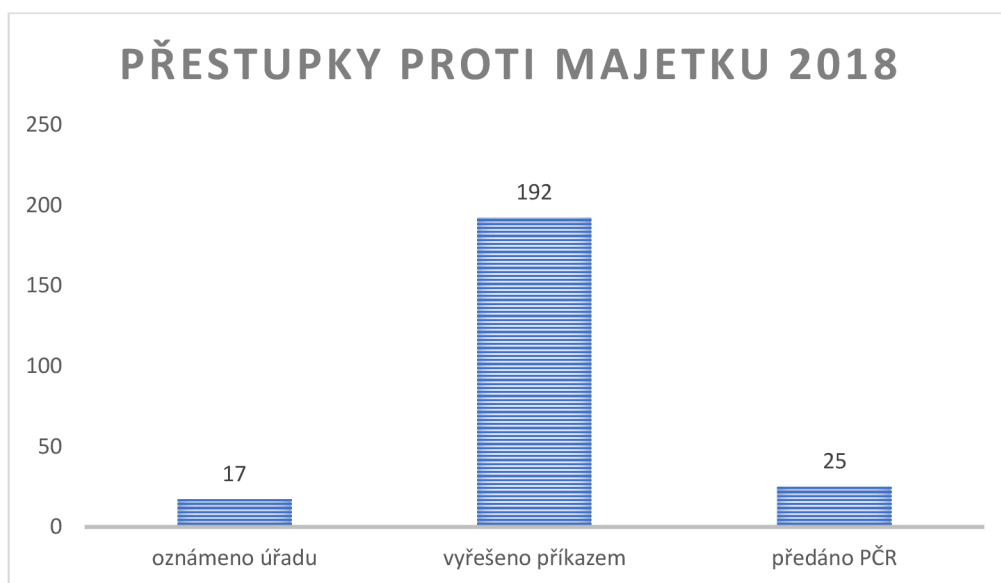
Zdroj: vlastní tvorba, data pořízena cestou MP

Výklad ke grafům č. 4-7:

Data zpracovaná ve výše uvedených grafech slouží k účelu statistického zjištění zatížení MP Plzeň na úseku přestupků, zejména vlivem novelizace trestního zákoníku zákonem č. 333/2020 Sb. Za každý rok jsou zde uvedena data přestupků oznámených správnímu úřadu. I z těchto dat potom lze zjistit zatížení správních orgánů. Dále jsou zde uvedena data za každé období, kolik přestupků strážníci vyřešili možností příkazního řízení, tak jak jim ukládá zákon. V posledním sloupci grafů jsou za každé období uvedeny přestupky, které jsou předány ze strany strážníků MP k PČR. Jsou to zejména ty přestupky, kde je možnost, že se ve věci může jednat o trestný čin a to buď na základě jeho provedení a nebo osoby pachatele.

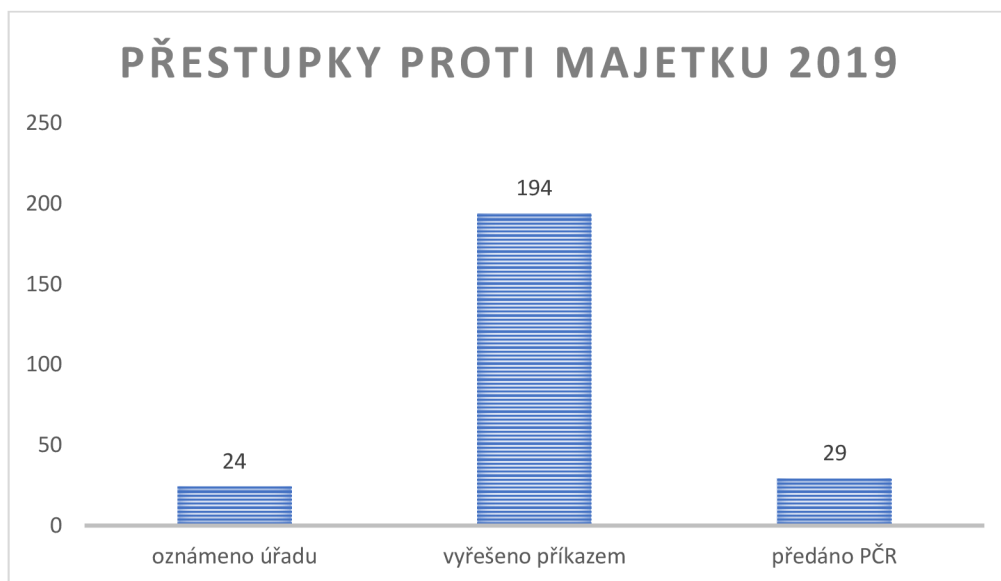
Z výše uvedených dat je zřejmé, že oznámené přestupky mají vzestupnou tendenci. V roce 2018 jich strážníci oznámili 3059, kdežto v roce 2021 bylo oznámeno 4145 přestupků. Jde o **nárůst o 35,5%**. Nutno podotknout, že se však jedná o všechny přestupky, které MP Plzeň řešila. V těchto číslech je také zahrnuta skutečnost, že se oznamovaly přestupky proti nařízení vlády a proti pandemickému zákonu, neboť od roku 2020 byla pandemie Covid-19. Tuto skutečnost lze pozorovat v přestupcích, které strážníci MP Plzeň řešili příkazem, neboli v příkazním řízení. Zatím co v letech 2018-2019 lze pozorovat skoro shodná data, v období 2020-2021 je zde oproti předchozím létům **značný pokles a to zhruba o 15%**.

Graf č. 8 – Přestupky proti majetku řešené MP Plzeň za rok 2018



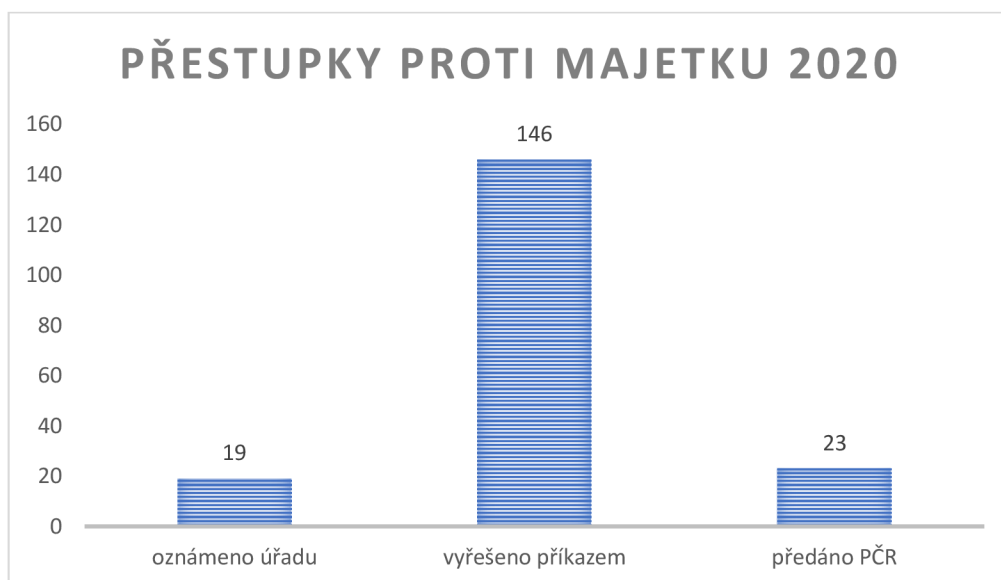
Zdroj: vlastní tvorba

Graf č. 9 – Přestupky proti majetku řešené MP Plzeň za rok 2019



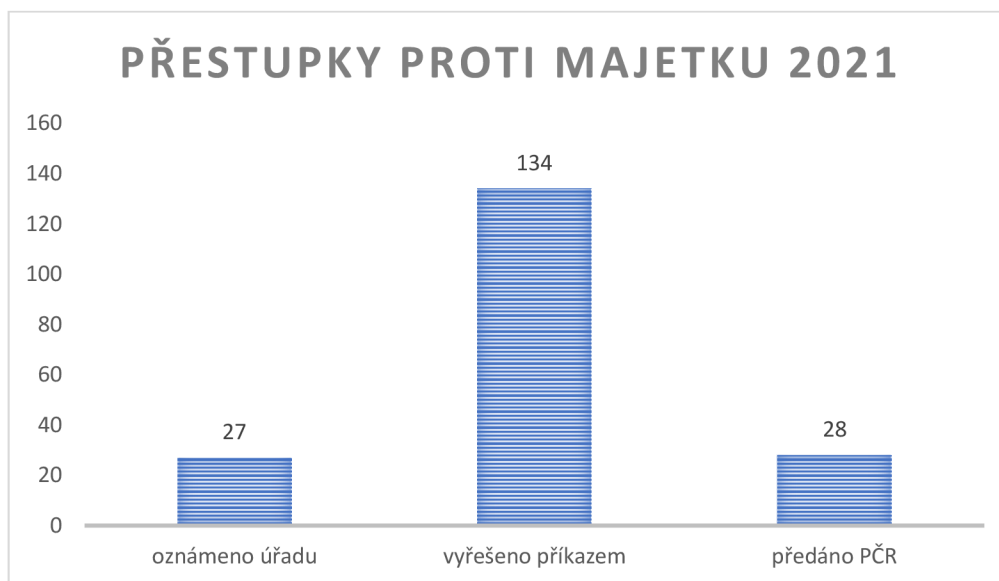
Zdroj: vlastní tvorba

Graf č. 10 – Přestupky proti majetku řešené MP Plzeň za rok 2020



Zdroj: vlastní tvorba

Graf č. 11 – Přestupky proti majetku řešené MP Plzeň za rok 2021

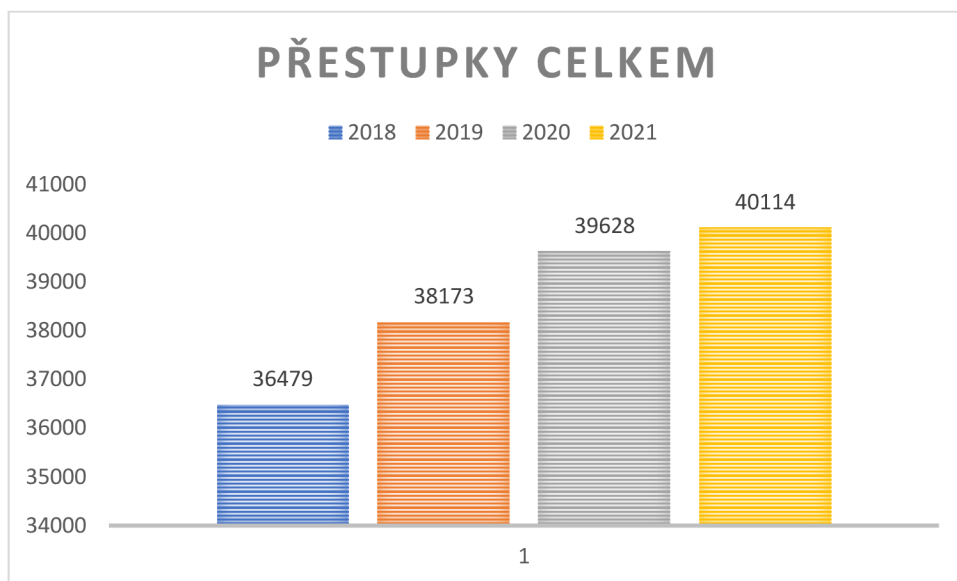


Zdroj: Vlastní tvorba

Výklad ke grafům č. 8 – 11:

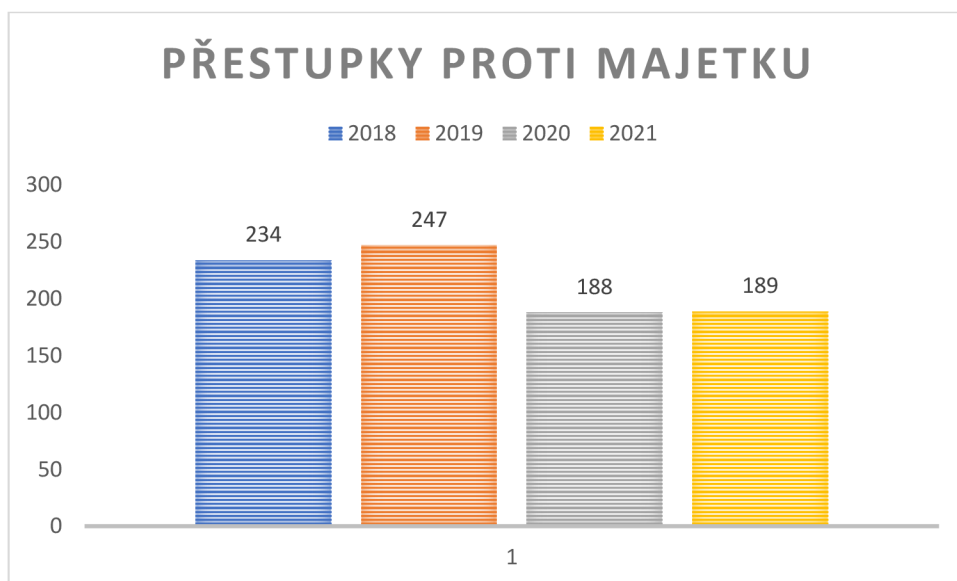
Výše uvedené grafy jsou shrnutím řešených přestupků proti majetku v gesci MP za období 2018 – 2021. Nás bude nejvíce zajímat období po 1.10.2020, kdy došlo ke změně ve výši škody a prospěchu. Mezi obdobími 2020 a 2021 je **viditelné zvýšení počtu oznámení na úřad a to zhruba o 49% více** v období 2021. Co se týče **příkazu na místě, zde je v tomtéž období pokles o 8% oproti období 2020**. V předání přestupku PČR, nejvíce pro podezření na trestný čin, je rozdíl minimální.

Graf č. 12 – Souhrn přestupků řešené MP Plzeň za období 2018-2021



Zdroj: vlastní tvorba

Graf č. 13 – Souhrn přestupků proti majetku řešené MP Plzeň za období 2018-2021



Zdroj: vlastní tvorba

Výklad ke grafům č. 12-13:

Grafy ukazují souhrnný přehled přestupků a přestupků proti majetku v období 2018-2021. U všech přestupků, které řešila MP, je viditelný nárůst každý rok. Nutno však podotknout, že se v tomto projevují i přestupky řešené proti pandemickému zákonu a nebo proti porušení

nařízení vlády ohledně nemoci Covid-19. U přestupků proti majetku zde není registrován žádný nárůst v celkovém počtu, kdy období 2020 a 2021 jsou zcela shodné.

Závěr:

Po provedené analýze výše uvedených grafů je zřejmé, že sice v celkovém počtu přestupků došlo k nárůstu a to po změně škody nikoli nepatrné, jenže tuto změnu nelze přičítat pouze k samotné změně výše škody. Tento fakt lze opřít o data uvedená v grafu č. 13. Nesmíme zapomenout, že téměř souběžně se změnou výše škody nikoli nepatrné se ve světě i u nás řešila protiprávní jednání porušení protiepidemických opatření vlády proti boji s nemocí Covid-19⁷⁵. Proto nelze jednoznačně dojít k závěru, že by samotná změna výše škody nikoli nepatrné měla vliv na počet řešených přestupků MP Plzeň.

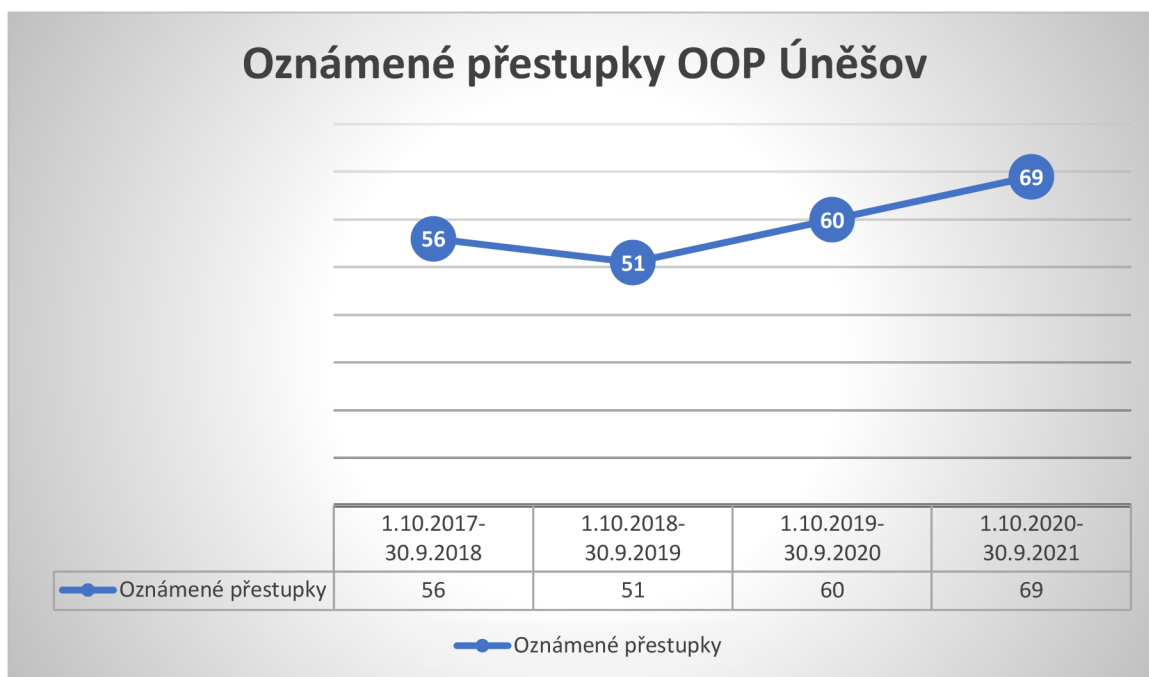
4.1.1.4. Přestupková komise města Všeruby, okr. Plzeň-sever na úseku přestupků

Problematika přestupkové komise je blíže upravena v kapitole 3.4.4.2 této práce v teoretické části. Přestupková komise města Všeruby, okr. Plzeň-sever řeší přestupky nejen spáchané na území města Všeruby a spádových obcí, ale i obcí, se kterými má uzavřenou veřejnoprávní smlouvu⁷⁶ o řešení přestupků. Jediný orgán, který na přestupkovou komisi města Všeruby zasílá oznámení o přestupku je spádové obvodní oddělení policie Úněšov. Proto nebudou výsledky statistické analýzy zkresleny o jiné oznámení.

⁷⁵) Policie ČR v Plzeňském kraji řešila za celou dobu pandemie celkem 8 trestných činů v souvislosti s šířením nemocí, 951 přestupkových jednání v souvislosti s nemocí a 793 jiných oznámení v souvislosti s touto nemocí. Dále byla také Policie ČR zatížena jinými úkoly (např. hlídání okresů, dodržování opatření atd) v souvislosti s touto nemocí. Data byla pořízena s interního systému Policie ČR.

⁷⁶) problematika veřejnoprávních smluv je upravena v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád a to v § 159 až § 170.

Graf č. 14 – Počet oznámených přestupků na správní orgán



Zdroj: vlastní tvorba

Výklad ke grafu č. 14:

V tomto grafu jsou znázorněny počty oznámených přestupků ke správnímu orgánu, resp. k přestupkové komisi města Všeruby, okr. Plzeň-sever. Z dat za rok 2020 a 2021 je patrný rozdíl o 9 skutků, tedy po změně škody nikoli nepatrné došlo **k nárůstu počtu oznámených přestupků o 15%**.

4.1.1.5. Statistika oznámených přestupků k přestupkovým komisím ÚO Plzeň-venkov

Pokud chceme zjišťovat, zda došlo k nárůstu zatížení přestupkových komisí ohledně změny škody nikoli nepatrné, je potřeba se zabírat oznámeními přestupků v širším kontextu, než je místní oznámení OOP Úněšov. Pro tyto účely byly zpracovány statistické přehledy jednotlivých obvodních oddělení policie ÚO Plzeň-venkov a jejich počty přestupků, které byly oznámeny ke správním orgánům.

Tabulka č. 3 - OOP Nýřany:

Za období 1.10.2018-30.9.2019	291 přestupků oznámeno
Za období 1.10.2019-30.9.2020	367 přestupků oznámeno
Za období 1.10.2020-30.9.2021	317 přestupků oznámeno

77

Po změně škody nikoli nepatrné je zde viditelný **pokles** v oznámených přestupcích a to o 50 skutků.

Tabulka č. 4 - OOP Třemošná:

Za období 1.10.2018-30.9.2019	123 přestupků oznámeno
Za období 1.10.2019-30.9.2020	109 přestupků oznámeno
Za období 1.10.2020-30.9.2021	122 přestupků oznámeno

Po změně škody nikoli nepatrné je zde viditelný **nárůst** v oznámených přestupcích a to o 13 skutků.

Tabulka č. 5 - OOP Přeštice:

Za období 1.10.2018-30.9.2019	170 přestupků oznámeno
Za období 1.10.2019-30.9.2020	215 přestupků oznámeno
Za období 1.10.2020-30.9.2021	210 přestupků oznámeno

Po změně škody nikoli nepatrné je zde **pokles** v počtu oznámených přestupků a to o 5 skutků.

⁷⁷) zdroj dat: Maštaliř. L., Vliv škody nikoli nepatrné na přestupky a trestné činy a dopady na zatížení policie a správních orgánů, Institut forenzních, bezpečnostních studií a managementu, Praha, 2022, str. 32-34

Tabulka č. 6 - OOP Kralovice:

Za Období 1.10.2018-30.9.2019	210 přestupků oznámeno
Za období 1.10.2019-30.9.2020	179 přestupků oznámeno
Za období 1.10.2020-30.9.2021	147 přestupků oznámeno

Po změně škody nikoli nepatrné je zde patrný **pokles** v počtu oznámených přestupků a to o 32 skutků.

Tabulka č. 7 - OOP Blovice:

Za období 1.10.2018-30.9.2019	98 přestupků oznámeno
Za období 1.10.2019-30.9.2020	77 přestupků oznámeno
Za období 1.10.2020-30.9.2021	72 přestupků oznámeno

Po změně škody nikoli nepatrné je zde viditelný **pokles** v počtu oznámených přestupků a to o 5 skutků.

Tabulka č. 8 - Přehledová tabulka:

OOP Úněšov	Nárůst o 9 oznámených PŘ
OOP Nýřany	Pokles o 50 oznámených PŘ
OOP Třemošná	Nárůst o 13 oznámených PŘ
OOP Přeštice	Pokles o 5 oznámených PŘ
OOP Kralovice	Pokles o 32 oznámených PŘ
OOP Blovice	Pokles o 5 oznámených PŘ
Celkový pokles či nárůst	Celkem bylo oznámeno o 70 PŘ méně po změně škody nikoli nepatrné.

78

⁷⁸) zdroj dat: Maštališ. L., Vliv škody nikoli nepatrné na přestupky a trestné činy a dopady na zatížení policie a správních orgánů, Institut forenzních, bezpečnostních studií a managementu, Praha, 2022, str. 32-34

Závěr:

Z výše uvedených čísel jasně vyplývá, že dopad na správní orgány po změně škody nikoli nepatrné nemá jednoznačně vliv na jejich zatížení. Celkově je na přestupkových komisích na ÚO Plzeň-venkov po změně škody nikoli nepatrné evidováno o 70 skutků méně, než předchozí rok před změnou škody nikoli nepatrné. Lze tedy dojít k závěru, že samotná změna škody nikoli nepatrné nemá jednoznačně vliv na zatížení správních orgánů.

4.2. Zatíženost policistů při řešení přestupků

Dalším sledovaným faktorem, na který bude praktická část práce zaměřena, je zatíženost policistů na úseku přestupků po změně škody nikoli nepatrné. Tento fakt lze vyčíst z použitých grafů počtu přestupků a zjištěním počtu policistů, kteří se zabývají přestupkovým řízením.

4.2.1. Zatížení policistů na OOP Úněšov

Celkově je počet policistů na obvodním oddělení policie Úněšov 13. Z tohoto počtu musíme odečíst vedoucího policistu a tři policisty, kteří se zabývají trestním řízením. Zbývá tedy 9 policistů, kteří se zabývají přestupkovým řízením. Z grafu č. 1 lze vyčíst, že za období od 1.10.2019 do 30.9.2020, tedy období před změnou škody nikoli nepatrné bylo na OOP Úněšov evidováno celkem 261 přestupků. Z toho vychází, že **zatížení bylo 29 PŘ za rok/policistu**. Za období od 1.10.2020 do 30.9.2021, tedy po změně škody nikoli nepatrné bylo na OOP Úněšov evidováno celkem 222 přestupků. Z toho vychází, že **zatížení bylo 24.6 PŘ za rok/policistu**. Po změně škody nikoli nepatrné je evidentní, že došlo ke snížení zatížení policistů na úseku přestupků na OOP Úněšov.

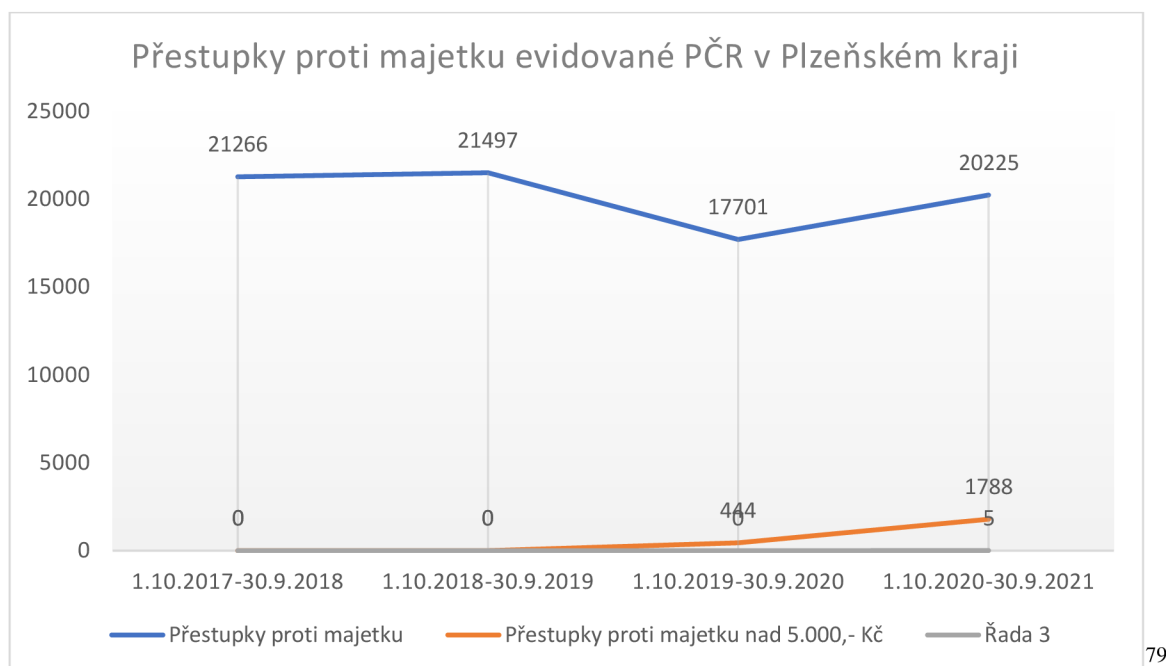
Závěr:

Z výše uvedených dat jednoznačně vyplývá, že na OOP Úněšov nedochází ke zvyšování zatížení policistů na úseku přestupků ani po změně škody nikoli nepatrné.

4.2.2. Zatížení policistů v Plzeňském kraji na úseku přestupků proti majetku

Aby výsledky zatížení byly objektivní, byl použit větší vzorek zkoumání a to za policisty v Plzeňském kraji. Celkový počet policistů v přímém výkonu v Plzeňském kraji byl v roce 2020 celkem 890 policistů. Pro zjištění zatížení musíme zjistit celkový počet přestupků evidovaných v Plzeňském kraji.

Graf č. 15 – Počet přestupků proti majetku v Plzeňském kraji



Zdroj: vlastní tvorba

Z výše uvedeného grafu zjistíme, že za období od 1.10.2019 do 30.9.2020, tedy za období před změnou výše škody nikoli nepatrné, bylo v Plzeňském kraji evidováno 17 701 přestupků proti majetku. Z toho vyplývá, že **zatížení je 19.8 PŘ za rok/policistu**. Za období od 1.10.2020 do 30.9.2021 je evidovaný počet přestupků proti majetku v Plzeňském kraji celkem 20 225. Při stejném počtu policistů v přímém výkonu je **zatížení 22.7 PŘ za rok/policistu**. Zde je již viditelné navýšení počtu přestupků na policistu a to právě po změně výše škody nikoli nepatrné, která je prokazatelná hlavně na úseku přestupků proti majetku.

⁷⁹⁾ data jsou zjištěna z interního systému policie evidence trestního řízení

Závěr:

Z výše uvedených dat lze jednoznačně dojít k závěru, že po změně škody nikoli nepatrné došlo ke zvýšení zatížení policistů na úseku přestupků. Pokud tento trend zůstane, a zatížení policistů bude v oblasti přestupků stále vyšší, kdy lze ještě počítat s faktorem nedostatku policistů, je otázkou, zda se opravdu nezamyslet nad tím, rozšířit kompetence městské policie v oblasti přestupků tak, jak je již navrženo v kapitole 3.4.3.4.

4.3. Dotazníkové šetření ohledně spolupráce mezi správními orgány

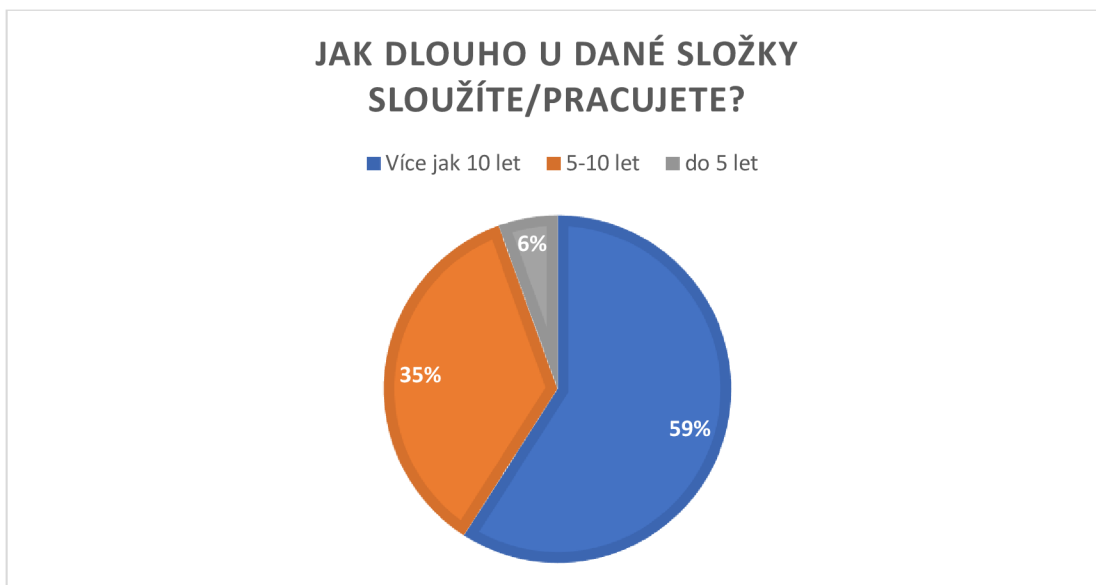
Ke zjištění stavu spolupráce mezi PČR, MP a SO byl vytvořen dotazník, který byl elektronicky rozeslán mezi příslušníky PČR na území ÚO Plzeň-venkov a MŘ PČR Plzeň a strážníky MP Plzeň. Tento dotazník je uveden v příloze č. 3. Jednotlivé odpovědi byly zpracovány v grafech pro lepší orientovanost. Odpovědi, které nebylo možno zpracovat graficky, byly přepsány tak, jak na ně jednotliví respondenti odpovídali. Celkem se podařilo oslovit 100 respondentů z řad PČR a MP Plzeň.

Otázka č. 1:



Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

Otázka č. 2:

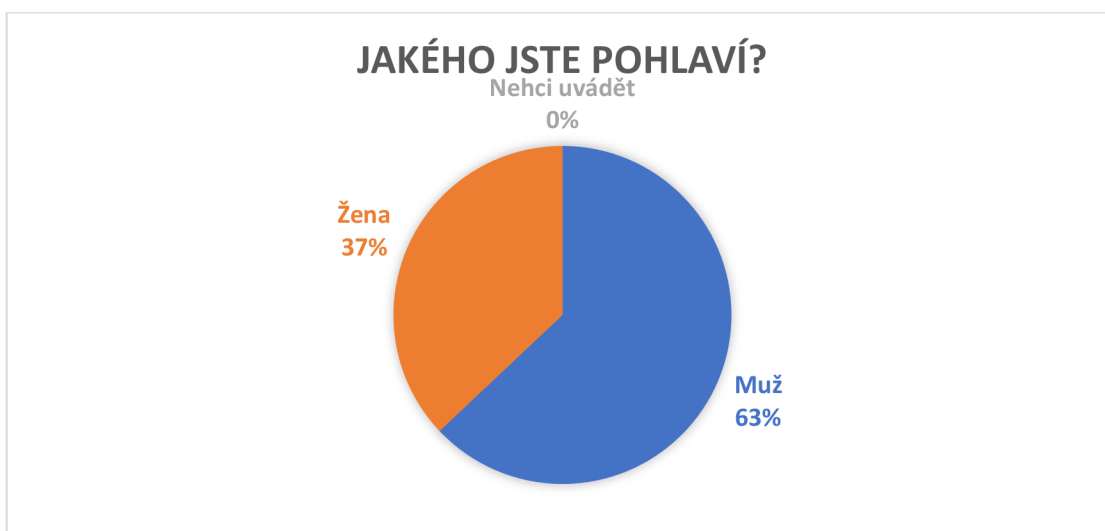


Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

Výklad k otázce č. 2:

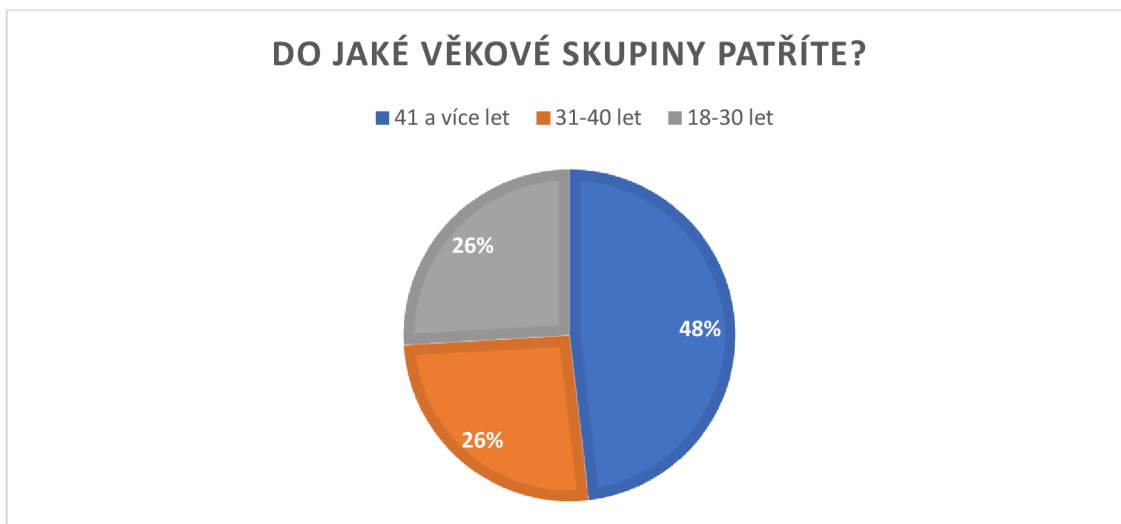
Z grafu k otázce č. 2 je vidět, že 59% oslovených respondentů slouží více jak 10 let a lze tedy jejich připomínky a názory považovat za jasně určité s jasnou představou člověka, který již o své práci „něco ví.“

Otázka č. 3:



Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

Otázka č. 4:

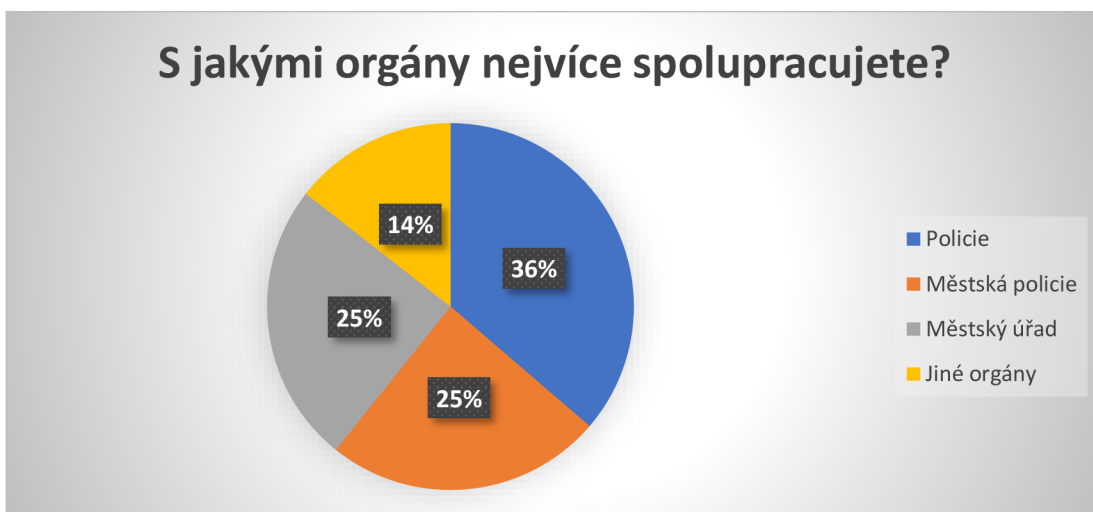


Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

Výklad k otázce č. 4:

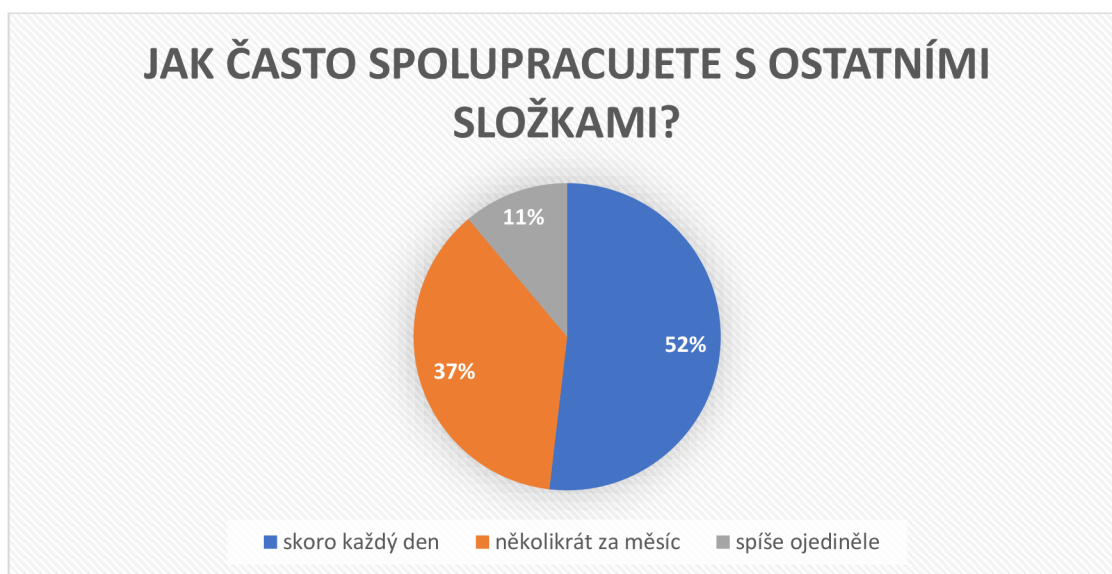
Otázka byla zaměřena na věkovou strukturu respondentů. Z grafu jasně vyplývá ta skutečnost, že příslušníci ozbrojených složek stárnou, a mladší generace není ve sborech příliš zastoupená. Je otázkou, jak tomu bude za několik let a zda se MP a PČR nebude potýkat s nedostatkem lidí.

Otázka č. 5:



Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

Otázka č. 6:



Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

Výklad k otázce č. 5 a č. 6:

Ze zpracovaných odpovědí v grafech je vidět, že nejvíce oslovení respondenti spolupracují s PČR a to skoro každý den. Dalším subjektem, se kterým se nejvíce spolupracuje je městský úřad, tedy konkrétně jednotlivé odbory městského úřadu, které řeší problematiku přestupků na daném úseku. Pro doplnění grafu uvádíme, že pod pojmem „jiný orgán“ je myšlen jiný orgán veřejné moci, než jsou v grafu uvedeny.

Otázka č. 7:



Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

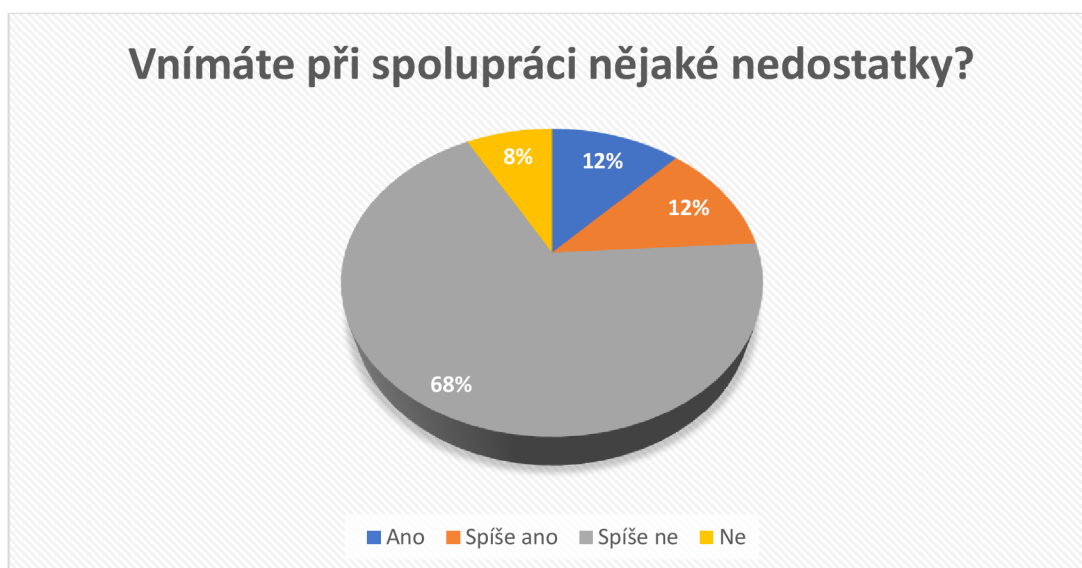
Otázka č. 8:

Konkrétní případ neochoty či neaktivity? (nejčastější odpovědi)

Jde o jedince
„Vy jste MP a my státní, tak si to vezte, my tyhle blbosti dělat nebudeme.“
Dlouhá doba odpovědi na požadovaný dotaz
MP se chce často zbavit věcí, které může řešit také.
nedostatky v zákonech....
"Není čas, zítra taky den"... napříč všemi institucemi
Arogance
Neochota, arogantní jednání, nezájem

Neochota pracovat
Neochota předávat informace či vykonat jejich činnosti
Neochota spolupráce
Neprovedli úkon
Občas jim prý přiděláváme práci.. Bohužel některé věci nemůžeme ze zákona dotáhnout a musíme je předat k dořešení jiným orgánům.
PČR byla naštvaná že si musí převzít hledanou osobu, protože s tím mají práci
PČR ztotožnění osoby či si přijet pro hledanou osobu
Neochota nabírání některých TČ, časová prodleva dojezdů

Otázka č. 9:



Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

Otázka č. 10:



Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

Otázka č. 11:

O jakou konkrétní změnu by šlo? (nejčastější odpovědi)

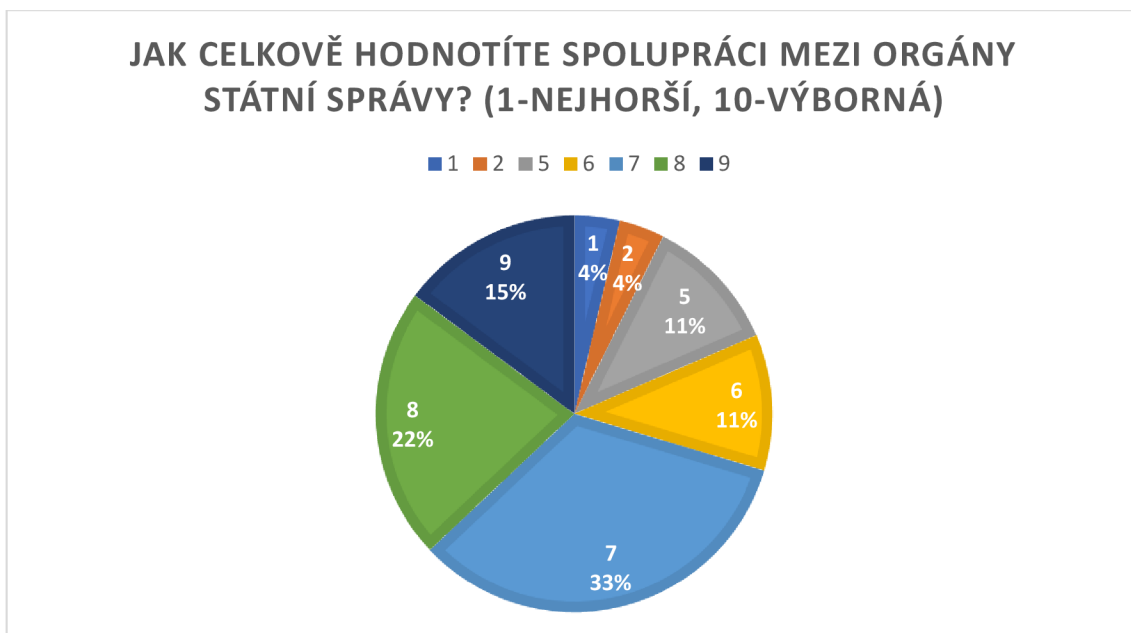
Zařazení městských policií do složek IZS, alespoň ostatních složek
Více pravomocí MP. Především v rovině přestupků a jejich možnosti dořešit je, místo nutnosti předávat k dořešení jiným orgánům. .
Společné evidence a větší informovanost
Předávání informací ohledně dořešení přestupků, které započali u nás a dodělávají je jiné orgány
Propojení systémů
Povinnost o vyrozumění uložení sankce, nebo jakéhokoliv jiného verdiktu ze strany správního orgánu, orgánu Policie.

Info a přístupy do registrů

Administrativní

Aby MP mohla řešit více věcí po vlastní linii a byla k tomu zákonem oprávněna.

Otázka č. 12:



Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

Otázka č. 13:



Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

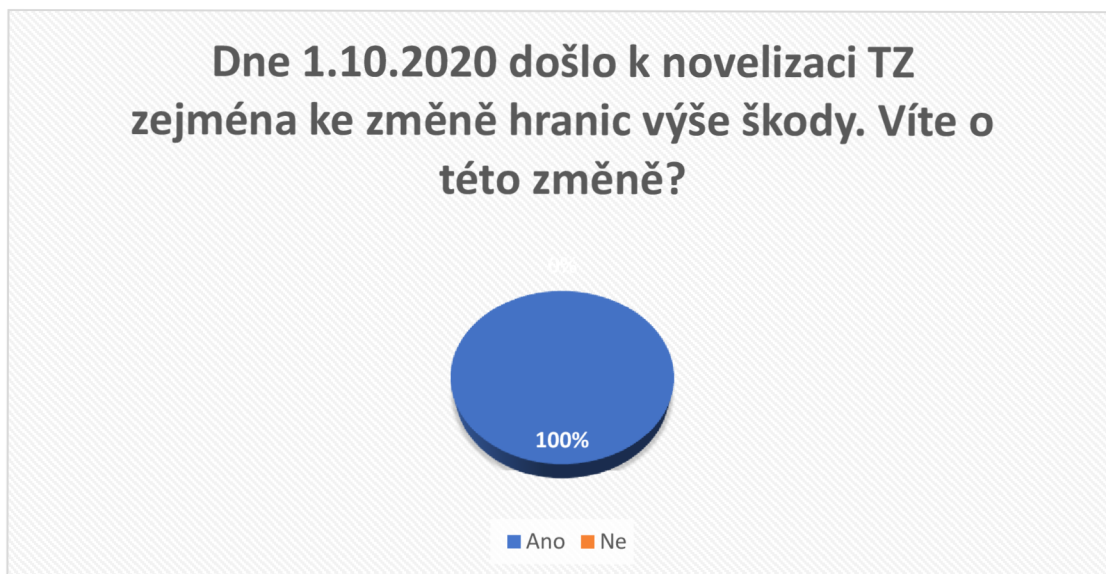
Otázka č. 14:

Jaké informace se Vám nedostávají a o které byste chtěli žádat při spolupráci? (nejčastější odpovědi)

Žádné
Celkové propojení PČR s ostatními organy je špatné
Co je v řešení, aby se události nedublovaly, evidence
Časové prodlevy
Často jsme žádáni o převoz osoby na PČR, ale nevíme proč. Jestli je to člověk podezřelý z vraždy, nebo neplatič alimentů...
Důvod proč je hledaná osoba v požadavcích, stačilo by obecně (dopis, alimenty, napadení,...)

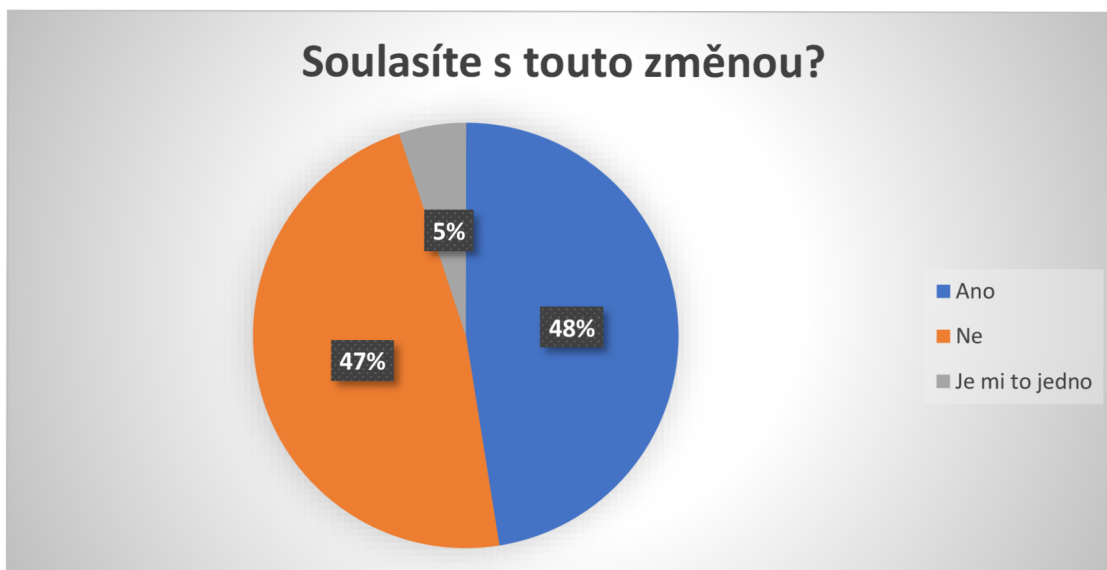
Evidence osob u pracovních agentur
Informace
Požadavky PČR
Přístup i pro MP
Více informací při lustracích.
Vyrozumění o výsledku případného řízení.
Vyřešení delegovaného přestupku či TČ
Zpětná vazba
Zpětná vazba, informace
O mimořádných událostech a krizových situacích, také pravidelné informace o osobách v tzv. požadavcích PČR, o místech, kde bezpečnostní sbory provádí opatření, aby jsme (mp) jim do toho nechtěně nevstupovali, ...

Otázka č. 15:



Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

Otázka č. 16:



Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

Otázka č. 17:



Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

Otázka č. 18:

Pokud ano tak o jakou částku by se mělo jednat? (nejčastější odpovědi)

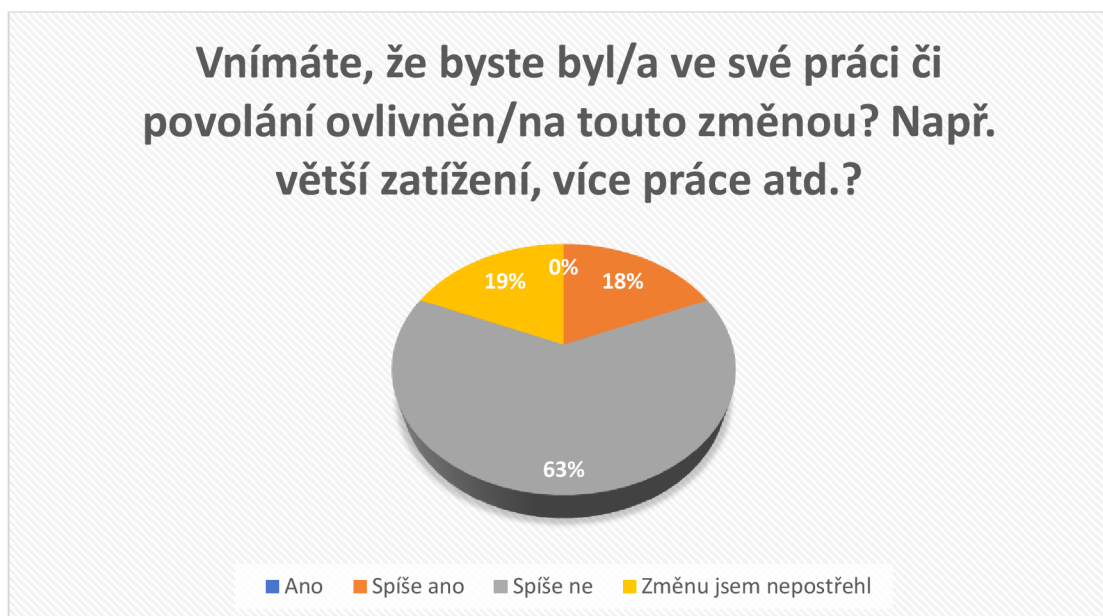
5000 Kč bylo ideální (23 % respondentů)
20 000,-Kč (5% respondentů)
15 000,- Kč (8% respondentů)
10000,- Kč je za mě v pořádku (64% respondentů)

Otázka č. 19:



Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

Otázka č. 20:



Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

Otázka č. 21:



Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní tvorba

Vyhodnocení dotazníkového šetření:

Dotazník byl rozdělen na dvě části, kdy první část se zabývala otázkami ohledně spolupráce mezi složkami a druhá část se zaměřila na novelizaci trestního zákoníku.

Z grafu vypracovaného k otázce č. 7 je patrné, že setkání s neochotou spolupracovat je podle mínění příslušníků spíše ojedinělé. Většinou se respondenti shodli na tom, že je problém v jednotlivci. Pokud už byla spatřována nějaká neochota, většinou to byla arogance příslušníků PČR v jednání se strážníky MP. Tedy není ani tak problém v samotné zákonné spolupráci, jako ve spolupráci mezi příslušníky a strážníky v přímém výkonu služby. Jinak ohledně spolupráce mezi orgány nevidí respondenti žádný větší problém. Tento fakt lze argumentovat grafem u otázky č. 9. Ovšem 56% respondentů by navrhovalo změnu právních norem (otázka č. 10 a č. 11), kdy nejvíce jsou vysloveny názory ohledně větší kompetence MP a dále o nedostatečném předávání informací, zejména zpětné vazby mezi orgány.

Celkově je podle respondentů spolupráce – až na uvedené výjimky – na dobré úrovni, kdy největší problém je spatřován v lidském faktoru.

Druhá část je zaměřena na vnímání novelizace trestního zákoníku a to konkrétně na úpravu výše škod a prospěchu z částky 5 000,- Kč na 10 000,- Kč. Všichni oslovení respondenti o změně věděli a 64% respondentů s touto změnou souhlasí. Podle oslovených příslušníků a strážníků má tato změna určitě vliv na vývoj přestupků a trestných činů, ale při svém výkonu jí zatím většina z nich nepociťuje (otázka č. 20)

4.4. Řízené strukturované rozhovory

4.4.1. Rozhovor se zástupcem MP Plzeň

Pro rozhovor na téma této práce byl vybrán bývalý velitel MP Plzeň a to pana PhDr. Mrg. Ing. Karel Mach, MSc, MBA, který byl ochotný rozhovor poskytnout. Oslovil jsem ho z toho důvodu, že pana Macha za prvé znám a za druhé je to velice vzdělaný člověk ve více oborech a od strážníků MP vím, že se jednalo o nejlepšího velitele MP, jakého kdy měli. Bohužel pan Mach je i předsedou Rybářského svazu ČR a tak je velice časově vytížený. I pro jeho další aktivity musel nakonec z místa velitele sám odstoupit. Otázky jsou uvedeny pod číslem:

1) *Jak dlouho pracujete u MP Plzeň?*

29 let

2) *V jakém období jste byl velitelem MP Plzeň?*

2016 – 2019

3) *Na jaké úrovni podle Vás byla a je spolupráce s předními představiteli PČR?*

V uvedených letech, kdy jsem vykonával funkci velitele MP lze spolupráci označit jako nadstandardní a pragmatickou, koordinovanou Odborem bezpečnosti Magistrátu města Plzně.

4) *Mezi Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje a MP Plzeň je uzavřena koordinační dohoda o spolupráci. Využívá se podle Vás ohledně spolupráce tato dohoda?*

Koordinační dohoda je základní dokument, od kterého se odvíjí členění města na jednotlivé okrsky. Dále pak určuje komunikační informační toky mezi účastnými složkami a kompetenční vymezení. Promítá se tedy do každodenního přímého výkonu služby PČR i MP. Je nástrojem k zajištění určených bezpečnostních standardů občanů města, vycházejících z volebních programů stakeholders (politické strany a uskupení).

5) *Myslíte si, že tato koordinační dohoda je dostatečná, nebo je zde prostor pro úpravu?*

V měsíci březnu 2022 byla podepsána nová koordinační dohoda, která ještě více precizuje formu spolupráce obou složek na území města Plzně.

6) *Zažil jste z pozice velitele během svého působení stížnost podřízených ohledně spolupráce mezi MP a PČR, případně mezi MP a správními orgány?*

Ano i takovéto problémy mezi PČR a MP se mohou vyskytnout. Vždy však byly neprodleně řešeny přímými nadřízenými a v souladu s vnitřními předpisy obou složek.

Třetí plochou mezi MP a správními orgány města je způsob řešení přestupků po jejich zjištění. Představa místně a věcně správních orgánů města je taková, že strážník by měl řešit nejméně 70 % zjištěných přestupků v příkazním řízení přímo na místě a co nejméně jich předávat k projednání do dalšího správního řízení. Což je v praxi nerealizovatelné.

7) *Na jaké úrovni je podle Vás teoretická připravenost budoucích strážníků ohledně problematiky přestupků?*

Po dobu čtyř let jsem byl ustanoven do zkušebních komisí na MV ČR k přezkušování odborných znalostí strážníků MP. Mohu konstatovat, že strážníci MP mají tyto kompetence opravdu dobře zvládnuté a zažité. To však nemohu říci o některých policistech PČR.

8) *Mezi strážníky byl rozeslán dotazník k problematice spolupráce mezi složkami a nedostatky v této oblasti. Poměrně dost strážníků by si přálo rozšíření kompetence MP v oblasti přestupků (např. změna právních norem). Myslíte si, že by to byl krok správným*

směrem a kdyby došlo k situaci, že MP dostane stejnou pravomoc při řešení přestupků jako PČR, byla by na to MP Plzeň připravena?

Jde o často omílanou mantru, která nemá racionální základ. Kompetence při řešení přestupků jsou již dnes, když ne shodné tak obdobné. Problémem však je neustálá snaha o převádění dalších přestupkových agend na města a obce, bez následného dorovnání nákladů za výkon přenesené působnosti strážníků MP. Snaha PČR věnovat se v budoucnu pouze závažnější trestné činnosti a přestupkovou agendu vykonávat pouze okrajově, je více než na venek čitelná. V očích veřejnosti je pak uvedený posun odůvodňován špatnou personální situací uvnitř sboru PČR.

9) *Ze stejného dotazníku také vyšlo najevo, že se strážníci setkávají při jednání s příslušníky PČR s arogancí a neochotou. Registroval jste někdy tento problém?*

Uvedený problém byl aktuální před cca 30 lety v době vzniku MP. V této době si musela PČR zvykat na nový subjekt působící v bezpečnostní oblasti a vnímala MP jako konkurenci. Dnes tento problém nevnímám jako aktuální, protože postupem času vyprchal. Nevylučuji však excesy, a to u obou jmenovaných složek. Zde je potřeba zmínit, že v přímém výkonu služby již nejsem 18 let a jde o pohled člověka který je součástí vedení MP Plzeň.

10) *Od 1.10.2020 došlo k novelizaci trestního zákoníku a to zákonem č. 333/2020 Sb., kdy došlo mimo jiné ke změně hranic výše škod rozhodujících pro účely trestního řízení. Vnímáte při svém postavení větší zatížení strážníků v souvislosti s touto změnou v oblasti přestupků?*

Nevnímám, řekl bych, že se to na přímém výkonu služby nikterak neprojevílo.

4.4.2. Rozhovor se zástupcem PČR

Pro tento rozhovor byl osloven vedoucí obvodního oddělení policie Úněšov a to pana npor. Bc. Josef Klein. Otázky jsou opět číslované:

1) *Jak dlouho sloužíte u PČR?*

od 1.10.1991 – bohužel už více jak 30 let.

2) *Jak dlouho jste vedoucí obvodního oddělení?*

od 30.12.2005 – tady kroutím již 17. rok.

3) *Na jaké úrovni podle Vás je spolupráce s ostatními státními orgány, zejména s přestupkovými komisemi nebo jinými správními orgány?*

Dle mého celkem dobrá, ale přeci jen nám chybí zpětná vazba zejména ke způsobu vyřízení námi oznamovaných přestupků.

4) *Zažil jste z pozice vedoucího během svého působení stížnost podřízených ohledně spolupráce se správními orgány?*

Také již zaznamenal, jde o shora uvedenou zpětnou vazbu a také k výši ukládaných sankcí a pokut těmito komisemi, někdy se jeví jako „hospodárnější“ vyřizování přestupků přímo na útvarech příkazy na místě a také k tomu, že se stává i to, že správní orgán někdy námi oznamovanou věc odkládá z důvodu, že oznámení neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku, aniž by nás případně požádal o součinnost spočívající v provedení prověření oznámení – tedy k doplnění spisu a my se o tom ani nedozvíme.

5) *Navrhoval byste nějakou změnu v právní úpravě ohledně spolupráce PČR s ostatními složkami?*

Ano, zejména ke shora uvedené zpětné vazbě ke způsobu vyřízení námi oznámeného přestupku.

6) *Od 1.10.2020 došlo k novelizaci trestního zákoníku a to zákonem č. 333/2020 Sb., kdy došlo mimo jiné ke změně hranic výše škod a prospěchu rozhodujících pro účely trestního řízení. Vnímáte při svém postavení větší zatížení policistů v souvislosti s touto změnou v oblasti přestupků a trestných činů?*

Ano, ale jde jen řádově o max. 10 procent u zvýšení nápadu majetkových přestupků, u majetkových trestných činů však k takovému poklesu nedošlo – u kvalifikovaných skutkových podstat některých majetkových trestných činů není výše škody rozhodná – krádeže vloupáním, krádeže na osobě, recidivní krádeže, poškození cizí věci dle

druhého odstavce, kdy právě krádeže vloupáním tvoří na zdejším útvaru největší podíl prověřované majetkové trestné činnosti.

7) *Myslíte si, že změna škod v trestním zákoníku je krok správným směrem?*

Ano, ale v tomto smyslu mi stále chybí nějaká právní úprava právě u přečinu poškození cizí věci dle § 228/2 tr. zákoníku a přečinu krádež dle § 205/2 tr. zákoníku – stanovení nějaké minimální pevné výše škody právě s ohledem na „toto obecné“ navýšení hranic výše škod.

4.4.3. Zhodnocení rozhovorů

Na základě rozboru jednotlivých rozhovorů lze dojít k závěru, že spolupráce mezi MP a PČR je na dobré a vysoké úrovni, což potvrzují zejména slova pana Macha. Krokem dopředu lze označit nově podepsanou koordinační dohodu mezi Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje a Magistrátem města Plzně, která ještě více rozšiřuje spolupráci mezi PČR a MP. Pokud byly či jsou mezi těmito složkami ohledně spolupráce nějaké nedostatky, lze je spatřovat v pochybení jednotlivců a to pouze ojediněle.

Ovšem co se týče spolupráce mezi ozbrojenými složkami a správním orgánem, tato již tak kladně hodnocena nebyla. Pan Mach poukazoval na skutečnost, že by si správní orgán představoval nejlépe tu situaci, že by strážníci nejlépe všechny přestupky měli řešit v příkazním řízení. Ohledně vyjádření kompetencí a pravomocí strážníků se pan Mach vyjadřoval v tom smyslu, že jsou již dostatečné, ne-li srovnatelné s pravomocemi PČR a že nevidí důvod ke změně právních norem. Dále vyjádřil spokojenost se znalostmi strážníků v oblasti přestupků. Podobnou situaci se spoluprací se správním orgánem vnímá i pan Klein, který také vidí nedostatky zejména ve zpětné vazbě policií oznamovaných věcí.

Co se týče odpovědí na položené otázky ohledně novelizace trestního zákoníku, tak oba oslovení respondenti o změně věděli, ale městských strážníků se změna nedotkla podle pana Macha skoro vůbec a u Policie ČR je tomu také tak, kdy pan Klein se vyjádřil v tom smyslu, že na OOP Úněšov se jedná pouze o malý nárůst v oblasti přestupků proti majetku.

5 Výsledky a diskuse

5.1. Teoretická část

Cílem teoretické části této práce bylo vymezit v základním pojetí pojmy zejména jako je Policie České republiky (kapitola 3.4.2.), městská policie (kapitola 3.4.3.) a správní orgán (kapitola 3.4.4.). Tyto pojmy byly charakterizovány v takovém rozsahu, aby došlo k pochopení dané problematiky, kterou se tato práce prioritně zabývá. Dále bylo cílem pomocí literární rešerše poukázat na možné nedostatky ohledně spolupráce mezi výše uvedenými orgány a také na vývoj právní úpravy týkající se problematiky spolupráce a řešení přestupků těmito orgány. Jednotlivé zjištění uvedené v závěrech (kapitoly 3.4.2.4., 3.4.3.4. a 3.4.4.7.) byly analyzovány a shrnuty v kapitole 3.4.5.

V kapitole 3.4.2.4. byl zjištěn závěr, že spolupráce, tak jak je zákonně ukotvena, je na dobré úrovni a to jak z hlediska právního tak i v praxi. Jediný nedostatek, který byl zjištěn lze spatřovat ve zpětné vazbě od správních orgánů, kdy se PČR nedostávají informace o řízeních, které sama oznamovala. V tomto lze spatřovat hlavně praktický problém, kdy při absenci informací o výsledku správního řízení nelze stoprocentně zajistit jejich případné vymáhání či dohled nad dodržováním daného rozhodnutí správního orgánu. Tento problém má možné řešení po domluvě mezi vedoucími pracovníky PČR a správních orgánů. Další možné řešení by byla úprava právních předpisů, kde by byl tento krok právně ustanoven.

Stejný problém byl nastíněn právě i v kapitole 3.4.4.7. ale opačně, tedy že správní orgán neposkytuje informace o výsledku řízení k rukám PČR. Logicky by se nemělo jednat o každé rozhodnutí, kde došlo k napomenutí nebo k uložení nějaké pokuty. Zejména by měla být poskytnuta ty rozhodnutí, kde byl uložen společně s pokutou zákaz činnosti a to z již z výše uvedeného důvodu, tedy aby tento zákaz mohl být ze strany PČR „dozorován“.

Největší nedostatky byly zjištěny u MP. A to právě v zákonné úpravě a to jak v zákoně č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, tak i v zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů v návaznosti na další zákonné normy, které by bylo třeba upravit v souladu s novými oprávněními strážníků. Bylo zjištěno, že postavení městské policie je nyní nedostatečné a ve své podstatě zatěžuje svojí prací útvary PČR (viz. kapitola 3.4.3.3. spolupráce s PČR). Proto by bylo vhodné *de lege ferenda* rozšířit kompetence městské policie na úseku přestupků v celém rozsahu řízení

o přestupku na místní příslušnosti dané obce. Pokud již v minulosti měla obecní policie stejné postavení jako policie státní, pouze v omezení místní příslušnosti, je logické argumentovat s tím, proč tomu tak není i dnes. Dále chceme poukázat na skutečnost, že problémem rozšíření pravomoci městské policie se již zabývali i zákonodárci v roce 2011, kde k vypracovanému návrhu na změnu zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii byla zadán úkol ke zpracování Analýzy možného zefektivnění systému ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti na místní úrovni a vzájemného vztahu Policie České republiky a místní samosprávy.⁸⁰ Tato analýza pracovala s variantou 0 – zákon pouze novelizovat a s variantou 1 – zákon zcela změnit. V té době byla vybrána varianta 0, což podle našeho názoru bylo chybou a dnes již mohla být MP na jiné úrovni.

5.2. Praktická část

Praktická část této práce byla rozdělena na několik částí.

První část se zabývala skutečností, zda došlo na úseku přestupků k nárustu vlivem novelizace trestního zákoníku a to zákonem č. 333/2020 Sb., který s účinností od 1.10.2020 změnil hranici výše škod z 5 000,- Kč na částku 10 000,- Kč. Bylo využito dostupných dat řešených a evidovaných přestupků jak u PČR, MP tak i u SO a tato data byly zpracovány do grafů pro lepší přehlednost. Nejprve bylo analyzováno obvodní oddělení policie Úněšov a to v kapitole 4.1.1.2. Zde jsme došli k závěru, že nedošlo k výraznému zatížení na úseku přestupků vzhledem k novelizaci trestního zákoníku. Stejným způsobem za využití statistických dat byla analyzována městská policie Plzeň a to v kapitole 4.1.1.3. Z uvedených dat jsme došli v kapitole 4.1.1.3. k závěru, že nelze jednoznačně prokázat nárůst přestupků vlivem novelizace trestního zákoníku.

V kapitolách 4.1.1.4. a 4.1.1.5. bylo sledováno, zda došlo vzhledem k výše uvedené novelizaci k zatížení správních orgánů – resp. přestupkových komisí. K tomuto účelu bylo

⁸⁰) In: <https://www.vlada.cz> › ppov › lrv › ria › databaze. Tato analýza je přílohou č. 4 této práce.

využito statistických dat z evidence trestního řízení policie, kdy byly zjištěny všechny oznámené přestupky a to na všech policejních útvarech Územního odboru Plzeň-venkov. Po provedené analýze jsme dospěli k závěru (4.1.1.5 str. 55-58), že celkově bylo po novelizaci trestního zákoníku méně oznámených přestupků ke správnímu orgánu. Nelze tedy vyslovit závěr, že novelizace TZ má prokazatelný vliv na zatížení správních orgánů.

V další praktické části této práce byla řešena problematika zatížení policistů na úseku přestupků a to po výše uvedené novelizaci. V kapitole 4.2. jsme došli k závěru, že prokazatelně stoupá zatížení řešených skutků na policistu v přestupkovém řízení a to zejména prokazatelným nárůstem po výše uvedené novelizaci. Zde lze vyslovit závěr, že výše uvedená novelizace má svůj podíl na zvýšení zatížení na policistu v přestupkové agendě.

Dále jsme se pomocí dotazníkového šetření zabývali skutečností, jak vnímají spolupráci mezi PČR, MP a správními orgány samotní policisté a strážníci a dále na skutečnost, jak je vnímána již několikrát výše zmiňovaná novelizace. Tento dotazník byl vyhodnocen v kapitole 4.3. str. 60-74. Po analýze odpovědí v dotazníku byl vysloven závěr, že problém samotné spolupráce je vnímám spíše pochybením jednotlivců a to pouze v ojedinělých případech. Ovšem i v dotazníkovém šetření jsme se setkali s názory poukazujícími na rozšíření pravomocí MP, tak jak je již několikrát zmíněno v této práci (kapitoly 3.4.3.2., 3.4.3.4., 3.5). Co se týče problematiky novelizace, tak zde se objevovaly různé názory na to, zda je zvýšení škody v trestním zákoníku krokem správným či nikoliv. Větší část respondentů však uznává aktuálně nastavenou částku 10 000,- Kč za dostačující. Z dotazníkového šetření nebylo zjištěno, že by strážníci a policisté vnímali větší zatížení vlivem výše uvedené novelizace.

Poslední část praktické části této práce byla věnována rozhovorům se zástupcem MP a zástupcem PČR.⁸¹ Tyto rozhovory byly zhodnoceny a zanalyzovány v kapitole 4.4.3. Výsledkem bylo vyslovení závěru, že jediný nedostatek ve spolupráce mezi orgány je právě

⁸¹) Byly kontaktováni i zástupci SO, ale již zde se objevil několikrát v práci zmíněný problém spolupráce správních orgánů, kdy se tento nedostatek bohužel opět projevil i v nezájmu či jakéhokoliv zpětného kontaktu s autorem této práce.

se SO, u kterého byly zjištěny nedostatky zvláště ve zpětných vazbách či v přístupu k jednotlivým případům.⁸²

5.3. Diskuse

Vzhledem ke zjištěním, které vyzvali z teoretické části a s výsledky praktické části se nabízí několik témat k diskusi.

V teoretické části byla charakterizována Policie České republiky a její postavení ve veřejné správě a možnosti kompetencí a pravomocí. Analýzou právní úpravy PČR, zejména zákonem č. 273/2008 Sb., o policii nebylo zjištěno, že by tento zákon měl nějaké nedostatky po právní stránce. PČR má dostatek pravomocí, ale můžeme z praktického hlediska říci, že ne vždycky s nimi umí policisté pracovat a využívat veškeré svoje pravomoci. Je otázkou proč tomu tak je. Z praktických zkušeností můžeme říci, že PČR, zvláště pak jednotliví policisté jsou zahlceni administrativou. Tímto se zcela vytrácí představa hlídkování policistů „v ulicích“, kdy většinu svého času tráví policisté v kanceláři nad spisy a jsou zatíženi nadměrnou administrativou. Cílem však bylo samostatné zjištění možných nedostatků spolupráce mezi MP a SO, kdy po teoretické části jsme ze strany PČR nenašli žádné větší nedostatky.

K jinému závěru jsme však došli při analýze právní úpravy umožňující fungování MP. Jak je již uvedeno v kapitole 3.4.3.4, je diskutabilní, zda jsou dnešní oprávnění strážníků nastavena tak, aby odpovídala dnešní době. Zejména se nabízí k diskusi, zda neuvažovat o úpravě zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a to zejména úprava ust. § 73 a § 91, kde by „*de lege ferenda*“ znění § 73 bylo následující: „*Má-li orgán Policie České republiky, Vojenské policie nebo městské policie (dále jen „orgán policie“)*...“. Touto změnou by došlo k situaci, že by i strážníci městské policie mohli řešit přestupkové jednání podle § 74 stejně jako policisté. Ve znění § 91 by bylo možné diskutovat o tom, zda stejně jako by byla vhodná úprava znění paragrafu uvedená výše, tak provést i změnu tohoto paragrafu „*de lege ferenda*“ tak, že by podle ust. § 91 odst. 1 písm. e) téhož zákona se doplnilo o ust. § 91 odst. 1 písm. a) zákona. Díky této změně by bylo možné, aby městští strážníci mohli v příkazním řízení vyřešit mnohem více přestupků – tedy vlastně úplně stejně jako nyní policisté. Toto tvrzení má svou logickou obhajobu. Za prvé městští

⁸²) Autor má na mysli protiprávní skutky.

strážníci i dnes přijímají oznámení o protiprávním jednání, které oni sami řeší. Pokud to není v jejich kompetenci, oznamuje se toto jednání ke správnímu orgánu k dořešení. Pokud už situaci strážníci řešili, přijde nám zbytečné zatěžovat další článek veřejné správy. Změnou právní úpravy uvedenou výše by došlo k situaci, že by oznámené jednání, pokud se samozřejmě bude jednat o přešůpek, mohli vyřešit sami strážníci, a nemuselo by docházet k přetěžování správního orgánu a nebo PČR. I v rozhovoru s panem Machem v kapitole 4.4.1. na otázku č. 6 pan Mach odpověděl, že správní orgán by si nejlépe představoval situaci, že by 70% protiprávního jednání vyřešili strážníci na ulici ve své pravomoci. Za druhé lze poukázat na skutečnost teoretické připravenosti strážníků v oblasti přešůpků. Již v teoretické části v kapitole 3.4.3.2 je uvedena skutečnost z publikace Vetešníka, kde tento autor hovoří o jasné obsáhlé teoretické přípravě budoucích strážníků. Tato skutečnost vyplývá i z rozhovoru s panem Machem v kapitole 4.4.1., kde poukázal na výbornou připravenost strážníků. Tedy nevidíme žádné překážky k tomu, aby mohlo dojít k výše uvedené změně právní úpravy samozřejmě společně s novelizací zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii. A za třetí lze tento krok opřít o výsledky praktické části, kde se v dotazníkovém šetření několik strážníků vyjádřilo k tomu, že by chtěli větší pravomoci. Stejně tak tuto změnu opřít o fakta uvedená v kapitole 4.2.2., kde je jednoznačně vidět stoupající zátěž přešůpkových spisů na policistu společně s faktem, že policistů ubývá.

Dalším bodem k diskusi je SO a jeho spolupráce s ostatními složkami, zejména tedy PČR a MP. SO je v teoretické části zpracován v kapitole 3.4.4. a závěr je vyhodnocen v kapitole 3.4.4.6. Zde jsme došli k závěru, že po právní stránce je spolupráce na dobré úrovni, bohužel v praxi, jak jsme zjistili je tomu jinak. Zejména v praktické části této práce v kapitolách 4.3., 5.1. a 5.2. bylo zjištěno, že spolupráce ze strany SO směrem k PČR a MP má určité nedostatky. Nejčastěji je skloňováno slovo „zpětná vazba“. Zvláště v kapitole 4.3. v dotazníkovém šetření bylo zjištěno, že nejvíce si policisté a strážníci stěžují na nedostatečnou spolupráci ze stran SO a to zejména při zpětné vazbě, kdy se jim nedostávají informace, jak bylo naloženo s jimi oznamovanou věcí. V kapitole 5.2. se dokonce pan Klein vyjádřil vtom smyslu, že nejenom že se k rukám PČR nedostává zpětná vazba o oznámených věcech, ale dokonce pojal podezření, že SO některé věci záměrně odkládá pro „nedostatečné odůvodnění“ či nedostatek důkazů a to, aniž by sám „ex offo“ zahájil řízení a důkazy si obstaral v dikci zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přešůpky a řízení o nich. Pokud PČR dostává zpětně informace v trestním řízení jak ze strany státního zástupce, který zašle

policejnímu orgánu návrh na potrestání, tak i ze strany soudu, kdy tento zašle policejnímu orgánu trestní příkaz, nevidíme důvod, proč by tomu nemohlo být stejně v přestupkovém řízení, které je „dalo by se říci, o stupeň níže než řízení trestní. Je na místě také zamyslet se nad samotnou prací SO. Z praxe můžeme uvést příklad, kdy na obvodním oddělení Úněšov byl jeden pachatel celkem 12x oznamován pro páchání přestupků a to jak na úseku občanského soužití tak i proti majetku. V žádném z těchto případů se policistům nedostala žádná zpětná vazba o tom, jak bylo s věcí naloženo. Později bylo pro potřeby trestního řízení vyžádáno o opis rejstříku přestupků a bylo zjištěno, že tentýž pachatel nemá žádný záznam v rejstříku přestupků!! Pokud by vážně docházelo k situacím naznačeným v kapitole 5.2. či 4.3. a správní orgán by nesplnil svojí základní povinnost, mohlo by „*ab absurdum*“ dojít k vážnému narušení funkce správního trestání ve své základní podstatě.

V tomto nedostatku lze najít jednoduché řešení a to domluva na úrovni vedení PČR, MP a SO v nejkrajnějším případě navrhnout zákonné řešení tohoto problému a to vložením paragrafového znění do zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, kdy by SO měl povinnost předávat výsledky řízení zpět orgánu, který jej oznámil. Zde by bylo potom možná i kontrola právě ze strany orgánu policie a to nejenom v práci SO.

Dalším tématem k diskusi je dílčí cíl této práce a to dopady novelizace TZ na přestupky. Z praktické části této práce vyšla najevo skutečnost, že se sice počet přestupků zvýšil, ale jednoznačně to z kriminalistického hlediska nelze přičítat pouze novelizaci TZ a změně výše škody nikoli nepatrné. Samozřejmě, že lze dojít k závěru, že tato změna svůj podíl na přestupcích, respektive jejich počtu měla. Ale nelze opomíjet i ostatní vlivy na vývoj kriminality jako jsou sociální problémy, vývoj nemoci Covid-19 a další. Tyto vlivy měli také svůj podíl na vývoji kriminality a tedy i na celkovém počtu nejenom trestných činů, ale také přestupků. Nutno poukázat na skutečnost, že počty přestupků nejsou sledované pro účely statistiky kriminality, tak jak je tomu u trestných činů.

6 Závěr

Cílů diplomové práce na téma „*Spolupráce PČR, městské policie a správních orgánů v oblasti přestupků a nedostatky v této oblasti*“ bylo několik.

Hlavním cílem bylo na základě rozboru platné právní úpravy vyhodnotit dané téma z pohledu spolupráce a součinnosti Policie České republiky, městské policie a správních orgánů na úseku přestupků a zjistit případné nedostatky a navrhnout možná řešení, pokud dojde ke zjištění, že spolupráce mezi výše uvedenými orgány není dostatečná. K dosažení tohoto cíle bylo nejprve v teoretické části v kapitolách 3.4.2, 3.4.3 a 3.4.4. charakterizováno základní pojetí a fungování PČR, MP a SO. V závěru každé kapitoly bylo vyhodnocení dané spolupráce, která byla hodnocena jak z právního hlediska, tak i z hlediska praktického. Po analýze teoretické části a praktické části této práce, zejména kapitol 3.5., 4.3., 5.1. a 5.2. jsme došli k závěru, že by stálo za to vzít v úvahu určitou změnu právních předpisů, zejména tak, jak jsme uváděli a navrhovali v kapitole 5.3. a byly zjištěny určité nedostatky.

Dílčím cílem této práce bylo v praktické části analyzovat, jak velký dopad na množství řešených přestupků a zatížení orgánů zabývajících se řešením přestupků měla novelizace trestního zákoníku zákonem č. 333/2020 Sb. účinná od 1. října 2020, kdy došlo k úpravě hranice výše škody pro trestně právní odpovědnost a to z částky 5.000,- Kč na částku 10.000,- Kč za škodu nikoliv nepatrnou. Tomuto cíli byly věnovány kapitoly 3.3., 4.1.1., 4.1.1.4., 4.1.1.5. a 4.3. Po analýze a zhodnocení výsledků těchto kapitol jsme došli k závěru, že k zatížení správních orgánů vlivem novelizace TZ, zejména po změně škody nikoli nepatrné nedošlo. V kapitolách 4.1.1., 4.1.1.2., 4.1.1.3. a 4.2. jsme však zjistili, že vlivem této novelizace TZ došlo k zatížení policistů a strážníků v oblasti přestupkového řízení.

Dalším dílčím cílem bylo zjistit, zda se při naplnění předchozího dílčího cíle, tedy při zjištění, že došlo k zatížení správních orgánů vlivem novelizace TZ, zatížil obecní rozpočet vzhledem k výdajům vynaložených na řízení o přestupku. Jelikož nebylo zjištěno, že by došlo k většímu zatížení SO, nebyl tento cíl dál zkoumán, jelikož je to v tomto případě zcela irelevantní.

Po celkové analýze v této práci jsme dopěli k závěru, že by „*de lege ferenda*“ bylo vhodné změnit některá ust. zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a

dále také v souvislosti s tím novelizace zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii tak, jak jsem již uvedli v kapitole 3.5. a 5.3.

Lze jen doufat, že se spolupráce mezi PČR, MP a SO bude do budoucna vyvíjet příznivěji, než jak bylo nastíněno v této práci a že tato spolupráce, zejména mezi PČR a MP zůstane minimálně na vysoké úrovni, jak je tomu dnes.

Seznam použitých zdrojů

Použitá literatura:

Hendrych, D. o kol. *Správní právo. Obecná část*. 9. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2016 ISBN 978-80-7400-624-1

Jemelka, L. Vetešník, P., *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích, Komentář*, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2020, ISBN 978-80-7400-772-9

Jelínek, J. a kol.: *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 8. vydání. Praha: Leges, 2020 ISBN 978-80-7502-395-7

Klíma Karel, et. Al. *Praktikum českého ústavního práva*. 3. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009 ISBN 978-80-7380-173-1

Kopecký, M., *Správní právo. Obecná část*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2019 ISBN 978-80-7400-727-9

Kopecký, M., *Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, ISBN 978-80-7552-719-6

Kopecký, M., Průcha, P., Havlan, P., Janeček, J., *Zákon o obcích. Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, ISBN 978-7552-862-9

Kopecký, M., *Výkon trestní pravomoci jinými než soudními orgány* In: časopis Právník 2/2020

Prášková, H., *Nové přestupkové právo*, Praha: Leges, 2017, ISBN 978-80-7502-221-9

Průcha, P., *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. 3. Aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2017 ISBN 978-80-7502-202-8

Škoda, J.: Vavera, F.: Šmerda, R., *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-447-3

Šteinbach, M., Šlesinger, R., Zimmermann M., Bílek, M., Hlaváčková, K. *Zákon o Policii České republiky, Komentář*, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019 ISBN 978-80-7598-193-6

Vetešník, P., Jemelka, L. *Zákon o obecní policii. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019 ISBN 978-80-7400-729-3

Vetešník, Pavel et al. *Obecní policie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013 ISBN 978-80-7380-463-3

Zdroje z internetu:

http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=art&art_id=64

<http://www.zakonyprolidi.cz>

https://www.bezpecnaplzen.eu/Files/bezpecna_plzen/koordinacnidohoda.pdf

<https://www.vlada.cz > ppov > lrv > ria > database>

Použité právní předpisy:

Zákon č. 273/2008 Sb., o policii, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 333/2020 Sb., novelizující zákon č. 40/2009 Sb.

Rozsudky soudů:

Rozsudek NSS ze dne 25.8.2011 č.j. 7 As 53/2011

Ostatní zdroje:

Intranet PČR

Evidence trestního řízení PČR

Dotazníkové šetření

Disertační práce: Maštalíř. L., Vliv škody nikoli nepatrné na přestupky a trestné činy a dopady na zatížení policie a správních orgánů, Institut forenzních, bezpečnostních studií a managementu, Praha, 2022

PPP č. 103/2013 o trestním řízení

Přílohy

Příloha č. 1: paragrafové znění zákona č. 273/2008 Sb., o polici, ve znění pozdějších předpisů, ohledně spolupráce.⁸³

Spolupráce

§ 14

Policie při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s právníckými a fyzickými osobami.

§ 15

V rámci spolupráce policie zejména upozorňuje orgány a osoby uvedené v § 14 na skutečnosti, které se dotýkají jejich činnosti a mohou vést k ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis nestanoví jinak.

§ 16

Spolupráce s obcemi

(1) Útvar policie určený policejním prezidentem může uzavřít písemnou koordinační dohodu s obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

(2) Místně příslušné krajské ředitelství může uzavřít písemnou koordinační dohodu s hlavním městem Prahou za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

(3) Koordinační dohoda obsahuje zejména

a) formy a nástroje nepřetržité koordinace obce a útvaru policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v obci,

b) úkoly obce a útvaru policie v oblasti předcházení protiprávním jednáním porušujícím veřejný pořádek v obci,

c) úkoly obce a útvaru policie při porušení veřejného pořádku v obci,

d) podíl obce a útvaru policie na zajištění plnění úkolů podle písmen b) a c),

e) formy a nástroje hodnocení plnění úkolů podle písmen b) a c) a odstraňování případných zjištěných nedostatků,

f) dobu, na kterou je uzavírána,

g) poskytování finančních prostředků.

§ 17

Spolupráce s ostatními právníckými a fyzickými osobami

⁸³) Znění § 14 až § 23a zákona č. 273/2008 Sb., o policii

Policie spolupracuje s právníckými a fyzickými osobami

a) vykonávajícími činnost v oblasti

1. prevence kriminality a sociálně patologických jevů,
2. vzdělávacích aktivit na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti,
3. poskytování podpory, péče a pomoci obětem trestných činů,
4. zmírňování následků trestných činů, nebo
5. prevence a řešení následků krizových situací⁴⁾ a mimořádných událostí na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti,

b) pracujícími s pachateli trestných činů a osobami se sociálně patologickým nebo obdobným rizikovým způsobem chování, nebo

c) vykonávajícími jinou činnost ve prospěch zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti.

Díl 2

Další vztahy

§ 18

Vyžadování pomoci od osob a orgánů

Policista je v rozsahu potřebném pro splnění konkrétního úkolu policie oprávněn požadovat od orgánů a osob uvedených v § 14 věcnou a osobní pomoc, zejména potřebné podklady a informace včetně osobních údajů. Tyto orgány a osoby jsou povinny požadovanou pomoc poskytnout; nemusí tak učinit, brání-li jim v tom zákonná nebo státem uznaná povinnost mlčenlivosti anebo plnění jiné zákonné povinnosti. Fyzická osoba tak nemusí dále učinit, pokud by poskytnutím pomoci vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou.

§ 19

Technická podpora

(1) Policie může technicky zabezpečit použití zpravodajské techniky nebo nástrahové a zabezpečovací techniky⁵⁾ anebo sledování osob a věcí na žádost státního orgánu oprávněného k takovému použití.

(2) Státní orgán v rámci žádosti doloží, že použití zpravodajské techniky nebo sledování osob a věcí je povoleno podle jiného právního předpisu.

§ 20

Působení policie v rámci integrovaného záchranného systému, při řešení krizových situací a mimořádných událostí a při přípravě na ně

(1) Plněním úkolů k řešení mimořádných událostí a krizových situací se rozumí i příprava policie na ně.

(2) Policie jako základní složka integrovaného záchranného systému vykonává v místě provádění záchranných a likvidačních prací úkoly podle tohoto zákona.

(3) Policista nebo útvar policie se podílí na provádění záchranných a likvidačních prací včetně letecké podpory integrovaného záchranného systému a letecké podpory v krizových situacích,

a) jsou-li k tomu vycvičeni a vybaveni,

b) je-li to nezbytné pro záchranu života, zdraví nebo majetku a

c) jsou-li k tomu určení policejním prezidentem.

§ 21

Poskytování ochrany a součinnosti při provádění exekuce a výkonu rozhodnutí

(1) Policie poskytne ochranu osobě pověřené výkonem rozhodnutí za podmínky, že tato osoba

a) nemůže provést výkon rozhodnutí z důvodu ohrožení svého života nebo zdraví a

b) o poskytnutí této ochrany požádá.

(2) Policie poskytne exekutorovi součinnost při exekuční činnosti a ochranu při provádění exekuce. Ochranu poskytne policie za úhradu nákladů v případě, že exekutor si může ochranu zajistit jinak.

(3) V žádosti o ochranu se musí uvést konkrétní důvody, z nichž obava z ohrožení života nebo zdraví osoby vyplývá.

§ 22

Povolávání vojáků, příslušníků Vězeňské služby České republiky a Celní správy České republiky k plnění úkolů policie

(1) Pokud síly a prostředky policie nebudou dostatečné k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, může vláda České republiky povolat k plnění úkolů policie vojáky v činné službě a příslušníky Vězeňské služby České republiky nebo Celní správy České republiky. Vojáky a příslušníky lze povolat na nezbytnou dobu.

(2) Vojáci a příslušníci povolání podle odstavce 1 mají při plnění úkolů policie oprávnění a povinnosti policisty; vláda České republiky může rozsah těchto oprávnění a povinností omezit.

(3) Vojáci a příslušníci povolání podle odstavce 1 prokazují svou příslušnost k plnění úkolů policie svým předepsaným stejnokrojem s vnějším označením „POLICIE“, průkazem potvrzujícím oprávnění k plnění úkolů policie, popřípadě i ústním prohlášením. Při tom postupují podle § 12.

(4) Ministerstvo stanoví vyhláškou vzory vnějšího označení „POLICIE“ a průkazu potvrzujícího oprávnění k plnění úkolů policie a způsob prokazování příslušnosti.

§ 23

Uveřejňování informací hromadnými sdělovacími prostředky

Provozovatel rozhlasového nebo televizního vysílání a vydavatel periodického tisku jsou povinni bez náhrady nákladů na základě žádosti policie neprodleně a bez úpravy obsahu a

smyslu uveřejnit informace o závažném ohrožení života a zdraví osob, majetku nebo veřejného pořádku.

§ 23a

Tísňová komunikace

- (1) Policie zajišťuje nepřetržitý a bezodkladný příjem volání na národní číslo tísňového volání 158, výzev předaných operačními středisky základních složek integrovaného záchranného systému a výzev oznámených prostřednictvím dalších služeb určených k tísňové komunikaci (dále jen „tísňová komunikace“) a reakci na tísňovou komunikaci prostřednictvím operačního řízení.
- (2) Operačním řízením se pro účely tohoto zákona rozumí činnost operačních středisek zřízených u útvarů policie, zejména příjem a vyhodnocení tísňové komunikace a navazující výkon řídicích, organizačních a dalších činností za účelem plnění úkolů uvedených v § 2.
- (3) Policie při příjmu tísňové komunikace využívá informace o místě, kde se komunikující nachází, získané z komunikační sítě nebo telekomunikačního koncového zařízení.
- (4) Policie je pro potřeby operačního řízení oprávněna požadovat od základních složek integrovaného záchranného systému záznam tísňové komunikace uskutečněný na jednotné evropské číslo tísňového volání nebo na národní číslo tísňového volání.
- (5) Záznam tísňové komunikace může policie předat složce integrovaného záchranného systému, je-li potřebný k plnění jejího konkrétního úkolu. Záznam lze předat i orgánu veřejné moci na jeho písemnou žádost v rozsahu nezbytném pro výkon působnosti tohoto orgánu.

Příloha č. 2: Koordinační dohoda mezi městem Plzeň a Krajským ředitelstvím policie Západočeského kraje.⁸⁴

Koordinační dohoda

o vzájemné spolupráci za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku

Policie ČR, Krajské ředitelství policie Západočeského kraje, zastoupené ředitelem vrchním radou plk. JUDr. Miloslavem Mašterou, na straně jedné a

Statutární město Plzeň, zastoupené primátorem Ing. Pavlem Rödlem, na straně druhé
(dále jen „smluvní strany“)

uzavírají

v souladu s ustanovením § 16 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších právních předpisů

Koordinační dohodu

o vzájemné spolupráci za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku na území Statutárního města Plzně (dále jen „dohoda“)

účel Koordinační dohody

Smluvní strany se zavazují, s ohledem na stanovenou působnost a pravomoc, účelně a hospodárně využívat všechny dostupné prostředky a nástroje za účelem dosažení příznivého stavu v oblasti místních záležitostí veřejného pořádku na území

Statutárního města Plzně (dále jen „město“),

čl. 2

Oblasti vzájemné spolupráce

Smluvní strany se dohodly, že budou společně spolupracovat při řešení problematiky bezpečnosti, zejména v následujících oblastech.

ochrana veřejného pořádku

předcházení páchaní protiprávních jednání a sociálně patologických jevů

ochrana bezpečnosti a majetku osob

vzdělávací aktivity na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti

zkvalitňování komunikace mezi občany a stranami Koordinační dohody

⁸⁴) https://www.bezpecnaplzen.eu/Files/bezpecna_plzen/koordinacnidohoda.pdf

spolupráce na úseku kontroly pobytového režimu cizinců

čl. 3

Konkrétní formy spolupráce

Vzájemná spolupráce smluvních stran vychází zejména z projektu „Bezpečné město“, který mají obě strany k dispozici a který navázal na dlouhodobou vzájemnou součinnost, jejímž hlavním cílem bylo zdokonalit komunikaci obou stran a společnými silami zlepšit bezpečnostní situaci ve městě a zvýšit pocit bezpečí občanů. Obě strany se proto zavazují) že budou v rámci svých možností i nadále naplňovat čtyři základní pilíře společného projektu „Bezpečné město“.

Náš zákazník je občan

Koordinace a spolupráce

Pracovní skupiny

Aktivní komunikace

Náš zákazník je občan

Smluvní strany se zavazují, že při plnění svých úkolů budou dbát především na předcházení páchání protiprávních jednání na území města.

Policie ČR bude při plnění svých úkolů s ohledem na zájmy občanů zejména:

Podle svých možností provádět výkon služby zejména formou pěších hlídek, v místech, kde se občané necítí bezpečně, nebo kde hrozí reálné nebezpečí, že by zde mohlo dojít k protiprávnímu jednání. Uvedená riziková místa budou definována na základě vlastního zjištění Policie ČR, informací od občanů, provedených průzkumů v oblasti bezpečnosti nebo jiných relevantních podnětů.

Důsledně vyžadovat, aby policisté Policie ČR při výkonu služby aktivně komunikovali s občany, aby získali informace o pocitu bezpečí občanů na konkrétním teritoriu města, získali si důvěru občanů a poskytli jim potřebné informace v oblasti bezpečnosti a práce Policie ČR.

Městská policie Plzeň (dále též jen „městská policie“), jako orgán města, bude při plnění svých úkolů s ohledem na zájmy občanů zejména:

Podle svých možností provádět pěší výkon služby v místech, kde se občan necítí bezpečně, kde dochází k porušování obecně závazných vyhlášek města nebo kde hrozí reálné nebezpečí, že by zde mohlo dojít v budoucnu k protiprávnímu jednání. Uvedená riziková místa budou definována na základě vlastního zjištění městské policie, informací od občanů, provedených průzkumů v oblasti bezpečnosti nebo jiných relevantních podnětů.

Strážníci městské policie budou při výkonu svých činností aktivně komuniko-

Pl:eh. Matulární mlésto

2009/000363

vat s občany, aby získali informace o pocitu bezpečí občanů na konkrétním teritoriu města, získali si důvěru občanů a poskytli jim potřebné informace v oblasti bezpečnosti, obecně závazných vyhlášek města a práce městské policie.

Policie ČR a městská policie si budou informace zjištěné postupem dle předchozích odstavců tohoto článku předávat na pravidelných koordinačních poradách se starosty jednotlivých městských obvodů města nebo s členem Rady města Plzně pro bezpečnost. V případě nutnosti rychlé reakce na zjištěné skutečnosti si budou informace předávat operativně bez ohledu na termíny společných porad. Policie ČR a městská policie si společně domluví možné způsoby spolupráce k řešení nepříznivého stavu v oblasti bezpečnosti ve městě prostřednictvím určených vedoucích pracovníků Policie ČR a městské policie za účasti příslušného starosty městského obvodu nebo člena Rady města Plzně pro bezpečnost.

Město i jeho jednotlivé městské obvody budou prostřednictvím svých úřadů aktivně komunikovat s občany a zjištěné informace bezpečnostního charakteru budou předávat prostřednictvím starosty městského obvodu nebo člena Rady města Plzně pro bezpečnost kompetentním vedoucím pracovníkům Policie ČR a městské policie.

Koordinace a spolupráce

Obě strany se dohodly, že při naplňování vzájemné spolupráce, včetně projektu „Bezpečné město“ bude nutné zvýšit úroveň komunikace, aby spolupráce při řešení otázek bezpečnosti ve městě byla efektivní a systematická, Za tímto účelem se budou pravidelně konat koordinační porady, kterých se budou účastnit zástupci obou stran.

Vrcholným stupněm komunikace mezi stranami budou koordinační porady konané za účasti následujících osob:

člen Rady města Plzně pro bezpečnost

ředitel městského ředitelství Policie ČR Plzeň

vedoucí územního odboru vnější služby Policie ČR Plzeň

ředitel městské policie

vedoucí Odboru bezpečnosti a prevence kriminality Magistrátu města Plzně

další osoby v návaznosti na aktuálně řešené problémy.

Na těchto poradách budou řešeny celoměstské bezpečnostní problémy popř. závažné, teritoriálně omezené bezpečnostní problémy. Budou se zde přijímat důležitá strategická rozhodnutí v oblasti bezpečnosti na celém území města. Koordinační porady budou probíhat zpravidla každý poslední pátek v měsíci,

Dalším stupněm komunikace mezi stranami budou koordinační porady na úrovni městských obvodů města. Zde budou řešeny bezpečnostní problémy, které spadají do teritoriálního vymezení příslušného městského obvodu, Porady budou probíhat nejméně jednou měsíčně a budou se jich zpravidla účastnit:

starosta příslušného městského obvodu

vedoucí obvodního oddělení Policie ČR, v jehož teritoriální působnosti je příslušný městský obvod c) vedoucí obvodní služebny městské policie, v jejíž teritoriální působnosti je příslušný městský obvod

pracovník Odboru bezpečnosti a prevence kriminality Magistrátu města Plzně

další osoby v návaznosti na aktuálně řešené problémy.

Pracovní skupiny

Smluvní strany se dohodly, že pro účely plnění této smlouvy budou vycházet ze stávajícího členění města na policejní okrsky (dále jen okrsky), které vychází ze současného teritoriálního rozdělení obvodních oddělení Policie ČR ve městě. Každý okrsek je přesně vymezen až na jednotlivá čísla orientační (viz podrobné mapy jako příloha této dohody). Současně budou vytvořeny pracovní skupiny ve složení:

policista příslušného obvodního oddělení Policie ČR

strážník příslušné obvodní služebny městské policie

člen zastupitelstva příslušného městského obvodu.

Jednotlivé okrsky lze dále podle potřeby sloučit do bezpečnostních sektorů (například 2-3 okrsky), ke kterým lze dále přiřadit další specializovanou osobu, jenž bude své příslušné kompetence vykonávat na vymezeném teritoriu bezpečnostního sektoru (například dopravní policista).

Čl. 7

Úloha Policie ČR v přiděleném okrsku

Příslušníci Policie ČR při výkonu služby plní úkoly, které vycházejí z příslušných právních norem upravujících výkon služby Policie ČR.

Policie ČR bude důsledně dbát na to, aby každý příslušník Policie ČR, kterému byl přidělen okrsek, při výkonu služby naplňoval filosofii „Community policing“^{li} a tím zároveň realizoval i vize projektu „Bezpečné město“, tedy aby zejména:

zvýšoval úroveň spolupráce s občany, institucemi a organizacemi sídlícími v okrsku

prohluboval si místní znalost o okrsku

vlastním iniciativním přístupem předcházel protiprávním jednáním

aktivním přístupem řešil nastalé bezpečnostní problémy

aktivně spolupracoval s ostatními členy pracovní skupiny a společně s nimi

řešil bezpečnostní situaci v přiděleném okrsku

pravidelně informoval své nadřízené o bezpečnostní situaci v přiděleném okrsku

svým profesionálním přístupem dokazoval, že Policie ČR je službou občanům a tím zvyšoval celospolečenskou prestiž Policie ČR.

Úloha městské policie v přiděleném okrsku

Strážníci městské policie při výkonu svých činností plní úkoly, které vycházejí z příslušných právních norem upravujících práci městské policie.

Městská policie bude důsledně dbát na to, aby každý strážník městské policie, kterému byl přidělen okrsek, realizoval vize projektu „Bezpečné město“, tedy aby zejména:

zvyšoval úroveň spolupráce s občany, institucemi a organizacemi sídlícími v okrsku

prohluboval si místní znalost o okrsku

vlastním iniciativním přístupem předcházel protiprávním jednáním, zejména porušováním obecně závazných vyhlášek města

aktivním přístupem řešil nastalé bezpečnostní problémy

aktivně spolupracoval s ostatními členy pracovní skupiny a společně s nimi řešil bezpečnostní situaci v přiděleném okrsku

pravidelně informoval své nadřízené o bezpečnostní situaci v přiděleném okrsku

svým profesionálním přístupem dokazoval, že městská policie je službou občanům a tím zvyšoval prestiž Městské policie ve městě.

čl. 9

Úloha člena zastupitelstva příslušného městského obvodu

Člen zastupitelstva městského obvodu by měl v souladu s příslušnými právními předpisy zejména:

komunikovat s občany v přiděleném okrsku, zejména v oblasti bezpečnosti, aby se neustále zvyšoval pocit bezpečí zde žijících občanů

spolupracovat s příslušným policistou a strážníkem za účelem předcházení protiprávních jednání a řešení již nastalých bezpečnostních problémů

prosazovat zájmy občanů, zejména v oblasti bezpečnosti na pravidelných zasedáních zastupitelstva příslušného městského obvodu.

čl.10

Aktivní komunikace s občany

Smluvní strany se dohodly, že určené pracovní skupiny budou základním komunikačním prvkem v otázkách bezpečnosti mezi občanem a Policií ČR, městskou policií a příslušnými

městskými obvody, především v otázkách bezpečnosti. Předpokladem je vzájemná komunikace mezi shora uvedenými subjekty. Komunikace bude probíhat zejména:

osobním kontaktem členů pracovních skupin s občany

hromadnými setkáními pracovních skupin s občany v okrsku

samostatným webovým portálem pod názvem „Bezpečné město“ se vzájemným propojením obou stran dohody a možností e-mailové komunikace stran mezi sebou a s občany

telefonicky

schránkami důvěry

dalšími vhodnými komunikačními prostředky,

Členové pracovních skupin budou aktivně komunikovat s občany v přiděleném okrsku, aby zejména:

poskytovali občanům informace z oblasti prevence a předcházení protiprávních jednání

informovali občany o aktuální bezpečnostní situaci v okrsku

aktivně řešili podněty od občanů v oblasti bezpečnosti.

čl. 11

Komunikace v rámci pracovních skupin

Komunikace uvnitř pracovních skupin bude nastavena takovým způsobem, aby byl neustále naplňován obsah této dohody.

Informace o bezpečnostní situaci v přiděleném okrsku předávají členové pracovních skupin svým nadřízeným (v případě zastupitele tento informuje starostu), aby v případě nutnosti dalšího řešení situace mohly být tyto dále projednány na příslušné úrovni koordinační porady, popřípadě, aby mohl být zvolen jiný způsob vyřízení. S ohledem na minimalizaci administrativního zatížení obou stran bude předávání informací přednostně probíhat neformálním způsobem.

čl. 12

Kontrolní mechanismy

Smluvní strany se zavazují v rámci svých kompetencí průběžně kontrolovat plnění úkolů vyplývajících z této dohody jimi podřízenými subjekty a případné zjištěné nedostatky neprodleně odstraňovat.

Ke zjištění spokojenosti občanů s přístupem pracovních skupin (resp. přímo obou stran této dohody) k plnění činností vyplývajících z této dohody budou sloužit zejména následující prostředky:

elektronické schránky pro stížnosti občanů

telefonní linky pro stížnosti občanů

průzkum spokojenosti občanů formou elektronických a tištěných dotazníků.

Podněty zjištěnými na základě podání občanů, vyplněných dotazníků, případně i podněty zjištěnými přímo některou ze stran této dohody (např. nedostatky v činnosti druhé strany) se budou projednávat na příslušné úrovni koordinační porady. Na základě závěrů z těchto porad se každá ze stran této dohody zavazuje v rámci své kompetence a svých možností zjištěné nedostatky odstranit, případně informovat na příslušné koordinační poradě zástupce druhé smluvní strany o objektivních důvodech bránících odstranění zjištěných nedostatků. V rámci koordinačních porad na úrovni jednotlivých městských obvodů bude vždy jedenkrát ročně vypracována zpráva hodnotící efektivnost a účelnost činností vyvíjených v rámci této dohody. Tato zpráva bude vypracována nejpozději do 31. ledna následujícího roku.

Hodnotící zprávy z jednotlivých městských obvodů budou projednány na vrcholné koordinační poradě dle čl. 5 odst. 2. Na této poradě bude provedeno i závěrečné zhodnocení efektivnosti a účelnosti této dohody.

čl. 13

Závěrečná ustanovení

Smluvní strany se dohodly, že činnosti týkající se vzájemné spolupráce a projektu

„Bezpečné město“, budou přizpůsobovány dle výstupů z průběžných kontrol,

Smluvní strany si budou navzájem vytvářet příznivé podmínky k efektivnímu a účelnému naplnění vzájemné spolupráce, včetně projektu „Bezpečné město“.

Případné poskytování a využívání finančních prostředků v souvislosti s projektem „Bezpečné město“ bude vždy předmětem samostatného jednání. Samotné uzavření této dohody nezakládá právo žádné ze smluvních stran na finanční plnění od druhé smluvní strany.

Smluvní strany berou na vědomí, že účast člena zastupitelstva města i člena zastupitelstva městského obvodu na plnění povinností z této smlouvy nelze zajistit proti vůli člena zastupitelstva a je proto závislá na jeho dobrovolnosti. Z tohoto důvodu nebude za porušení této dohody považováno neplnění úkolů určených členů zastupitelstva.

Pokud tato dohoda hovoří o účasti konkrétních osob či vedoucích pracovníků, je tím myšlena i případná účast jejich zástupců či jiných jimi pověřených osob v případě, kdy se uvedené osoby či vedoucí pracovníci nemohou sami zúčastnit.

Smluvní strany se zavazují, že případné změny v Koordinační dohodě lze provádět jen na základě písemných dodatků odsouhlasených oběma stranami dohody.

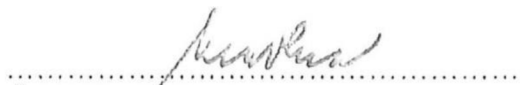

Dohoda se uzavírá na dobu neurčitou a nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu zástupců obou stran. Dohodu lze vypovědět písemnou výpovědí s výpovědní lhůtou tři měsíce, která počíná běžet prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po doručení výpovědi druhé smluvní straně.

Dohoda je vyhotovena ve čtyřech stejnopisech, z nichž každá strana obdrží dva výtisky.

Dohoda byla schválena usnesením Zastupitelstva města Plzně číslo 5 ze dne 22. ledna 2009.

'IO)Policie ČR, Krajské ředitelství policie Západočeského kraje prohlašuje, že bylo určeno dle § 16 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., O Policii ČR, policejním prezidentem k uzavření této dohody.

V Plzni dne 22. ledna 2009 V Plzni dne 22. ledna 2009



Statutární město Plzeň

Policie ČR, Kraj* é ředitelství Západočeského kraje

Ing. Pavel Rödl

Vrchtní lida plk. JUDr. Miloslav Maštera

Primátor města

Ředitel krajského ředitelství

Příloha č. 3 – Dotazník:

Okruh zaměření – Spolupráce

- 1) U jaké složky sloužíte či pracujete?
Policie ČR
Městská policie
Jiný správní orgán
- 2) Jak dlouho u dané složky sloužíte/pracujete?
Do 5 let
5-10 let
Více jak 10 let
- 3) Jaké jste pohlaví?
Muž
Žena
Nechci uvést
- 4) Do jaké věkové skupiny patříte?
18-30 let
31-40 let
41 let a více
- 5) S jakými státními orgány nejvíce spolupracujete?
S Policí ČR
S Městkou policií
Městský úřad
Jiný správní orgán
- 6) Jak často spolupracujete s ostatními složkami či jinými státními orgány?
Skoro každý den
Několikrát za měsíc
Spíše ojediněle
- 7) Setkal/la jste se při výkonu své práce či povolání při spolupráci s jinými orgány státní správy s neaktivitou či neochotou?
Často
Spíše ojediněle
vůbec

- 8) Konkrétní případ neaktivity či neochoty?
- 9) Vnímáte v dané spolupráci nějaké nedostatky?
- Určitě
 - Spíše ano
 - Spíše ne
 - Nevnímám
- 10) Kdybyste byl/la zákonodárce, navrhl/la byste nějakou konkrétní změnu ve spolupráci mezi státními orgány?
- Ano
 - Ne
- 11) O jakou změnu by šlo?
- 12) Jaké informace se Vám nedostávají a o které byste chtěli žádat při spolupráci?
- 13) Jak celkově hodnotíte spolupráci mezi orgány státní správy? – s PČR, s MP, s SO – oznámujte jako ve škole.
- 14) Myslíte si, že případné problémy spolupráce souvisí s nedostatečnou zákonnou úpravou nebo v lidech?
- V zákonné úpravě
 - V lidech
 - Jiné

Okruh zaměření – zatížení

- 1) Dne 1.10.2020 došlo k novelizaci TZ, zejména ke změně hranic škod či prospěchu z 5 na 10 tis. Víte o této změně?
- Ano
 - Ne
- 2) Souhlasíte s touto změnou?
- Ano
 - Ne
 - Je mi to jedno
- 3) Navrhoval/a byste jinou hranici pro trestný čin, než je nyní stanovená částka 10 tis.?

Ano

Ne

4) Pokud ano tak jakou?

5) Myslíte si, že tato změna má vliv na počet trestných činů a přestupků?

Ano, má prokazatelný vliv

Tento vliv jsem nepostřehl

Ne, myslím si, že tato změna nemá žádný vliv

6) Vnímáte, že by jste byl/a ve své práci či povolání ovlivněn/na touto změnou? Např. větší zatížení, více práce atd.?

Ano

Spíše ano

Spíše ne

Změnu jsem nepostřehl

7) Setkal jste se někdy se situací, že by přestupce či pachatel trestné činnosti hovořili o změně výši škody ať už pozitivně či negativně?

Ano

Spíše ano

Spíše ne

Vůbec

Příloha č. 4 – Důvodová zpráva a analýza k novelizaci zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii⁸⁵

Důvodová Zpráva

Obecná část

Přípravě předkládaného návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „návrh“), předcházelo zpracování Analýzy možného zefektivnění systému ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti na místní úrovni a vzájemného vztahu Policie České republiky a místní samosprávy (dále jen „Analýza“), která mezi svými závěry obsáhla i základní východiska pro zpracování návrhu zákona. Tato Analýza byla zpracována Ministerstvem vnitra, byla projednána v mezirezortním připomínkovém řízení a byla schválena vládou České republiky dne 13. července 2011 jejím usnesením č. 533. V tomto svém usnesení uložila vláda ministru vnitra předložit vládě v návaznosti na schválenou Analýzu do 30. června 2012 návrhy změn zákonů o obecní policii, o přestupcích, o obcích a dalších zákonů souvisejících.

A/ Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace

1. Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Zákon, kterým se mění zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

1.2 Definice problému

⁸⁵) <https://www.vlada.cz> › ppov › lrv › ria › databaze

Aktuální problematika činnosti obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, bezpečnosti a prevence kriminality v obcích, plnění určitých úkolů obecními policiemi při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, rozvoj přístupu *community policing* a vývoj institutu obecní policie v posledních letech byl důkladně popsán v Analýze. Jako klíčové byly v rámci zkoumané problematiky identifikovány následující aspekty a požadavky na činnost obecních policií:

- potřeba účelného rozšíření rozsahu některých oprávnění obecních policií s ohledem na efektivní zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, a to například včetně rozšíření některých oprávnění strážníků obecní policie v oblasti bezpečnosti silničního provozu, především pak v ohledu na podíl na výkonu dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu strážníky obecních policií, nebo stanovení oprávnění strážníka předvádět osobu na Policii České republiky též tehdy, pokud se služebna Policie České republiky nachází na území jiné obce než té, která zřídila obecní policii;

- upřesnění právní úpravy právního postavení strážníka včetně zpřesnění podmínek, za kterých se občan České republiky může stát strážníkem obecní policie, a prodloužení doby platnosti osvědčení odborné způsobilosti strážníka;

- zpřesnění oprávnění obecních policií v oblasti právní úpravy blokového řízení a doplnění takových skutkových podstat přestupků do vymezení působnosti obecních policií v oblasti blokového řízení, jejichž projednávání obecními policiemi má významný potenciál přispět k zajištění místních záležitostí veřejného pořádku v obcích;

- komplexní vyřešení problematiky přístupu obecních policií do vymezených evidencí vedených orgány veřejné moci;

- potřeba posílení možnosti spolupráce obcí při zajišťování veřejného pořádku jak mezi sebou navzájem, tak s Policií České republiky, a to především prostřednictvím upravení institutu bezpečnostní komise v zákoně o obcích a zákoně o hlavním městě Praze a posílení závaznosti koordinačních dohod podle zákona o Policii České republiky.

Dalšími významnými oblastmi, které byly v rámci činnosti Ministerstva vnitra a v průběhu konzultací s dotčenými subjekty nad rámec uvedeného zvažovány z hlediska možné legislativní úpravy, jsou:

- potřeba upřesnění popřípadě nahrazení jednoznačnou formulací těch ustanovení zákona o obecní policii, zákona o obcích a správního řádu, jejichž aplikace přináší v praxi interpretační nejasnosti a problémy, a jednoznačného vymezení rozsahu aplikovatelnosti některých jiných právních předpisů na oblast obecní policie;

- zpřísnění a zajištění nezávislosti dohledu nad dodržováním zákona o obecní policii ze strany obcí, a to včetně případného zpřísnění stávajících sankcí.

1.3 Popis existujícího právního stavu

Oblast zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a úkoly, činnost a podmínky působení obecních policií upravují především následující zákony:

- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Stávající zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, byl naposledy ve významnější míře novelizován zákonem č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky. Praktická aplikace zákona o obecní policii

v jeho aktuálním znění a zkušenosti s novým zákonem o Policii České republiky (zákon č. 273/2008 Sb.) přinesly řadu poznatků ohledně žádoucích doplnění a změn umožňujících vedle efektivnějšího výkonu činnosti obecní policie též posílení spolupráce mezi Policií České republiky a obcemi, a to jak těmi, které obecní policii zřídily, tak obcemi, které obecní policii zřízenu nemají. Přitom posléze uvedených obcí je v České republice většina, neboť z celkem cca 6 tisíc obcí v České republice má obecní policii zřízenu pouze 350 měst a obcí a přibližně stejný počet dalších obcí má uzavřenu veřejnoprávní smlouvu podle § 3a zákona o obecní policii, na jejímž základě na jejich území plní stanovené úkoly obecní policie jiné obce. Konkrétní poznatky v tomto směru shrnuje Analýza.

Mezi změnami, které požadovala Analýza, bylo zahrnuto taktéž zajištění nepřetržitého dálkového přístupu obecních policií k informacím z centrálního registru vozidel, v případech, kdy je dáno podezření ze spáchání přestupku podle zákona o silničním provozu. V současnosti však již bylo toto oprávnění obecním policiím stanoveno novelou zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (zákon č. 152/2011 Sb., s účinností od 1. července 2011). Zatím však přetrvávají technické problémy s realizací tohoto oprávnění. Obdobně v případě problematiky „osoby blízké“ v oblasti přestupků podle zákona o silničním provozu, již bylo řešení dosavadního neutěšeného stavu přijato zákonem č. 279/2011 Sb., a protismyslná povinnost obecních policií označovat začátek a konec jimi měřených úseků pozemních komunikací přenosnými značkami byla taktéž již odstraněna, a to zákonem č. 133/2011 Sb. Vzhledem k tomu, že v těchto oblastech již bylo vesměs cílů vytyčených citovanou Analýzou dosaženo, nejsou v předkládaném návrhu navrhovány změny zákonů na úseku provozu na pozemních komunikacích.

Předkladateli bylo usnesením vlády, kterým byla schválena uvedená Analýza, uloženo připravit též novelu zákona o přestupcích. Tato novela by měla směřovat do oblasti blokového řízení, a to jednak s ohledem na potřebu vyřešení některých praktických problémů v procesní oblasti této právní úpravy, a jednak v případě nového vymezení okruhu přestupků, které je obecní policie v blokovém řízení oprávněna projednávat. V případě této materie bylo v souvislosti se souběžně probíhající přípravou legislativního materiálu, kterým má být zřízena evidence přestupků, zvažováno, že změna zákona o přestupcích vycházející z uvedených východisek bude začleněna do komplexnějšího návrhu zákona, kterým se mění zákon o přestupcích. V důsledku přenesení gesce za přípravu projektu evidence přestupků na Ministerstvo spravedlnosti a po zvážení odlišnosti řešených problematik, je tedy nakonec novela zákona o přestupcích, dotýkající se oblasti blokového řízení v naznačeném rozsahu obsažena v předkládaném návrhu.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

Mezi bezprostředně dotčené subjekty mimo Ministerstvo vnitra a Policii České republiky patří obce a v jejich rámci především obecní policie a jednotliví strážníci, krajské úřady (jakožto odvolací orgán při projednávání přestupků) a specializovaná školicí zařízení podle § 4d odst. 3 zákona o obecní policii.

V širším smyslu jsou dotčenými subjekty též uchazeči o zaměstnání strážníka, přestupci a z hlediska zlepšení kvality zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v zásadě všichni občané, především pak občané obcí, které zřídily obecní policii, ale i osoby, nacházející se na území obcí, které mají zřízenu obecní policii.

1.5 Popis cílového stavu

Cíle navrhovaných změn lze rozdělit na cíle týkající se institutu obecní policie a pak cíle mající obecný význam pro všechny orgány podílející se určitou měrou na zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti na místní úrovni, především pak pro spolupráci obcí a Policie České republiky.

V případě změn dotýkajících se obecních policií je jejich účelem posílit roli obecních policií jednak zpřehledněním a zpřesněním stávající právní úpravy institutu obecní policie především v zákoně o obecní policii a jednak posílením dílčích oprávnění strážníků obecní policie na základě zkušeností z poslední doby, zvláště pak v návaznosti na vývoj situace v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti v obcích a vzhledem k vývoji faktických možností Policie České republiky v této oblasti. Cílovým stavem je umožnění efektivního zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku obecními policiemi v rozsahu, který vymezuje zákon o obecní policii (tj. není účelem posilovat působnost a pravomoci obecních policií až na úroveň Policie České republiky, neboť tyto dvě složky se od sebe co do svých úkolů fundamentálně odlišují; obecní policie např. z podstaty věci nemohou plnit úkoly v oblasti trestního řízení atd.). Přitom však je významným cílem také další zlepšení a posílení předpokladů strážníků obecních policií pro plnění povinností a užívání oprávnění a donucovacích prostředků, resp. dále také zefektivnění dohledu nad samotnou realizací institutu obecní policie obcemi.

Z hlediska všech orgánů, které se na zabezpečování záležitostí veřejného pořádku podílejí, je významnou změnou v první řadě vytvoření právního rámce institutu bezpečnostní komise, již budou moci fakultativně zřizovat všechny obce v České republice, a to s výjimkou hlavního města Prahy, které bude s ohledem na své specifické postavení zřizovat bezpečnostní komisi hlavního města Prahy obligatorně, a funkční provázání institutu bezpečnostní komise s institutem koordinační dohody podle zákona o Policii České republiky.

1.6 Zhodnocení rizika

V případě neřešení výše nastíněných problémů a nesplnění úkolů vyplývajících ze závěrů Analýzy hrozí, vedle samotného faktu nesplnění úkolů stanovených platným usnesením vlády, především postupné prohlubování počínajících problémů v oblasti veřejného pořádku na místní úrovni. Společně s některými nově pocíťovanými problémy (zvláště problematika koordinačních dohod, které byly do právního řádu zavedeny novým zákonem o Policii České

republiky) se jedná o delší dobu přetrvávající problematické aspekty právních, ale i faktických možností orgánů veřejné správy při zajišťování veřejného pořádku na místní úrovni. V případě neposílení a nezpřesnění postavení obecních policíí by tak mohlo dojít až k situaci, kdy některá přestupková jednání (především pak v provozu na pozemních komunikacích nebo spojená s hazardem a požíváním alkoholu či jiných návykových látek mladistvými) by zůstávala ve značné míře neřešena. Zároveň je třeba upozornit, že v zájmu zamezení obecného oslabování respektu k právu je neudržitelné ponechat mezi úkoly obecní policie například některé činnosti, které sice má obecní policie zabezpečovat, zároveň jí k tomu však zákon nedává odpovídající a přiměřené prostředky a nástroje.

Z navrhovaných řešení s sebou nese určité riziko zřízení bezpečnostních komisí a navrhovaná úprava institutu koordinačních smluv. Toto riziko spočívá v určité možnosti, že, podobně jako je tomu v případě koordinačních smluv v současné době, nebude navrhovaným mechanismem posílena spolupráce mezi obcemi a Policií České republiky v optimální míře, a to vzhledem k poměrně složité institucionalizovatelnosti této spolupráce, která vesměs spočívá na osobních vazbách a kontaktech. Úspěšnost navrhovaného řešení bude tedy muset být předmětem důkladné ex post analýzy. Naopak většina ostatních řešení, kterými by měly být výše popsané problémy řešeny, již může čerpat ze zkušeností z jiných oblastí právní úpravy zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, například ze zákona o Policii České republiky, z nauky o správním trestání atd.

K vyloučení případných, avšak vzhledem k dlouhodobým zkušenostem a celkové ustálenosti institutu obecní policie v právním řádu značně nepravděpodobných, rizik při určitém posílení působnosti a pravomocí obecních policíí by zřejmě přispěla mimo jiné též navrhovaná účinnější úprava případného správního postihu nerespektování zákonem o obecní policii nastavených mantinelů.

2. Návrh variant řešení

Možnosti řešení definovaných problémů, včetně uvážení jejich alternativ, byly detailně rozebrány v Analýze a popřípadě jsou navrhovány změny procesních předpisů, u kterých se hodnocení dopadů regulace neprovádí. Zde jsou proto analyzovány jednak varianty řešení nutnosti zpřísnění a zajištění nezávislosti dohledu nad dodržováním zákona o obecní policii ze strany obcí (hmotněprávní aspekty), a to včetně možného zpřísnění stávajících sankcí, a jednak dílčí změny úpravy veřejnoprávních smluv podle zákona o obecní policii. O potřebě řešení těchto problematik bylo totiž, jak bylo uvedeno v rámci definování problému, rozhodnuto až v průběhu přípravných prací na legislativním návrhu, tedy až po zpracování a schválení uvedené Analýzy.

V zásadě se nabízejí dvě varianty řešení:

Varianta nulová

Zachování stávajícího stavu s dílčí novelizací zákonů a problematických bodů stanovených Analýzou.

Varianta 1

Na základě Analýzy zpracovat nový zákon, který by nově kodifikoval oblast působení obecní policie v České republice.

Závěr:

S ohledem na dosavadní dostatečnou funkčnost stávajícího zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, považuje předkladatel za vhodnější ve smyslu Analýzy nově upravit některá dotčená ustanovení Analýzou zmíněných zákonů.

Proto byla jako nejvhodnější vybrána nulová varianta a možnost dílčí novelizace některých problematických ustanovení zákona č. 553/1991 Sb. na místo přípravy nového zákona. Při stanovení jednotlivých dílčích cílů jsou k některým dílčím problémům zvažována alternativní řešení uvedená v dílčích variantách s následným vyhodnocením nejvhodnější (a to jak z hlediska ekonomických nákladů, tak právní aplikační praxe).

2. 1 Problematika správního trestání ve vztahu k obcím, které mají zřízení obecní policii, a strážníkům obecní policie

Varianta nulová

Tato varianta představuje zachování stávajícího právního a institucionálního stavu. V případě nepřijímání žádných změn v oblasti zajišťování místních záležitostí veřejného pořádku, ať již prostřednictvím obecních policií či formou spolupráce mezi obcemi a Policií České republiky, by byl ponechán právní stav, který z hlediska obecních policií a stejně tak obcí neposkytuje adekvátní nástroje řešení určitých specifických protiprávních jednání, která se na místní úrovni vyskytují.

Nebude-li přijata určitá zpřísňující a zpřesňující úprava dohledu nad obecními policiemi, znamenalo by to ponechání několika i poměrně závažných případů porušení zákona o obecní policii bez adekvátního postihu. Pokud totiž nelze v konkrétním jednání spatřovat trestný čin konkrétní fyzické osoby, je většina takových jednání za stávajícího stavu nepostižitelná; přičemž lze poznamenat, že např. právní úprava trestní odpovědnosti právnických osob (zákon č. 418/2011 Sb.) se na územní samosprávné celky při výkonu veřejné moci nevztahuje. Pokud jde o dvě skutkové podstaty správních deliktů, kterých se může obec podle stávajícího znění zákona o obecní policii dopustit, tak tyto postihují pouze některá nejzávažnější porušení zákona o obecní policii obcí, konkrétně pak případy nerespektování předepsaných jednotných prvků stejnokrojů strážníků a v označení vozidel obecní policie a případy, kdy obec pověřil plněním úkolů obecní policie osobu, která nemá platné osvědčení.

Přestože představuje zejména skutková podstata správního deliktu obce spočívající v pověření plněním úkolů obecní policie osobu, která nemá platné osvědčení, značně

závažné jednání (v zásadě popírající základy, na kterých zákon o obecní policii spočívá), nejvyšší pokutou, kterou bylo dosud možno za tyto správní delikty uložit, byla částka 20 000 Kč. Při uvážení, že průměrné roční náklady obecní policie připadající v celostátním průměru na jednoho strážníka představují přibližně 500 000 Kč⁸⁶, ještě desátá největší obecní policie (nikoli obec!) má rozpočet přibližně ve výši 50 mil. Kč a tři největší obecní policie (mimo městské policie hl. m. Prahy) mají roční rozpočty v řádu stovek milionů Kč, je možnost uložení nejvýše pokuty ve výši 20 000 Kč v podstatě zanedbatelná. Obdobně by bylo možné poukázat na to, že na jednu obecní policii připadá v průměru přibližně 870 000 Kč vybraných z pokut uložených v blokovém řízení⁸⁷. Stávající úprava správních deliktů obce podle zákona o obecní policii tudíž představuje úpravu jak z hlediska rozsahu skutkových podstat, tak ale zvláště z hlediska disponibilních sankcí, relativně nedostatečnou. Přitom je třeba zmínit, že z hlediska ústavního práva nepředstavuje zpřísnění těchto sankcí a priori nepřípustný zásah státu do práva obcí na samosprávu, a to s ohledem na čl. 101 odst. 4 Ústavy, který stanoví: „Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.“.

Varianta 1

V rámci varianty 1 byla důkladně zvažována a konzultována možnost speciální úpravy kontrolní pravomoci (ve smyslu zákona o státní kontrole, resp. kontrolního řádu, a tedy též prováděné podle těchto procesních předpisů) Ministerstva vnitra nad činností obecních policií. Oproti obecné dozorčí a kontrolní pravomoci podle zákonů o územních samosprávných celcích by se jednalo o kontrolu úzce odborně zaměřenou na činnost a plnění úkolů obecní policie a zahrnující speciální procesní instituty.

V rámci této varianty by Ministerstvo vnitra provádělo jednak ze své povahy preventivní plánované kontroly a jednak kontroly reagující na konkrétní podněty. Zároveň bylo zvažováno upravit zvláště v zákoně o obecní policii pravomoc Ministerstva vnitra ukládat obcím při zjištění nedostatků opatření k nápravě a návazně při nepřijetí těchto opatření v přiměřené lhůtě ukládat jim pořádkové pokuty až do určité maximální výše. Tato kontrolní činnost Ministerstva vnitra by se přímo dotýkala pouze obecních policií a v rámci této varianty nebyla zvažována současná detailní úprava přestupkových jednání strážníků při plnění úkolů obecní policie, a to vzhledem k nevyhnutelnému nekoncepčnímu křížení působnosti Ministerstva vnitra se správním orgánem projednávajícím tyto přestupky (ať již

⁸⁶ Údaje se vztahují ke statistickým datům o činnosti obecních policií za rok 2011.

⁸⁷ Pro věcnost je však třeba poznamenat, že průměrná výše pokuty uložené v roce 2011 strážníky obecní policie byla přibližně 315 Kč (resp. 360 Kč v roce 2010) a celková suma všech prostředků vybraných obecními policiemi na uložení blokových pokut představovala v tomtéž roce pouze 6,2% (resp. 6,1 % v roce 2010) finančních prostředků, které samotné obce na činnost obecních policií vynakládaly ze svých rozpočtů. Uvedený údaj slouží pro porovnání s částkou maximální pokuty, kterou je Ministerstvo vnitra oprávněno obci za spáchání správního deliktu podle zákona o obecní policii uložit.

by tímto orgánem byla obec analogicky podle dosavadního ustanovení § 28 zákona o obecní policii, nebo krajský úřad, jak je navrhováno ve Variantě 3).

Varianta 2

Varianta 2 představuje pouze zpřísnění dohledu nad obecními policiemi a strážníky spočívající v přesnějším vymezení (lepší a vhodnější formulaci) stávajících skutkových podstat nejen správních deliktů obce, ale také přestupků strážníka, čekatele nebo uchazeče o zaměstnání strážníka, a nestranný postup při odhalování a projednávání těchto protiprávních jednání.

V této variantě by nedošlo k rozšíření okruhu správních deliktů obcí, ale při současném zachování, by došlo ke zpřesnění stávajících skutkových podstat (nerespektování ustanovení o jednotných prvcích stejnokrojů a v označení vozidel a pověření plněním úkolů obecní policie osobu, která není strážníkem), avšak za citelného zvýšení maximální možné výše pokuty, která by byla zvýšena ze stávajících 20.000,- Kč na 250.000,- Kč resp. 100.000,- Kč. Současně by se však zvýšila sankce i u právnických a podnikajících fyzických osob (z částky 20.000,- Kč by byla zvýšena na 50.000,- Kč)

Varianta 3

Varianta 3 představuje variantu výrazného posílení a zpřísnění dohledu nad obecními policiemi a strážníky spočívající ve výrazně rozsáhlejší a detailní úpravě nových skutkových podstat nejen správních deliktů obce, ale nově také samostatná úprava přestupků strážníka při plnění úkolů obecní policie a stanovení odpovídající věcné příslušnosti správních orgánů, která by zajistila zároveň subsidiární a nestranný postup při odhalování a projednávání těchto protiprávních jednání.

V této variantě by mohlo dojít k rozšíření okruhu správních deliktů obcí při současném zachování, popř. zpřesnění stávajících skutkových podstat (nerespektování ustanovení o jednotných prvcích stejnokrojů a v označení vozidel a pověření plněním úkolů obecní policie osobu, která není strážníkem) a jednak nově stanovení skutkových podstat přestupků, jichž se může dopustit výhradně strážník, a to např. při plnění povinností (§ 6 až 10 zákona o obecní policii), využívání oprávnění strážníka (§ 11 až 17c zákona o obecní policii) a při použití donucovacích prostředků, technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla (tzv. botička), pout, služebního psa a služební zbraně (§ 18 až 23 zákona o obecní policii). Nové skutkové podstaty správních deliktů obce by taktéž mohly být důsledně provázány s (případně také upřesněnými, resp. jednoznačně formulovanými) hmotněprávními ustanoveními o právech a povinnostech obcí a jejich orgánů v oblasti obecní policie.

Z hlediska rozšíření skutkových podstat správních deliktů obce by bylo možné například uvažovat o porušení zákona vztahujících se k nejzávažnějším zásahům do osobní sféry fyzických osob, především pak v ohledu na povinnosti obce vyplývající z oprávnění

strážníků obecních policií používat donucovací prostředky a nosit a použít služební zbraň. V úvahu lze vzít též možný postih dalších porušení například evidenční či ohlašovací povinnosti obce, které pro ni vyplývají ze zákona o obecní policii.

Současně by bylo nevyhnutelné pro docílení odpovídajícího efektu této varianty zvýšit výrazně maximální výši sankcí ukládaných za správní delikt obce, tak aby zajišťovaly dostatečný preventivní účinek, a ze stejného důvodu též je vhodné zároveň zvýšit stávající výše pokut za přestupky podle dosavadního § 28 zákona o obecní policii. Přitom stanovování maximální výše pokuty za správní delikt musí zohlednit potřebu citelnosti uložení této pokuty i ekonomicky nejsilnějším obcím (obecním policiím). Z toho důvodu by se měla maximální výše pokuty pohybovat na úrovni přibližně ročních nákladů strážníka. V případě pokut za přestupky strážníka se pak jako odpovídající sankce za nejzávažnější protiprávní jednání v rozporu se zákonem o obecní policii (je třeba si uvědomit, že se bude jednat o jednání hraničící co do závažnosti již s trestným činem) jeví pokuta přibližně ve výši dvojnásobku průměrného měsíčního příjmu. Zároveň by mělo spáchání těchto přestupků být určitým způsobem zohledněno při posuzování spolehlivosti strážníka.

Věcná příslušnost k projednávání těchto protiprávních jednání by měla být rozdělena tak, že správní delikty obcí bude nadále projednávat (jako podle dosavadní úpravy) v prvním stupni Ministerstvo vnitra. To se jeví jako odpovídající řešení též s ohledem na význam obecní samosprávy v ústavním pořádku; o oprávněném prostředku bude v této variantě standardně rozhodovat ministr vnitra. Zároveň je zřejmě možné zachovat příslušnost obcí k projednávání přestupků podle § 27a zákona o obecní policii.

2. 2 Problematika veřejnoprávních smluv podle zákona o obecní policii

Varianta mlová

Tato varianta představuje ponechání stávajícího právního stavu, tedy zachování dosavadních dvou typů veřejnoprávních smluv podle zákona o obecní policii. První typ veřejnoprávní smlouvy (podle § 3a) umožňuje spolupráci obcí, které se nacházejí v témže vyšším územním samosprávném celku a z nichž pouze jedna má zřízenou obecní policii; strážníci této obecní policie na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy (k jejímu uzavření je zapotřebí souhlasu krajského úřadu) plní na území druhé obce (resp. obcí) ve smlouvě blíže specifikované úkoly obecní policie (na území smluvních obcí mohou být vymezeny konkrétní úkoly, které má obecní policie plnit, to se však vztahuje spíše na organizaci činnosti strážníků, nesnímá to ze strážníků povinnosti uložené zákonem o obecní policii a dalšími právními předpisy; nelze tedy např. dohodnout, že obecní policie na území smluvní obce nebude určité přestupky řešit, či že je nebude oprávněna projednávat v blokovém řízení). Druhý typ veřejnoprávní smlouvy upravený v zákoně o obecní policii (§ 3b) umožňuje poskytnutí strážníků druhé obci (bez ohledu na její polohu v rámci České republiky a bez ohledu na skutečnost, zdali má zřízenou obecní policii) v případě vyhlášení určitého krizového stavu podle ústavního zákona o

bezpečnosti České republiky nebo krizového zákona. Tento druhý typ veřejnoprávní smlouvy je určen pro operativní nasazení strážníků za účelem plnění úkolů obecní policie na území krizovým stavem postižené obce. Z toho důvodu je též stanoveno, že uzavření této veřejnoprávní smlouvy a informace o nasazení strážníků se oznamuje hejtmanovi kraje, na jehož území se nachází obec, již byli strážníci poskytnutí (důvodem je role, kterou sehraává krajská samospráva v rámci krizového řízení).

Varianta 1

Tato varianta představuje rozšíření aplikovatelnosti existujících typů veřejnoprávních smluv na další možné situace. Jde především o případy, kdy se na území obce konají společenské, sportovní či jiné podobné akce, jichž se účastní velký počet osob, a které jsou tak v rovině možného narušení veřejného pořádku více či méně rizikové, které však nepředstavují ani důvod pro vyhlášení krizového stavu, a nejedná se ani o události a priori vysoce rizikové (akce extremistů, rizikové sportovní akce, či zakázaná shromáždění atp.), které by vyžadovaly zásadnější pohotovost či reakci Policie České republiky. Jde naopak o akce typu trhů, jarmarků či jiných lidových slavností, historických rekonstrukcí, nerizikových sportovních či sportovně-společenských akcí, liturgických slavností a poutí, vinobraní aj., v jejichž průběhu jsou typickými problémy konzumace alkoholu mladistvými, méně závažná narušení veřejného pořádku, přestupky proti majetku, kapesní krádeže atd.

Jako vhodné řešení se v této souvislosti nabízí rozšíření aplikovatelnosti veřejnoprávní smlouvy druhého typu (§ 3b) v současnosti určené výhradně pro případy krizových stavů. V zájmu možnosti efektivního uzavírání těchto veřejnoprávních smluv v případě společenských či jiných akcí, které nejsou plánovány dlouhodobě, se (též např. s ohledem na lhůty podle § 5 zákona o právu shromažďovacím) jeví jako účelné zachování stávající koncepce, že uzavření veřejnoprávní smlouvy a nasazení strážníků je pouze notifikováno hejtmanovi kraje. Z hlediska krizového řízení se takové řešení jeví jako vhodné též z hlediska úkolů, které plní složky integrovaného záchranného systému v případě konání akcí typu technoparty.

Varianta 2

V rámci této varianty bylo zvažováno doplnění zcela nového typu veřejnoprávní smlouvy k dvěma typům veřejnoprávní smlouvy upraveným již ve stávajícím znění zákona o obecní policii. Nový typ veřejnoprávní smlouvy by byl určen pro krátkodobé poskytnutí strážníků druhé obci za účelem řešení situací popsanych v případě varianty 1 a případně též za účelem plnění dalších úkolů. V rámci této varianty by byl stanoven zvláštní režim udílení souhlasu krajského úřadu ve velmi krátké lhůtě (nejvýše 3 až 5 dní) umožňující ještě efektivní nasazení strážníků v případě událostí a akcí, které by nebyly plánovány a oznamovány v delším časovém předstihu. Pokud by krajský úřad v této lhůtě o udělení souhlasu nerozhodl, byla by stanovena právní fikce, že souhlas byl udělen.

3. Vyhodnocení variant

3. 1 Problematika správního trestání ve vztahu k obcím, které mají zřízení obecní policie, a strážníkům obecní policie

Varianta nulová

Tato varianta konzervuje stávající stav a logicky tedy nelze identifikovat zlepšení současného stavu v případě přijetí tohoto řešení. Jako pozitiva této varianty je možné uvést patrně to, že systém správního trestání obcí, který je v zákoně o obecní policii obsažen relativně nově a jehož fungování se v současné době spíše ještě stabilizuje, bude zachován a praxi příslušných subjektů bude možno nadále sledovat a k úpravě dohledu nad činnostmi obcí v oblasti obecní policie přistoupit později s dlouhodobější znalostí fungování stávajícího systému. **Proto se varianta 0 nejví jako nejvhodnější.**

Varianta 1

Tato varianta byla původně předkladatelem rozpracovávána a následně konzultována. I přes nepochybné přínosy (tento prostředek dohledu jednoznačně umožňuje nejdetailnější kontrolu, ačkoli vždy pouze v případě dané obecní policie, u níž v konkrétním okamžiku kontrola probíhá, a za cenu poměrně značného zásahu do práva obce na samosprávu) a i přes nepochybné zlepšení stavu oproti variantě nulové bylo nakonec vyhodnoceno, že tato varianta přináší vícero nákladů, resp. problémů jak faktických, tak právních. Z hlediska faktických nákladů představuje tato varianta nejnákladnější řešení, neboť z důvodu nutnosti postupu v souladu s procesními předpisy upravujícími výkon kontroly, nezbytnosti (i déle trvající) přítomnosti osoby vykonávající kontrolu na místě a nevyhnutelně silnějšího prvku plošnosti (na úkor cílenosti), by tato varianta v jisté míře zatížila Ministerstvo vnitra, aniž by byly zaručeny bezprostřední efekty takových postupů. Z důvodu koncentrace této agendy a vzhledem k její náročnosti by se tato varianta zřejmě neobešla bez navýšení personálních kapacit Ministerstva vnitra minimálně o tři pracovníky na referentské úrovni, což by s sebou v oblasti mzdových prostředků přinášelo navýšení nákladů státu o zhruba 2 mil. Kč ročně.

Z právního hlediska by patrně nastala též situace alespoň zpočátku nikoliv zcela přehledná, a to jak z hlediska jiných orgánů vykonávajících dozor a kontrolu obcí (včetně samotného Ministerstva vnitra), ale zároveň i z pozice orgánů, které by měly případné zjištěné nedostatky, pokud by se jednalo o správní delikty či přestupky, k jejichž projednávání by ale nebylo Ministerstvo vnitra věcně příslušné, dále řešit. Také nebylo ani zcela jasné, v jakém rozsahu by měla být úprava této kontroly stanovena s ohledem na šetření práva obce na samosprávu. Konečně byla například navrhovaná úprava systému výzev ke zjednání nápravy a následného ukládání pořádkových pokut prakticky na hraně

sféry správního trestání, tedy oblasti represivní na rozdíl od exekuční, donucující povahy pokut pořádkových. **Proto se varianta 1 nejeví jako nejvhodnější.**

Varianta 2

Tato varianta je z hlediska bezprostřednosti a intenzity dohledu mírnější variantou oproti variantě 1. Její výhoda spočívá ve zpřesnění stávající dikce přestupků a správních deliktů, které jsou již v zákoně č. 553/1991 Sb. o obecní policii formulovány, bez zavádění nových širších skutkových podstat (jak je navrhováno ve variantě 3). Tato varianta akceptuje názor Svazu měst a obcí nezatěžovat obce, které zřídily obecní policii dalšími náklady. Je však na místě zvýšit sankci u právnických a podnikajících fyzických osob ze stávajících 20.000,- Kč na 50.000,- Kč a u obcí z 20.000,- Kč na 250.000,- Kč resp. 100.000,- Kč podle spáchaného deliktu. Varianta 2 je přijatelným kompromisem, kdy bez zavádění nových skutkových podstat přestupků a správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob při jejich současném zpřesnění spolu se zvýšením maximální možné ukládané sankce působí dostatečně preventivně na všechny adresáty normy, **a proto jeví se jako nevhodnější.**

Varianta 3

Tato varianta je z hlediska bezprostřednosti a intenzity dohledu mírnější variantou oproti variantě 1, zároveň by však zřejmě přinesla výraznější efekt odrazující od páčání většího počtu vymezených protiprávních jednání, a to prostřednictvím jasně deklarovaných a dostatečně přísných sankcí, které by bylo třeba adekvátně nastavit. Současně postihuje nejen obec za správní delikt, ale narovnává částečně, avšak při respektu k právu obce na samosprávu, postavení strážníka a příslušníka jiných bezpečnostních sborů nebo ozbrojených sil, které mají k dispozici vedle centralizovaných, nezávislých a významnými pravomocemi vybavených dohledových orgánů též významnou úpravu disciplinárních (kázeňských) deliktů a příslušného řízení.

Tato varianta by zřejmě mohla představovat kompromis z hlediska nákladů, které by vznikaly vzhledem ke stanovení prvostupňové věcné příslušnosti jednak Ministerstvu vnitra (v případě správních deliktů obce), jednak místně příslušným správním úřadům níže v hierarchii státní správy (ve věcech přestupků strážníka) a jednak obcím vzhledem k zachování příslušnosti obce rozhodovat v prvním stupni přestupky podle § 28 (§ 27a ve znění předloženého návrhu) zákona o obecní policii. Rozšířením přestupků strážníků a správních deliktů, zejména obcí, které jsou zřizovatelem obecní policie, by spíše mohlo vést k tomu, že obecní policie bude méně aktivní, aby se strážníci (nebo obec) nedopustili protiprávního jednání, čímž bude paradoxně snižován efekt působení obecní policie. **Proto se varianta 3 nejeví jako nejvhodnější.**

Závěr

Z hlediska právního řešení zasahuje varianta 2 do práva jednotlivých obcí na samosprávu zřejmě méně než varianta 1 nebo 3, a ve srovnání s variantou 0 více, neboť umožňuje obci postihnout výrazně citelnější sankcí. Jeví se však nejpříhodnější.

3. 2 Problematika veřejnoprávních smluv podle zákona o obecní policii

Varianta nulová

V současnosti existující dva typy veřejnoprávních smluv upravených v zákoně o obecní policii se jeví z hlediska účelů, ke kterým byly určeny, jako plně funkční, což bylo konstatováno též v Analýze. V roce 2010 existovalo v České republice 371 veřejnoprávních smluv prvního typu (§ 3a) a průběžně bylo uzavřeno též 25 veřejnoprávních smluv druhého typu (§ 3b). V případě veřejnoprávních smluv podle § 3a zákona o obecní policii bylo efektem uvedeného počtu veřejnoprávních smluv prakticky zdvojnásobení počtu obyvatel České republiky, v jejichž obci obecní policie plnily své úkoly nejen v oblasti místních záležitostí veřejného pořádku (blíže viz vyhodnocení statistických dat o činnosti obecních policií, dostupné na internetové adrese <http://www.mvcr.cz/soubor/statisticke-udaje-o-cinnosti-obecnich-policii-za-rok-2010-pdf.aspx>).

Zároveň však se v poslední době výrazněji projevuje, ať již v souvislosti s vývojem kapitálových a personálních kapacit Policie České republiky, či se zkušenostmi s událostmi v některých např. severočeských obcích, potřeba umožnit obcím též další formy spolupráce v oblasti zajišťování veřejného pořádku, které stávající úzce konstruované typy veřejnoprávních smluv v zákoně o obecní policii již neumožňují. Jako žádoucí se tedy jeví podstatu existujícího systému neměnit, spíše jen doplnit a rozšířit možnost použití existujících typů veřejnoprávních smluv. Zachována by však měla být bez věcných či koncepčních změn veřejnoprávní smlouva prvního typu (§ 3a), která se plně osvědčuje.

Varianta 1

Tato varianta představuje kompromisní variantu a v souladu s variantou nulovou nemění koncepci veřejnoprávní smlouvy prvního typu (§ 3a). Zároveň nerozšiřuje škálu typů veřejnoprávních smluv, naopak využívá již existující a osvědčené mechanismy a pouze rozšiřuje okruh případů, ve kterých lze veřejnoprávní smlouvu druhého typu (§ 3b a 3c) uzavřít. Lze uvést, že na rozdíl od roku 2010 nebyla v roce 2011 uzavřena veřejnoprávní smlouva podle § 3b a 3c zákona o obecní policii ani v jednom případě. Vzhledem k tomu, že tento typ veřejnoprávní smlouvy byl tedy doposud zjevně aplikován skutečně jen v případech krizových stavů a nebyl zneužíván, lze očekávat, že též v případě rozšíření okruhu případů použitelnosti tohoto typu veřejnoprávní smlouvy na případy různých společenských a sportovních podniků bude obcemi respektován účel tohoto institutu a

nebude jeho prostřednictvím docházet kupř. k obcházení situací předvídaných v § 3a zákona o obecní policii.

Z hlediska agendy dalších orgánů veřejné moci, nepředstavuje navrhované řešení prakticky žádné významnější zatížení, neboť jednak budou obce o uzavření těchto veřejnoprávních smluv tak jako v současnosti pouze informovat hejtmana příslušného kraje, a jednak se bude i nadále jednat o veřejnoprávní smlouvu, již lze uzavřít pouze za přesně stanovených podmínek a pouze k řešení mimořádné situace.

Tato úprava zároveň umožní zpřehlednit stávající úpravu veřejnoprávních smluv v zákoně o obecní policii jednoznačným rozčleněním existující úpravy na veřejnoprávní smlouvy určené pro dlouhodobou spolupráci obcí a veřejnoprávní smlouvy zaměřené na operativní poskytnutí krátkodobé pomoci v případě potřeby řešení nestandardních situací. **Tato varianta je pro naplnění smyslu Analýzy nejvhodnější.**

Varianta 2

Varianta 2, která předpokládá zavedení zcela nového typu veřejnoprávní smlouvy do zákona o obecní policii (a beze změny ponechání stávajících dvou typů) představuje maximalistickou variantu, a to jak z hlediska hmotněprávního (veřejnoprávní smlouva je mimořádným institutem, srov. § 160 odst. 6 správního řádu), tak z hlediska nároků na státní správu (rozhodování krajského úřadu v nanejvýš krátké lhůtě).

4. Návrh řešení

V souladu se závěry Analýzy se navrhuje podle nulové varianty doplnit a změnit zákon o obecní policii, zákon o Policii České republiky, zákon o obcích, zákon o hlavním městě Praze, zákon o přestupcích a správní řád. Konkrétní rozvedení koncepčních úvah obsažených v Analýze jsou včetně případných uvažovaných alternativních řešení obsaženy ve zvláštní části této důvodové zprávy u jednotlivých dílčích změn.

V případě úpravy sledující zefektivnění dohledu nad obecními policiemi předkladatel důkladně zvažoval a důsledně konzultoval všechny uvedené varianty. S ohledem na značnou nejednotnost věcně-odborných, ale i právních a ústavně-právních názorů v dané oblasti, jakož i novost a rozsah dopadu uvedené úpravy, se v současnosti navrhuje využití varianty 2, kdy se konkrétně navrhuje formulačně zpřesnit stávající úpravu správního trestání v zákoně o obecní policii (návazně bude upravena též vyhláška č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii) a současně také výrazněji zvýšit maximální částky, které lze v podobě pokut za příslušné správní delikty uložit.

V případě právní úpravy veřejnoprávních smluv v zákoně o obecní policii se doporučuje s ohledem na potřebu řešit reálně existující problémy, ale při respektování charakteru veřejnoprávních smluv coby mimořádného nástroje a potřeby nezatěžovat dále bezdůvodně obce ani další orgány veřejné moci, přijmout variantu 1.

5. Implementace a vynucování navržených řešení

Z dříve uvedených změn obsažených v předkládaném návrhu bude bezprostředně třeba implementovat navržená ustanovení týkající se délky platnosti osvědčení strážníka a upravených podmínek bezúhonnosti a spolehlivosti. Za tím účelem bude stanoven formou přechodných ustanovení postup při implementaci navrhovaného nového právního režimu. Obdobně bude stanoven způsob přechodu na novou právní úpravu uzavírání a platnosti koordinačních dohod. Pro první zřízení bezpečnostní komise v hlavním městě Praze, kde bude tento orgán zřizován obligatorně, bude stanovena přiměřená lhůta.

Povinnosti stanovené navrhovanou právní úpravou budou v případě jejich nerespektování vynucovány jednak projednávání správních deliktů obce a jednak prostřednictvím běžné dozorové a kontrolní pravomoci podle zákona o obcích, popřípadě v rámci rozhodování o opravných prostředcích a přezkumného řízení podle správního řádu.

Nikoli bez významu bude při implementaci navržených řešení také fakt, že obcím bude k dispozici širší okruh informací v rámci činností vyplývajících ze zákona o obecní policii, než tomu bylo doposud; jde např. o možnost obce vyžádat si pro účely posouzení bezúhonnosti uchazeče o zaměstnání strážníka opis evidence Rejstříku trestů, resp. v případě posuzování spolehlivosti opis z nově zřizované evidence přestupků nebo vyjádření Policie České republiky, případně pak také změny v návaznosti na spuštění systému základních registrů.

6. Přezkum účinnosti regulace

Přezkum účinnosti navrhovaných regulací a jejich realizace v praxi bude prováděn průběžně v rámci vlastní činnosti Ministerstva vnitra (provádění zkoušek odborné způsobilosti strážníků a vydávání a odnímání osvědčení, v rámci metodické činnosti a nově též ve zvýšené míře v rámci projednávání správních deliktů obcí). Zároveň bude v návaznosti na každoroční reportování statistických údajů o činnosti obecních policií Ministerstvu vnitra pravidelně sledováno, jak se navrhované změny promítnou do sledovaných ukazatelů (v tomto ohledu dojde ještě též k upřesnění struktury nahlašovaných ukazatelů, a to v rámci novelizace vyhlášky č. 418/2008 Sb., k provedení zákona o obecní policii, která bude následovat projednání předkládaného návrhu).

Zvláště bude třeba vyhodnotit funkčnost nového systému uzavírání a používání koordinačních dohod v rámci spolupráce obcí s Policií České republiky, a to s ohledem na navrhované omezení doby platnosti uzavřené koordinační dohody na dobu určitou a na navrhované znění přechodných ustanovení ke změně zákona o Policii České republiky, kdy nové koordinační dohody budou uzavírány po volbách do zastupitelstev obcí následujících po nabytí účinnosti předkládaného návrhu.

Zapotřebí bude také vyhodnotit dopad prodloužení doby platnosti osvědčení z 3 na 5 let na úroveň odborné způsobilosti strážníků. Vzhledem ke zmiňované působnosti Ministerstva vnitra při zajišťování zkoušek odborné způsobilosti strážníků budou dopady v této oblasti sledovány průběžně, především pak ale až po uplynutí doby platnosti osvědčení, která budou vydána po nabytí účinnosti tohoto zákona, neboť s ohledem na navrhovaná přechodná

ustanovení budou poprvé osvědčení s pětiletou délkou platnosti vydávána až po nabytí účinnosti předkládaného návrhu zákona.

V případě nově navrhovaného rozšíření možnosti uzavírat veřejnoprávní smlouvy za účelem poskytnutí strážníků pro plnění úkolů obecní policie v průběhu společenských, sportovních, kulturních a jiných podobných akcí na území druhé obce bude jejich dopad vyhodnocován především v rámci každoročního sběru statistických údajů o činnosti obecní policie, v rámci kterého je právě uzavírání veřejnoprávních smluv podle zákona o obecní policii mimo jiné sledováno.

7. Konzultace a zdroje dat

Ministerstvo vnitra vycházelo z poznatků z vlastní činnosti při provádění zkoušek odborné způsobilosti strážníků, vydávání a odnímání osvědčení, projednávání správních deliktů obce podle dosavadního znění § 27a zákona o obecní policii a při poskytování odborných stanovisek na úseku právní úpravy obecní policie. Dále ve významné míře vycházelo Ministerstvo vnitra ze statistických údajů, které mu na základě § 2 písm. i) zákona o obecní policii poskytují po skončení kalendářního roku jednotlivé obecní policie. Významným zdrojem dat spíše kvalitativního charakteru využitým při zpracování Analýzy bylo rozsáhlé dotazníkové šetření uskutečněné korespondenční formou mezi všemi obcemi, které zřídily obecní policii, přičemž Ministerstvo vnitra obdrželo odpovědi od téměř 200 obcí (otázky použité v dotazníku a vyhodnocení odpovědí jsou uvedeny v odkazované Analýze). Dotazník s obdobnými otázkami byl pro Ministerstvo vnitra zpracován také Policejním prezidiem České republiky.

Uváděné statistické údaje (v členění po jednotlivých krajích) včetně komentovaného zpracování některých statistických ukazatelů a citovaná Analýza jsou veřejně dostupné na internetové stránce <http://www.mvcr.cz/clanek/obecni-policie-652273.aspx>.

Další konzultace byly průběžně vedeny se zástupci specializovaných školicích zařízení, jednotlivých obecních policií, Kolegiem ředitelů městských policií statutárních měst a hlavního města Prahy a Svazem měst a obcí České republiky.

8. Kontakt na zpracovatele

Mgr. Ing. Jan Bartošek

Ministerstvo vnitra

Odbor bezpečnostní politiky

tel. 974 833 313

e-mail: jan.bartosek@mvcr.cz

